

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΕ

Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου Κρήτης

v1.0

Πίνακας Περιεχομένων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	3
Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.....	8
Περιφέρεια Κρήτης.....	8
Υποδομές Μεταφορών	8
Οικονομία	11
Τουρισμός.....	12
Χλωρίδα & Πανίδα.....	17
Γεωμορφολογία	19
Ιστορία	21
Πολιτισμός	26
Γαστρονομία	28
Επιστήμη - Εκπαίδευση	31
Σημεία ενδιαφέροντος – Δραστηριότητες στην Κρήτη.....	32
ΝΕΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ.....	33
Β. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.....	34
ΠΥΛΩΝΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	40
ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΩΝ	41
ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΚΕ.....	41
Από «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ» σε «ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ»	43
Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΚΕ	46
ΌΡΑΜΑ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ ΤΗΣ ΔΑΗΚ	46
ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	47
Επιχειρηματική Ηθική.....	47
ΤΟΜΕΙΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΑΗΚ	49
ΣΤΑΔΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΚΕ	51
Δ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	54
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	54
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ.....	55
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ.....	62
Αρχές συμμετοχής	62
Μεθοδολογία συγμετοχής των ενδιαφερομένων μερών	64
Σχεδιο Επικοινωνίας	65
ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	69
Μεθοδολογία Ανάλυσης Ουσιαστικότητας.....	69
Ουσιαστικά Θέματα.....	70
Ευθυγράμμιση των ουσιωδών θεμάτων της ΔΑΗΚ με τα παγκόσμια πρότυπα και τους SDGs	72
Ε. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	73
ΣΤ. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	76
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ.....	76
ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΚΕ	77
ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ	78

Ζ. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ.....	79
Η. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ	80
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ	83
ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ.....	87

Πίνακας Πινάκων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	9
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΛΙΜΑΝΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	10
ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	10
ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	11
ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (2021).....	13
ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	14
ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	15
ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΚΙΝΗΣΗ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΟΠΛΟΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	15
ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΠΑΝΙΔΑ ΑΝΔ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	18
ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.....	19
ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA 2000 ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.....	20
ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	24
ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	25
ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	28
ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΠ & ΠΓΕ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	30
ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ	32
ΠΙΝΑΚΑΣ 17: ΤΟΜΕΙΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΙΑΗC.....	49
ΠΙΝΑΚΑΣ 18: ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	56
ΠΙΝΑΚΑΣ 19: ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	58
ΠΙΝΑΚΑΣ 20: ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ.....	59
ΠΙΝΑΚΑΣ 21: ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΤΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ.....	65
ΠΙΝΑΚΑΣ 22: ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	66
ΠΙΝΑΚΑΣ 23: ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΝΑ ΠΥΛΩΝΑ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	71
ΠΙΝΑΚΑΣ 24: ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΑΗC, ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ SDGs	72
ΠΙΝΑΚΑΣ 25: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΚΕ	75
ΠΙΝΑΚΑΣ 26: ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΚΕ	77
ΠΙΝΑΚΑΣ 27: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	77

Πίνακας Σχημάτων

ΣΧΗΜΑ 1: ΕΙΔΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ	16
ΣΧΗΜΑ 2: ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕ	35
ΣΧΗΜΑ 3: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΚΕ	40
ΣΧΗΜΑ 4: ΑΞΙΟΛΟΓΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	44
ΣΧΗΜΑ 5: ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	45
ΣΧΗΜΑ 6: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΉΘΙΚΗ	48
ΣΧΗΜΑ 7: ΡΟΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΚΕ	53
ΣΧΗΜΑ 8: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	56
ΣΧΗΜΑ 9: ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	60
ΣΧΗΜΑ 10: ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΕΠΙΡΡΟΗΣ	61
ΣΧΗΜΑ 11: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	69
ΣΧΗΜΑ 12: ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΕ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ	70
ΣΧΗΜΑ 13: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ	76

A. Εισαγωγή

Ο σκοπός αυτού του εγγράφου είναι να παρουσιάσει τη Στρατηγική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) για το Νέο Διεθνές Αεροδρόμιο Ηρακλείου Κρήτης (ΔΑΗΚ). Η στρατηγική αποσκοπεί στο να καθοδηγήσει την ανάπτυξη βιώσιμων πρακτικών κατά τη διάρκεια των φάσεων κατασκευής και λειτουργίας του έργου. Η στρατηγική έχει αναπτυχθεί βασιζόμενη σε ένα πλαίσιο βιωσιμότητας, το οποίο αποτελεί τη βάση για τους γενικούς στόχους της βιωσιμότητας. Η στρατηγική αναπτύχθηκε με βάση ένα πλαίσιο πυλώνων βιωσιμότητας, οι οποίοι χρησιμεύουν ως θεμέλιο για τους γενικούς στόχους βιωσιμότητας.

Η στρατηγική ΕΚΕ είναι ένα δυναμικό και ευέλικτο έγγραφο, το οποίο θα αναλύεται και θα επικαιροποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου. Θα επανεξετάζεται και θα αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες, ώστε να διασφαλίζεται ότι παραμένει σχετική και αποτελεσματική στην αντιμετώπιση των αναδυόμενων αναγκών και προκλήσεων του έργου. Η στρατηγική θα τεθεί σε εφαρμογή μέσω μιας διαδικασίας που περιλαμβάνει τη διαμόρφωση της στρατηγικής, την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την ανατροφοδότηση και, τέλος, την υποβολή εκθέσεων και τη δημοσιοποίηση.

Η στρατηγική ΕΚΕ αποτελεί βασική συνιστώσα της δέσμευσης της ΙΑΗΣ για βιωσιμότητα και αναμένεται να καθοδηγήσει τις προσπάθειές της για την επίτευξη βιωσιμούς ανάπτυξης με ολιστικό τρόπο. Αναμένεται ότι το έγγραφο θα επικαιροποιείται ετησίως για να αντικατοπτρίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί προς την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας, καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευαστικής και λειτουργικής φάσης του έργου.

Η στρατηγική αυτή αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα της στρατηγικής μας για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ). Βασίζεται σε ανασκόπηση των υφιστάμενων στρατηγικών βιωσιμότητας του αεροδρομίου, των πλαισίων και προτύπων βιωσιμότητας, των σχετικών τεχνολογικών, οικονομικών και πολιτικών εξελίξεων, καθώς και των κοινωνικών προσδοκιών. Επιπλέον, κατά την ανάληψη αυτής της πρωτοβουλίας, λήφθηκε υπόψη ο ιδιαίτερος και μοναδικός χαρακτήρας της Κρήτης, συμπεριλαμβανομένης μιας ενδελεχούς αξιολόγησης όλων των φυσικών, κοινωνικοπολιτικών, οικονομικών, αγροδιατροφικών-γαστρονομικών, πολιτιστικών και τουριστικών πτυχών.

Η στρατηγική αναπτύχθηκε μέσω ενδελεχούς έρευνας γραφείου και θα αποτελέσει αφετηρία για έναν ανοικτό διάλογο με την εταιρεία μας και όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Για να διασφαλιστεί η ολοκληρωμένη κατανόηση των ουσιαστικών θεμάτων βιωσιμότητας, θα χρησιμοποιηθούν διάφορα εργαλεία, όπως ερωτηματολόγια και δραστηριότητες δικτύωσης. Ως αποτέλεσμα, στοχεύουμε να

δημιουργήσουμε μια λεπτομερή καταγραφή των ουσιωδών θεμάτων της ΙΑΗC και των βασικών ενδιαφερόμενων μερών και θα ενημερώνουμε τακτικά το παρόν έγγραφο αναλόγως.

Τέλος, η προτεινόμενη στρατηγική ΕΚΕ σκιαγραφεί μια πορεία βιωσιμότητας που εστιάζει σε διάφορες κρίσιμες πτυχές και υπογραμμίζει δύο θεμελιώδεις παράγοντες, την καινοτομία και τη σύμπραξη. Αυτοί οι παράγοντες ενίσχυσης προορίζονται να υποστηρίξουν τα αεροδρόμια στην επιδίωξή τους για βιωσιμότητα και μπορούν να εφαρμοστούν σε οποιοδήποτε στάδιο της πορείας βιωσιμότητας του αεροδρομίου.

Ο Χαρακτήρας της Κρήτης

Μέσω μιας συνολικής προσέγγισης που αναγνωρίζει τη σημασία του ξεχωριστού χαρακτήρα του νησιού, το Στρατηγικό Σχέδιο ΕΚΕ στοχεύει στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων, καθώς επίσης, σέβεται τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά του νησιού. Στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου, έχει διενεργηθεί μια εκτεταμένη ανάλυση για τις φυσικές, κοινωνικο-πολιτιστικές, οικονομικές, αγροδιατροφικές, γαστρονομικές και τουριστικές πτυχές της Κρήτης. Όλοι αυτοί οι παράγοντες θα εξεταστούν προσεκτικά στην ανάπτυξη ενός προτεινόμενου σχεδίου δράσης.

Περιφέρεια Κρήτης

Η Κρήτη, το μεγαλύτερο νησί της Ελλάδας και το πέμπτο μεγαλύτερο στη λεκάνη της Μεσογείου, βρίσκεται σε στρατηγική θέση στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων: της νοτιοανατολικής Ευρώπης, της νοτιοδυτικής Ασίας και της βόρειας Αφρικής. Με πληθυσμό 617.360 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2021, η Κρήτη είναι το πικνοκατοικημένο νησί της Ελλάδας. Η συνολική του έκταση εκτείνεται σε περίπου 8.336 τετραγωνικά χιλιόμετρα, με μήκος 260 χιλιόμετρα και ακτογραμμή πάνω από 1.000 χιλιόμετρα.

Τοποθετημένη περίπου 160 χιλιόμετρα νότια της ηπειρωτικής Ελλάδας και εκτείνεται από τα δυτικά προς τα ανατολικά, η Κρήτη περιβάλλεται από πολλά μικρά νησιά όπως η Γαύδος, η Γαυδοπούλα, η Χρυσή, το Κουφονήσι, η Ντία και οι Διονυσάδες.

Το Ηράκλειο, η μεγαλύτερη πόλη του νησιού, λειτουργεί ως διοικητική πρωτεύουσα και έδρα της Περιφέρειας Κρήτης. Η Περιφέρεια Κρήτης περιλαμβάνει την Κρήτη και πολλά μικρότερα νησιά και υποδιαιρείται περαιτέρω σε τέσσερις περιφερειακές ενότητες: Ηράκλειο, Χανιά, Ρέθυμνο και Λασίθι.

Υποδομές Μεταφορών

Η Κρήτη διαθέτει σύγχρονες και αποτελεσματικές υποδομές μεταφορών. Το Ηράκλειο και τα Χανιά, οι δύο κύριες πύλες εισόδου και εξόδου στο νησί, προσφέρουν πρόσβαση μέσω των θαλάσσιων λιμένων και των αεροδρομίων εθνικής και διεθνούς σημασίας. Επιπλέον, η Κρήτη επωφελείται από ένα εκτεταμένο οδικό δίκτυο, το οποίο συνδέει τις βόρειες και νότιες περιοχές του νησιού, διευκολύνοντας έτσι την εσωτερική κινητικότητα. Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν πληροφορίες για αεροδρόμια, λιμάνια και οδικά δίκτυα του νησιού.

Αεροδρόμια

Πίνακας 1: Αεροδρόμια της Περιφέρειας Κρήτης

Ηράκλειο	<u>Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης»</u>	Ένα σημαντικό μειονέκτημα που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή η συγκοινωνιακή υποδομή της Κρήτης είναι η έλλειψη άμεσης σύνδεσης αεροδρομίου με τον Βόρειο Οδικό Άξονα.
Χανιά	<u>Αεροδρόμιο Χανίων «Ιωάννης Δασκαλογιάννης»</u>	Ουσιώδης, η Περιφέρεια Κρήτης έχει δρομολογήσει αναπτυξιακά έργα για τη βελτίωση του οδικού δικτύου της και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας σε όλες τις περιοχές του νησιού και ιδιαίτερα στα κύρια σημεία εισόδου και εξόδου. Αυτές οι αναβαθμίσεις αναμένεται να ενισχύσουν σημαντικά τη συγκοινωνιακή συνδεσιμότητα προς διάφορους προορισμούς ενδιαφέροντος σε όλη την Κρήτη.
Σητεία	<u>Δημοτικός Αερολιμένας Σητείας «Βιτσέντζος Κορνάρος»</u>	• Βρίσκεται μόλις 1 χλμ έξω από την πόλη της Σητείας • Υψηλής στρατηγικής σημασίας για την Ανατολική Κρήτη • Το μικρότερο αεροδρόμιο της Κρήτης
Ηράκλειο	<u>Νέος Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου</u>	• Θα είναι το 2ο μεγαλύτερο αεροδρόμιο στην Ελλάδα • Υπό κατασκευή

Η Κρήτη αποτελεί κορυφαίο τουριστικό προορισμό από τη δεκαετία του 1960 και με σταθερά αυξανόμενη επιβατική κίνηση, είναι επιτακτική η ανάγκη για αναβάθμιση των υποδομών του νησιού, με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση της υπάρχουσας ζήτησης. Ο Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης» δεν είναι πλέον σε θέση να εξυπηρετήσει τις τρέχουσες ανάγκες για διεθνείς πτήσεις και την υφιστάμενη τουριστική κίνηση. Κεντρικό στοιχείο της αναβάθμισης είναι η κατασκευή του νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου στην περιοχή του Καστελλίου, Δήμου Μίνωα Πεδιάδος, καθώς και νέων δρόμων που συνδέονται με το υπάρχον Οδικό Δίκτυο.

Το Νέο Διεθνές Αεροδρόμιο Κρήτης στο Καστέλλι έχει σχεδιαστεί για να αντικαταστήσει το Διεθνές Αεροδρόμιο «Νίκος Καζαντζάκης» του Ηρακλείου και θα γίνει το δεύτερο μεγαλύτερο αεροδρόμιο στην Ελλάδα, πίσω από το «Ελευθέριος Βενιζέλος». Το έργο περιλαμβάνει την κατασκευή ενός κεντρικού βιοκλιματικού κτιρίου του αεροδρομίου, 71.818 km^2 , ένα εμπορικό κέντρο 10 km^2 . και ένα εκθεσιακό κέντρο 3.200 km^2 για τοπικά προϊόντα. Επιπλέον, μια τεράστια εμπορική ζώνη θα εκτείνεται σε 441 km^2 για την κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης τουριστών.

Λιμάνια

Η Κρήτη έχει δύο βασικά λιμάνια, το λιμάνι του Ηρακλείου και το λιμάνι της Σούδας στα Χανιά.

Πίνακας 2: Λιμάνια της Περιφέρειας Κρήτης

Ηράκλειο	<ul style="list-style-type: none"> Το λιμάνι του Ηρακλείου είναι κυρίως επιβατικό λιμάνι. Παρέχει υπηρεσίες ελλιμενισμού και διακίνησης επιβατών και οχημάτων. Ακτοπλοϊκή σύνδεση τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα νησιά του Αιγαίου. Μπορεί να εξυπορετήσει πάνω από 10.000 επιβάτες καθημερινά. Είναι σημαντικός τερματικός σταθμός κρουαζιέρας στην Ελλάδα.
Χανιά	<ul style="list-style-type: none"> Το λιμάνι των Χανίων (Σούδα) είναι κυρίως επιβατικό λιμάνι. Παρέχει υπηρεσίες ελλιμενισμού και διακίνησης επιβατών και οχημάτων. Ακτοπλοϊκή σύνδεση μόνο με Πειραιά. Βρίσκεται 6 χλμ από το κέντρο των Χανίων. Είναι σημαντικός τερματικός σταθμός κρουαζιέρας στην Ελλάδα.
Άλλα λιμάνια	<ul style="list-style-type: none"> Λιμάνι Κισσάμου: Σύνδεση με Κύθηρα-Αντικύθηρα Λιμάνι Σητείας: Σύνδεση με Ηράκλειο, Κυκλαδες, Δωδεκάνησα & Πειραιά Λιμάνι Αγίου Νικολάου: Δρομολόγια εντός δήμου Λιμάνια ΝΔ Κρήτης (Αγία Γαλήνη, Σούγια, Λουτρό, Σφακιά, Ρούμελη, Παλαιόχωρα): Σύνδεση μεταξύ τους & με τη Γαύδο. Λιμάνι Ιεράπετρας: Σύνδεση με Χρυσό

Οδικό Δίκτυο

Πίνακας 3: Οδικό Δίκτυο της Περιφέρειας Κρήτης

	Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ)
Βόρεια Κρήτη	<ul style="list-style-type: none"> Εκτείνεται από το Καστέλλι έως τη Σητεία με συνολικό μήκος που ξεπερνά τα 300 χλμ. Σε εξέλιξη βρίσκονται εργασίες αναβάθμισης και σύνδεση με τις πύλες εισόδου της Περιφέρειας.
Νότια Κρήτη	<ul style="list-style-type: none"> Δεν υπάρχει κεντρικός οδικός άξονας. Επαρχιακοί δρόμοι συνδέουν χωριά και μεγάλα αστικά κέντρα.
Διασύνδεση	<ul style="list-style-type: none"> Μειωμένη πρόσβαση από το Νότιο τμήμα της Κρήτης προς τον Βόρειο Άξονα. Διασύνδεση μέσω εθνικών και επαρχιακών οδών. Ανάγκη βελτίωσης κάθετων αξόνων.

Οικονομία

Η οικονομία της Κρήτης υπέστη σημαντικές αλλαγές στη δεκαετία του 1970, μεταβαίνοντας από μια οικονομία που βασιζόταν κυρίως στη γεωργία προς μια οικονομία με αξιοσημείωτη έμφαση στον τομέα των υπηρεσιών, και συγκεκριμένα στον τουρισμό. Η παραπάνω αλλαγή συνέβη παράλληλα με τη συνεχή έμφαση του νησιού στη γεωργία και την κτηνοτροφία, οι οποίες είναι κατάλληλες για το κλίμα της περιοχής και το μεγάλο μέγεθος του εδάφους. Η αλλοεξάρτηση και η συσχέτιση αυτών των τριών τομέων συμβάλλουν σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη του νησιού. Παρά τη στροφή προς τον τομέα των υπηρεσιών, η γεωργία εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό πυλώνα της κρητικής οικονομίας, με την κτηνοτροφία να ακολουθεί ως σημαντική πηγή εισοδήματος. Επιπλέον, η πτώση του κατασκευαστικού τομέα έχει αντισταθμιστεί από την ανάπτυξη των υπηρεσιών που σχετίζονται με τον τουρισμό. Συνολικά, το κατά κεφαλήν εισόδημα της Κρήτης έχει φτάσει στο 100% της υπόλοιπης χώρας, υποδηλώνοντας μια επιτυχημένη μετάβαση σε μια οικονομία βασισμένη στις υπηρεσίες, διατηρώντας παράλληλα τη σημασία των παραδοσιακών τομέων.

Η Περιφέρεια Κρήτης αντιπροσώπευε το 5% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) της χώρας το 2019, αναδεικνύοντας τη σημαντική συμβολή της στην εθνική οικονομία. Επιπλέον, από το 2021, το ποσοστό ανεργίας του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής ήταν το έκτο χαμηλότερο μεταξύ και των 13 περιφερειών της χώρας. Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει σημαντική βελτίωση σε σχέση με το 2015, όπου το ποσοστό ανεργίας ήταν 24%. Παρά την ελαφρά αύξηση από το 2019 έως το 2021, με το ποσοστό ανεργίας να αυξάνεται από 12% σε 16%, η περιοχή συνεχίζει να διατηρεί σχετικά χαμηλό ποσοστό ανεργίας. Τα στατιστικά αυτά είναι ενδεικτικά της θετικής οικονομικής ανάπτυξης και σταθερότητας της Περιφέρειας Κρήτης, καταδεικνύοντας τη θέση της ως ένας σημαντικός οικονομικός συντελεστής της χώρας.

Πίνακας 4: Οικονομικά στοιχεία της Περιφέρειας Κρήτης

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	To 2021: <ul style="list-style-type: none"> Η Περιφέρεια Κρήτης αντιπροσώπευε το 6% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας. Το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ήταν 53%. Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, παρουσίασε το υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού, μαζί με τις Περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου.
ΑΕΠ	Την περίοδο 2014-2019: <ul style="list-style-type: none"> Το ΑΕΠ της χώρας αυξήθηκε κατά +3%. Το ΑΕΠ της Περιφέρειας Κρήτης αυξήθηκε κατά +5%. Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, η Περιφέρεια Κρήτης αντιπροσώπευε το 5% του ΑΕΠ της χώρας.

Απασχόληση

Αριθμός απασχολουμένων στη χώρα (2015-2021):

- Την περίοδο 2015-2019 ο αριθμός των απασχολουμένων στο σύνολο της χώρας αυξήθηκε κατά +8% (από 3,6 εκατομμύρια το 2015 σε 3,9 εκατομμύρια το 2019).
- Την περίοδο 2019-2021, ο αριθμός των απασχολουμένων στο σύνολο της χώρας σημείωσε οριακή αύξηση +0,4% (από 3,9 εκατομμύρια το 2019 σε 3,9 εκατομμύρια το 2021).
- Στην Περιφέρεια Κρήτης ο αριθμός των απασχολουμένων μειώθηκε κατά -9%, (από 253 χιλιάδες το 2019 σε 231 χιλιάδες το 2021).
- Το 2021 η Περιφέρεια Κρήτης κατατάχθηκε στην 5η θέση, αντιπροσωπεύοντας το 6% των απασχολουμένων στη χώρα.

Εξέλιξη των απασχολουμένων στην Περιφέρεια Κρήτης ανά κατηγορία απασχόλησης 2019-2021:

- Διαμονή -30%
- Υπηρεσίες εστίασης-35%
- Λοιποί κλάδοι -4%

Τουρισμός

Ο τουριστικός κλάδος αναδεικνύεται σταθερά ως ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος οικονομικός τομέας στην Κρήτη. Ως αποτέλεσμα της αυξημένης ζήτησης, οι επιχειρηματίες έχουν ξεκινήσει εκτεταμένες επενδύσεις στην ανάπτυξη ξενοδοχειακών μονάδων, συμβάλλοντας έτσι σημαντικά στην ποιοτική και ποσοτική βελτίωση της ξενοδοχειακής υποδομής. Ο τουρισμός στην Κρήτη ακολούθησε τις τάσεις του ελληνικού και μεσογειακού τουρισμού, με επίκεντρο τον μαζικό τουρισμό προσανατολισμένο προς τις καλοκαιρινές διακοπές για τους κατοίκους της Βόρειας Ευρώπης. Τις τελευταίες δεκαετίες, ο τουρισμός έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης, συμβάλλοντας ουσιαστικά στο ακαθάριστο προϊόν της περιοχής και στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης. Τα οφέλη αυτά αγγίζουν τόσο τους κατοίκους του νησιού αλλά και το εργατικό δυναμικό από άλλες περιοχές της χώρας. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται παρακάτω αφορούν το ξενοδοχειακό δυναμικό, καθώς επίσης την αεροπορική και ακτοπλοϊκή κίνηση του νησιού.

Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2021

Πίνακας 5: Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια (2021)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2021	
Ελλάδα	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμεί 10.088 ξενοδοχειακές μονάδες και 440.904 ενοικιαζόμενα δωμάτια. • Η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2021 ήταν 7,2% ή 13,2 δισ. ευρώ.
Περιφέρεια <ul style="list-style-type: none"> • Βόρειο Αιγαίο • Κρήτη • Ιόνια Νησιά • Κεντρική Μακεδονία • Αττική	<ul style="list-style-type: none"> • Δέχτηκε τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών. • Αντιπροσώπευσε το 67% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας και το 79% των δωματίων ξενοδοχείων.
Περιφέρεια Κρήτης	<p>Αποτελούσε το 16% των ξενοδοχειακών μονάδων και το 22% των δωματίων ξενοδοχείων στη χώρα.</p> <p>Τα έσοδα από τον τουρισμό το 2021 αντιπροσώπευαν το 23% (3.058 εκατ. ευρώ) των συνολικών εσόδων της χώρας.</p> <p>Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ανήλθε σε 33%.</p>

Επιβατική Κίνηση – Διεθνείς Αεροπορικές αφίξεις

Μετά την πανδημία COVID-19, υπάρχουν ελπιδοφόρες ενδείξεις για ανάκαμψη της επιβατικής κίνησης. Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Οκτώβριο του 2022, σημειώθηκε ρεκόρ δεκαετίας στις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις, ξεπερνώντας τα αντίστοιχα στοιχεία για το 2019 κατά 0,8%. Συνολικά, κατά την περίοδο αυτή υπήρξαν 20,3 εκατομμύρια αφίξεις στην Ελλάδα. Στο αεροδρόμιο του Ηρακλείου οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις αυξήθηκαν κατά 3% φτάνοντας τα 3,4 εκατομμύρια, ενώ στο αεροδρόμιο των Χανίων οι αφίξεις ανήλθαν σε 1,3 εκατομμύρια, παρουσιάζοντας αύξηση 14,1% σε σύγκριση με το 2019.

Πίνακας 6: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα αεροδρόμια της Κρήτης

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΣ ΑΦΙΞΕΙΣ (Ιαν-Οκτ 2019 & 2022)			
	Ιαν-Οκτ 2019	Ιαν-Οκτ 2022	%Δ.
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	3.282.574	3.380.886	3%
ΧΑΝΙΑ	1.137.620	1.297.660	14,1%
ΕΛΛΑΔΑ	20.177.511	20.346.755	0,8%

Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού – Κίνηση κρουαζιερόπλοιων

Το 2021, το λιμάνι του Ηρακλείου σημείωσε μείωση της επιβατικής κίνησης λόγω της πανδημίας COVID-19, εξυπορετώντας λίγο περισσότερους από 940.000 επιβάτες, που ήταν 46% λιγότεροι από το 1,7 εκατομμύρια που καταγράφηκαν το 2019. Ομοίως, ο αριθμός των κρουαζιερόπλοιων που έφθασαν το λιμάνι το 2021 ήταν 42% λιγότερο από το 2019, με συνολικά 118 πλοία. Ωστόσο, τα στοιχεία της περιόδου 2015-2019 δείχνουν αξιοσημείωτη αύξηση 24% στην επιβατική κίνηση και 20% στις αφίξεις κρουαζιερόπλοιων.

Το 2021, το λιμάνι των Χανίων εξυπορέτησε περίπου 930.000 επιβάτες, μείωση 29% από 1,3 εκατομμύρια το 2019, και φιλοξένησε 76 κρουαζιερόπλοια, 42% λιγότερα από το 2019. Ωστόσο, κατά την περίοδο 2015-2019, η επιβατική κίνηση στο λιμάνι παρουσίασε σταθερή αύξηση 11%, με αξιοσημείωτη αύξηση 124% στον αριθμό των αφίξεων κρουαζιερόπλοιων.

Πίνακας 7: Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Κρήτης

Περιφερειακή Ενότητα	ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΑ ΛΙΜΑΝΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ (2015-2021)				
	2015	2019	2021	%Diff. 2015- 2019	%Diff. 2019- 2021
Ηράκλειο	1.401.693	1.733.376	943.353	24%	-46%
Χανιά	1.183.455	1.318.811	932.679	11%	-29%
Ρέθυμνο	389	74.452	46.302	19039%	-38%
Λασίθι	11.935	10.681	27.481	-11%	157%
Σύνολο Περιφέρειας	2.597.472	3.137.320	1.949.815	21%	-38%

Πίνακας 8: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Κρήτης

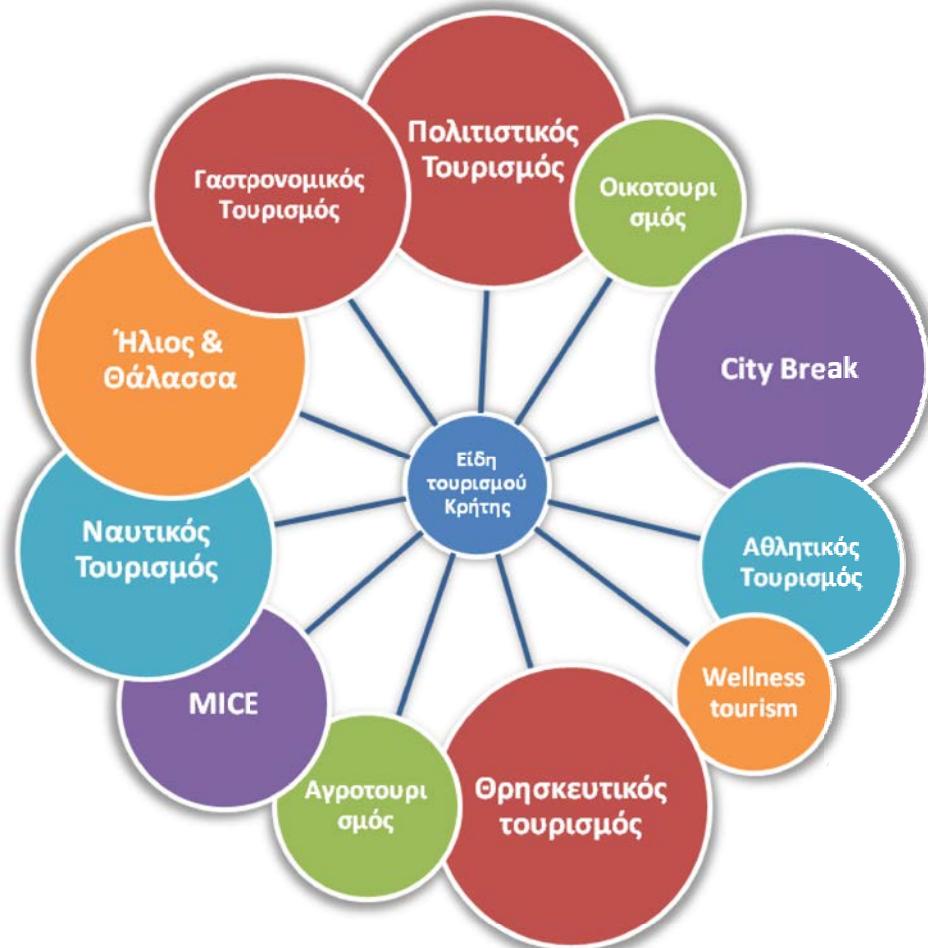
Περιφερειακή Ενότητα	ΚΙΝΗΣΗ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΟΠΛΟΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ (2015-2021)				
	2015	2019	2021	%Diff. 2015- 2019	%Diff. 2019- 2021
Ηράκλειο	170	204	118	20%	-42%
Χανιά	59	132	76	124%	-42%
Αγ. Νικόλαος	52	37	42	-29%	14%
Ρέθυμνο	11	24	8	118%	-67%
Λασίθι	1	0	0	-100%	
Σύνολο Περιφέρειας	293	397	244	35%	-39%

Ευκαιρίες για Διαφοροποίηση και Επέκταση της Τουριστικής Σεζόν

Η Κρήτη είναι αναμφίβολα ένας από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς παγκοσμίως με τη φράση «όλιος, άμμος, θάλασσα» (sun, sand, sea) να συνδέεται στενά με τον τουρισμό στο νησί, προσφέροντας μια αξέχαστη εμπειρία διακοπών. Κατά τους υπόλοιπους μήνες του φθινοπώρου και του χειμώνα, οι κυρίαρχες καιρικές συνθήκες και οι θερμοκρασίες δεν ευνοούν αυτόν τον τύπο διακοπών για ξένους επισκέπτες.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την εποχικότητα του τουριστικού προϊόντος, που είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η τουριστική βιομηχανία στην Κρήτη. Για να επιτευχθεί η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου είναι απαραίτητη η ανάπτυξη νέων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, παράλληλα με την ενίσχυση των ήδη υπαρχόντων τουριστικών προϊόντων. Παρακάτω παρουσιάζονται κύριοι και δευτερεύοντες τύποι τουρισμού που συναντώνται στην Κρήτη.

Σχήμα 1: Είδη τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης

Χλωρίδα & Πανίδα

Το νησί της Κρήτης είναι γνωστό για την πλούσια και ποικιλόμορφη **χλωρίδα** του, με πάνω από 2000 είδη φυτών που απαντώνται στο νησί. Οι μοναδικές κλιματικές και γεωλογικές συνθήκες της περιοχής έχουν συντείνει στην ανάπτυξη μιας ξεχωριστής και ποικίλης βλάστησης, καθιστώντας την Κρήτη έναν βοτανικό παράδεισο για τους λάτρεις της φύσης. Η χλωρίδα της Κρήτης παρουσιάζει τον υψηλότερο ενδημισμό στον ελλαδικό χώρο. Ο κατάλογος της χλωρίδας της Κρήτης περιλαμβάνει 1.828 αυτοφυή είδη, εκ των οποίων τα 189 είναι ενδημικά της Κρήτης και των γύρω νησιών.

Μεταξύ των πιο αξιοσημείωτων ενδημικών ειδών είναι ο κρητικός δίκταμος (*Origanum dictamnus*), ένα αρωματικό βότανο με φαρμακευτικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνταν από τα αρχαία χρόνια, και ο κρητικός φοίνικας (*Phoenix theophrasti*), ένας σπάνιος και απειλούμενος φοίνικας που απαντάται μόνο στην Κρήτη.

Εκτός από αυτά τα μοναδικά είδη, η χλωρίδα της Κρήτης περιλαμβάνει μια σειρά από μεσογειακά φυτά όπως ελιές, αμπέλια, κυπαρίσσια και θυμάρι. Το ορεινό ανάγλυφο του νησιού φιλοξενεί μια ποικιλία αλπικών φυτών, ενώ στις παράκτιες περιοχές υπάρχουν είδη προσαρμοσμένα στον ψεκασμό της αλμυρής θάλασσας, όπως η θαλάσσια λεβάντα και το αλμυρίκι.

Η πλούσια χλωρίδα της Κρήτης έχει επηρεαστεί επίσης από τη μακρόχρονη ιστορία ανθρώπινης κατοίκησης στο νησί, με πολλά φυτά που εισήχθησαν από τους αρχαίους Μινωίτες και μεταγενέστερους πολιτισμούς όπως οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι. Αυτός ο συνδυασμός εγχωρίων και εισαγόμενων ειδών έχει δημιουργήσει ένα ποικιλόμορφο και ζωηρό οικοσύστημα που είναι όμορφο και πολύτιμο οικολογικά.

Σήμερα, η χλωρίδα της Κρήτης προστατεύεται από διάφορες περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, που στοχεύει στη διατήρηση της μοναδικής βιοποικιλότητας του νησιού για τις μελλοντικές γενιές.

Το νησί της Κρήτης διαθέτει μια εξαιρετικά ποικιλόμορφη και μοναδική **πανίδα**, με σημαντικό αριθμό ενδημικών ειδών ασπόνδυλων που υπολογίζεται σε περίπου 1.000. Επιπλέον, το νησί φιλοξενεί μια ποικιλία ερπετών, με 10 είδη που απαντώνται αποκλειστικά στην Κρήτη. Η ορνιθοπανίδα της Κρήτης είναι εξίσου εντυπωσιακή, με 350 είδη πτηνών που απαντώνται στην επικράτειά της, συμπεριλαμβανομένων 36 από τα 48 είδη αρπακτικών στην Ευρώπη. Επιπλέον, στο νησί συναντάμε 34 είδη χερσαίων θηλαστικών, που ενισχύουν τον πλούτο της βιοποικιλότητάς του. Η παρουσία μιας τέτοιας ποικιλίας πανίδας καθιστά την Κρήτη σημαντικό προορισμό για τους λάτρεις του οικοτουρισμού και της άγριας ζωής.

Πίνακας 9: Πανίδα and ορνιθοπανίδα της Κρήτης

ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ ΕΙΔΩΝ ΠΑΝΙΔΑΣ - ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ				
Είδος				
Πουλιά		Αμφίβια		
Accipiter nisus	Cyanistes caeruleus	Nycticorax nycticorax	Bufo viridis	
Alauda arvensis	Delichon urbica	Oenanthe hispanica	Pelophylax cretensis	
Anas crecca	Egretta garzetta	Oenanthe oenanthe		
Anas platyrhynchos	Emberiza cirlus	Parus major		
Anthus pratensis	Erithacus rubecula	Passer domesticus	Ερπετά	
Anthus trivialis	Falco eleonorae	Pernis apivorus	Lacerta trilineata	
Apus melba	Falco tinnunculus	Phylloscopus collybita	Tarentola mauritanica	
Apus pallidus	Fringilla coelebs	Plegadis falcinellus	Hemidactylus turcicus	
Buteo buteo	Galerida cristata	Pluvialis apricaria		
Buteo rufinus	Gallinago gallinago	Saxicola rubetra		
Calandrella brachydactyla	Gallinago sp.	Saxicola rubicola	Θηλαστικά	
Caprimulgus europaeus	Gyps fulvus	Saxicola torquata	Erinaceus concolor	
Carduelis cannabina	Hippolais pallida	Serrinus serrinus	Martes foina	
Carduelis carduelis	Hirundo daurica	Streptopelia decaocto	Meles meles	
Carduelis chloris	Hirundo rustica	Streptopelia turtur	Mouse	
Cettia cetti	Lanius collurio	Sturnus vulgaris		
Circus aeruginosus	Lanius minor	Sylvia atricapilla		
Circus cyaneus	Lanius senator	Sylvia melanocephala		
Circus pygargus	Larus michachellis	Tachybaptis ruficollis		
Columba livia livia	Lullula arborea	Tringa ochropus		
Columba palumbus	Milvus migrans	Turdus merula		
Corvus corax	Motacilla alba	Tyto alba		
Corvus corone cornix	Motacilla flava	Upupa epops		
Corvus corvax	Motacilla cinerea			
Corvus monedula	Muscicapa striata			

Γεωμορφολογία

Η γεωμορφολογία της Κρήτης χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα ορεινή, με μια εκτεταμένη σειρά βουνών που εκτείνονται από τα δυτικά προς τα ανατολικά. Στο ορεινό ανάγλυφο κυριαρχούν τα Λευκά Όρη με μέγιστο υψόμετρο 2.452 μέτρα, η οροσειρά του Ψηλορείτη με μέγιστο υψόμετρο 2.456 μέτρα και το όρος Δίκτη με μέγιστο υψόμετρο 2.148 μέτρα. Το νησί φιλοξενεί επίσης μια πληθώρα σπηλαίων, με πάνω από 1.500 σπήλαια να έχουν καταγραφεί μόνο στα Λευκά Όρη. Μάλιστα, σε αυτή την περιοχή βρίσκονται τα τρία βαθύτερα σπήλαια της Ελλάδας. Συνολικά, πάνω από 5.000 σπήλαια έχουν καταγραφεί σε όλο το νησί, προσθέτοντας στα μοναδικά γεωλογικά χαρακτηριστικά του.

Πίνακας 10: Γεωγραφικά χαρακτηριστικά της Κρήτης

Σπήλαια	Τα κυριότερα σπήλαια της Περιφέρειας Κρήτης είναι το σπήλαιο Μελιδονίου ή Γεροντόσπηλιος, το Δικταίο Άντρο, το Ιδαίον Άντρον, το σπήλαιο Μιλάτου και το σπήλαιο Σφενδόνη Ζωνιανών.
Ποτάμια	Λόγω του μικρού της πλάτους, η Κρήτη έχει λίγα ποτάμια που ξεκινούν από τους ορεινούς όγκους του νησιού στο κεντρικό κομμάτι και καταλήγουν στο Λιβυκό και το Κρητικό πέλαγος. Τα περισσότερα από αυτά έχουν λιγοστό νερό κυρίως κατά τους χειμερινούς μήνες ενώ το καλοκαίρι είναι τελείως ξηρά.
Λίμνες	Η μεγαλύτερη φυσική λίμνη της Κρήτης βρίσκεται στον Κουρνά Αποκορώνου. Μικρές αλλά σημαντικές φυσικές λίμνες με νερό όλο το χρόνο βρίσκονται στον Τερσανά Χανίων (Λίμνη Μαχαιρίδας) και στην Ενόπτη Ηρακλείου (Λίμνες Λιγαρά και Λιβάδας). Τεχνητές λίμνες βρίσκονται στην Αγιού Χανίων, στα μεγάλα φράγματα Μπραμιανών, Αποσελέμη, Φανερωμένης, Ποταμών και στα πολυάριθμα μικρά φράγματα της ενδοχώρας του Ηρακλείου, ενώ αξιόλογο σημείο για βόλτα είναι η λίμνη του Ζαρού.
Φαράγγια	Η Κρήτη συχνά χαρακτηρίζεται ως «τόπος των φαραγγιών», λόγω της γεωλογικής και περιβαλλοντικής της διαμόρφωσης. Τα φαράγγια της Κρήτης πέρα από τον θαυμασμό και το δέος που προκαλούν με την επιβλητικότητα τους, είναι τόποι με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε όρους εδάφους, βιοποικιλότητας και τοπικών μικροκλιματικών συνθηκών. Το σημαντικότερο φαράγγι του νησιού είναι αυτό της Σαμαριάς, με μήκος 16 περίπου χιλιομέτρων, ενώ αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα φαράγγια στον ευρωπαϊκό χώρο και μία περιβαλλοντική και ιστορική κοιτίδα, με διεθνή αναγνωρισιμότητα.

Θεσμοθετημένες Προστατευόμενες Περιοχές Κρήτης

1 Εθνικό δρυμό (Σαμαριάς),

1 Αισθητικό Δάσος (Φοινικόδασος Βάι, Λασιθίου),

2 Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές σύμφωνα με την Σύμβαση της Βαρκελώνης (Εθνικός Δρυμός της Σαμαριάς και το Φοινικόδασος του Βάι),

53 περιοχές οι οποίες περιλαμβάνονται στο Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000 (Οδηγίες 92/43/EK και 2009/147/EK (79/409/εοκ)),

1 Ελεγχόμενη Κυνηγετική Περιοχή (Νήσος Δίας Ηρακλείου)

54 Καταφύγια Άγριας Ζωής,

5 Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης (το Κρητικό Κεφαλάνθηρο στις Καμάρες Ηρακλείου, ο αειθαλής Πλάτανος της Φαιστού, η Δρυς στις Κορφές Ηρακλείου, ο Πλάτανος Βλάτους Χανίων και ο αειθαλής Πλάτανος των Αζωγυρών Χανίων),

Ο Εθνικός Δρυμός της Σαμαριάς έχει επίσης χαρακτηριστεί Απόθεμα Βιόσφαιρας ενώ του έχει απονεμηθεί το Ευρωδίπλωμα. Ο πυρήνας του θεωρείται και Βιογενετικό Απόθεμα

3 Προστατευτικά Δάσοι σύμφωνα με το Ν.Δ. 86/1969 (Προστατευτικό δάσος ορεινού όγκου Λευκών Ορέων Χανίων, Προστατευτικό Δάσος περιοχής Κορυφών Ασφένδου Καλλικράτη Χανίων και Προστατευτικό δάσος ορεινού όγκου Αποπηγάδη Σελίνου Χανίων),

Η περιοχή των Αστερουσίων έχει χαρακτηριστεί ως απόθεμα της βιόσφαιρας και

99 Παραδοσιακοί οικισμοί.

Η περιοχή του έργου βρίσκεται κοντά σε δύο περιοχές του Δικτύου Natura 2000 και πιο συγκεκριμένα στις περιοχές:

Ειδική Ζώνη Διατήρησης (SZZ) - GR4320002 - Δίκτη: Οροπέδιο Λασιθίου, Καθαρό,

Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) - GR4320010 - Κορυφή Λάζαρου – Μαδαρά Δίκτης

Παρόλο που η περιοχή του έργου δεν βρίσκεται εντός των περιοχών Natura 2000 ή άλλης θεσμοθετημένης προστατευόμενης περιοχής, ο Παραχωρησιούχος εφαρμόζει κατάλληλο πρόγραμμα παρακολούθησης πανίδας και πτηνών για την καταγραφή των στοιχείων που βρέθηκαν στην περιοχή του έργου και την εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των κατασκευαστικών εργασιών.

Ιστορία

Παρακάτω παρουσιάζονται σημαντικές εποχές που διαμόρφωσαν την πορεία της κρητικής ιστορίας. Από τον αρχαίο μινωικό πολιτισμό έως τη βυζαντινή περίοδο και τη συνεισφορά του νησιού στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η Κρήτη έπαιξε σημαντικό ρόλο στο πολιτιστικό, πολιτικό και οικονομικό τοπίο της περιοχής της Μεσογείου. Μέσα από την εξερεύνηση της ιστορίας του νησιού, μπορούμε να κατανοήσουμε βαθύτερα τους παράγοντες που συνέβαλαν στη μοναδική του ταυτότητα και στη συνεχιζόμενη σημασία του ως τις μέρες μας.

Μινωικός Πολιτισμός

Ο Μινωικός πολιτισμός ήταν πολιτισμός της Εποχής του Χαλκού που αναπτύχθηκε στο νησί της Κρήτης και πήρε το όνομά του από τον θρυλικό βασιλιά Μίνωα, ο οποίος λέγεται ότι κυβέρνησε την Κρήτη από το παλάτι του στην Κνωσό.

Ο Μινωικός πολιτισμός άκμασε περίπου από το 2600 π.Χ. έως το 1400 π.Χ. και θεωρείται ένας από τους πιο προηγμένους και εκλεπτυσμένους της εποχής του. Οι Μινώτες ήταν επιδέξιοι καλλιτέχνες και τεχνίτες, και η κεραμική, η γλυπτική και η αρχιτεκτονική τους φημίζονται για την ομορφιά και την τεχνοτροπία τους.

Ένα από τα πιο εντυπωσιακά χαρακτηριστικά του μινωικού πολιτισμού είναι τα δαιδαλώδη ανακτορικά συγκροτήματά τους. Το παλάτι στην Κνωσό, που είναι το μεγαλύτερο και πιο γνωστό, κάλυπτε μια έκταση άνω των 20.000 τετραγωνικών μέτρων και φιλοξενούσε περίπου 1000 άτομα. Οι Μινώτες ήταν επίσης επιδέξιοι έμποροι και ναυτικοί και το ναυτικό τους κυριάρχησε στην ανατολική Μεσόγειο για πολλά χρόνια. Συναλλάσσονταν με άλλους πολιτισμούς της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης της Αιγύπτου και της Εγγύς Ανατολής, και τα πλοία τους μετέφεραν ποικίλα αγαθά, όπως αγγεία, μεταλλοτεχνία και είδη πολυτελείας όπως ελεφαντόδοντο και χρυσό.

Παρά τη σχετικά βραχύβια ύπαρξή του, ο μινωικός πολιτισμός είχε μακρόχρονες επιδράσεις στον αρχαίο κόσμο. Η τέχνη, η αρχιτεκτονική και οι θρησκευτικές του πρακτικές επηρέασαν τους μεταγενέστερους πολιτισμούς στην περιοχή και η κληρονομιά του είναι ακόμη εμφανής στο σύγχρονο νησί της Κρήτης.

Αξιοσημείωτο είναι να αναφέρουμε ότι κατά τη Μινωική εποχή εμφανίστηκε ο μύθος του Δαίδαλου και του Ίκαρου, αφηγούμενος την ιστορία της **πρώτης καταγεγραμμένης πτήσης στην ανθρώπινη ιστορία**. Σύμφωνα με τον μύθο, ο Δαίδαλος ήταν ένας ικανός τεχνίτης και εφευρέτης που φυλακίστηκε στο νησί της Κρήτης μαζί με τον γιο του Ίκαρο από τον βασιλιά Μίνωα. Ο Δαίδαλος και ο γιος του Ίκαρος γλίτωσαν τη φυλάκισή τους στην Κρήτη χρησιμοποιώντας φτερά κατασκευασμένα από πούπουλα και κερί. Ο Ίκαρος άρχισε να πετάει πολύ κοντά στον

ήλιο, με αποτέλεσμα να λιώσει το κερί και να αποκολληθούν τα φτερά, να πέσει στη θάλασσα και να πνιγεί.

Ο μύθος του Δαίδαλου και του Ἰκαρού συχνά ερμηνεύεται ως προειδοποίηση ενάντια στους κινδύνους της ύβρεως και της υπερβολής. Λειτουργεί επίσης ως υπενθύμιση διαχρονικού ανθρώπινου ενδιαφέροντος για την πτήση και την επιδίωξη της ελευθερίας.

Βυζαντινή Περίοδος

Κατά τη βυζαντινή περίοδο, η Κρήτη έπαιξε σημαντικό ρόλο στην πολιτική και πολιτιστική ιστορία της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Μετά τις αραβικές επιδρομές του 7ου αιώνα, η Κρήτη ενσωματώθηκε στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία και έγινε σημαντικό κέντρο εμπορίου, πολιτισμού και θρησκείας.

Κατά τη βυζαντινή περίοδο στην Κρήτη χτίστηκαν πολυάριθμες εντυπωσιακές εκκλησίες, μοναστήρια και άλλα θρησκευτικά κτίρια. Μερικά από τα πιο αξιοσημείωτα παραδείγματα περιλαμβάνουν τη Μονή Αρκαδίου, τη Μονή Πρέβελης και την εκκλησία του Αγίου Τίτου στο Ηράκλειο. Αυτές οι κατασκευές ήταν στολισμένες με περίπλοκες τοιχογραφίες και ψηφιδωτά, πολλά από τα οποία έχουν διατηρηθεί μέχρι σήμερα και θεωρούνται μερικά από τα καλύτερα δείγματα βυζαντινής τέχνης στον κόσμο.

Η βυζαντινή περίοδος γνώρισε επίσης σημαντικές πολιτικές ανατροπές στην Κρήτη. Κατά τον 9ο και 10ο αιώνα, το νησί δέχτηκε συχνά επιδρομές από Άραβες πειρατές. Τον 13ο αιώνα, η Κρήτη καταλήφθηκε για λίγο από τους Ενετούς, οι οποίοι ίδρυσαν ένα βραχύβιο φεουδαρχικό κράτος στο νησί. Παρά την πολιτική αστάθεια, η βυζαντινή περίοδος στην Κρήτη χαρακτηρίστηκε από άνθηση της λογοτεχνίας, της μουσικής και της τέχνης.

Σήμερα, η κληρονομιά της βυζαντινής περιόδου είναι ορατή σε όλη την Κρήτη, από τις εκπληκτικές εκκλησίες και τα μοναστήρια μέχρι τα πολλά δημιουργήματα και έργα τέχνης που έχουν διατηρηθεί από εκείνη την εποχή. Αυτοί οι πολιτιστικοί θησαυροί χρησιμεύουν ως απόδειξη της πλούσιας και περίπλοκης ιστορίας του νησιού και συνεχίζουν να εμπνέουν και να μαγνητίζουν επισκέπτες από όλο τον κόσμο.

Η Μάχη της Κρήτης

Πουθενά στην ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου δεν φάνηκε πιο καθαρά η φρίκη της ανθρώπινης σύγκρουσης από ότι στη σκληρή εκστρατεία που έλαβε χώρα τον Μάιο του 1941 για την κατοχή του όμορφου νησιού της Κρήτης.

Μετά από σφοδρό βομβαρδισμό, η μάχη της Κρήτης ξεκίνησε στις 20 Μαΐου 1941. Οι Γερμανοί είχαν ως κύριο στόχο τα τρία αεροδρόμια του νησιού (Μάλεμε, Ρέθυμνο και Ηράκλειο), αλλά αντιμετώπισαν μεγάλη αντίσταση από τους υπερασπιστές τους. Για δέκα δραματικές ημέρες η Κρήτη αποτέλεσε πεδίο μάχης μεταξύ των εισβολέων της ναζιστικής Γερμανίας, που ήρθαν να κατακτήσουν τον ιστορικά απόρθητο λαό της. Κατά τη διάρκεια αυτής της δεκαήμερης μάχης, η Κρήτη έγινε ένα αιματηρό πεδίο μάχης στον οποίο μεταξύ της ελίτ του Γερμανικού στρατού - των αλεξιπτωτιστών, και του φιλελεύθερου κρυπτικού λαού, που αγωνιζόταν να παραμείνει ελεύθερος, καθώς πολέμησαν δίπλα-δίπλα με τους συμμάχους τους από τη Βρετανική Κοινοπολιτεία.

Οι θαρραλέοι κάτοικοι της Κρήτης πολέμησαν τον εισβολέα με όλα τα διαθέσιμα μέσα (τσεκούρια, φτυάρια και γυμνά χέρια) σε μια προσπάθεια να σώσουν τη γη τους. Οι σύμμαχοί τους, τα συντάγματα της Νέας Ζηλανδίας, της Αυστραλίας και της Βρετανίας, έγραψαν τις πιο εντυπωσιακές σελίδες στην ιστορία των μονάδων τους κατά τη διάρκεια αυτής της μάχης, σελίδες που ήταν γραμμένες με αίμα. Ήταν, όμως, μια μάταιη προσπάθεια για τους υπερασπιστές της Κρήτης, όσο γενναία ή πρωικά κι αν είχαν πολεμήσει. Τα γενναία στρατεύματα της Κοινοπολιτείας, λιγότερα σε αριθμό και υποβαθμισμένα, μαζί με τον πρωικό κρυπτικό πληθυσμό, πτητήθηκαν από τις ορδές των λεγεώνων του Αδόλφου Χίτλερ.

Η ιστορία της μάχης για την Κρήτη είχε μεγάλη σημασία στην τελική έκβαση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και αποδείχθηκε το σημείο καμπής του πολέμου. Ορισμένοι ιστορικοί αναφέρουν τη μάχη για την Κρήτη ως τις Θερμοπύλες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Αυτή η εκστρατεία στην Ελλάδα και αργότερα στην Κρήτη ανάγκασε τον Χίτλερ να αναβάλει την εισβολή στη Ρωσία από την άνοιξη του Απριλίου 1941 στις αρχές του καλοκαιριού Ιουνίου 1941. Αυτή η καθυστέρηση είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια του πολέμου στη Ρωσία.

Πίνακας 12: Αρχαιολογικοί Χώροι της Περιφέρειας Κρήτης ανά Περιφερειακή ενότητα

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ – ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ			
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ
ΑΜΝΙΣΟΣ	ΔΡΗΡΟΣ	ΑΠΟΔΟΥΛΟΥ	ΑΠΤΕΡΑ
ΑΝΆΚΤΟΡΟ ΑΡΧΑΝΩΝ (ΑΝΩ ΑΡΧΑΝΕΣ)	ΓΟΥΡΝΙΑ	ΑΡΜΕΝΟΙ	ΦΑΛΑΣΣΑΡΝΑ
ΑΝΆΚΤΟΡΟ ΓΑΛΑΤΑ	ΖΑΚΡΟΣ	ΕΛΕΥΘΕΡΝΑ	ΦΡΟΥΡΙ ΦΙΡΚΑ
ΑΝΆΚΤΟΡΟ ΜΑΛΙΩΝ	ΛΑΤΩ	ΚΑΣΤΡΟ ΦΟΡΤΕΤΖΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	ΚΑΣΤΡΟ ΦΡΑΓΚΟΚΑΣΤΕΛΛΟ
ΑΝΆΚΤΟΡΟ ΦΑΙΣΤΟΥ	ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ		ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΙΣΣΑΜΟΥ
ΑΝΆΚΤΟΡΟΥ ΚΝΩΣΟΥ	ΠΕΤΡΑΣ		ΛΙΣΣΟΣ
ΑΝΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗ ΟΙΚΙΑ ΚΝΩΣΟΥ	ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑ		
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΕΝΤΑ			
ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΤΑΦΟΣ-ΙΕΡΟ			
ΓΟΡΤΥΝΑ			
ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ ΆΝΩ ΑΡΧΑΝΩΝ			
ΜΙΝΩΙΚΗ ΕΠΑΥΛΗ ΝΙΡΟΥ			
ΜΙΝΩΙΚΗ ΕΠΑΥΛΗ ΒΑΘΥΠΕΤΡΟΥ			
ΙΕΡΟ ΠΥΘΙΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΑ			
ΚΡΗΝΗ ΜΟΡΟΖΙΝΗ			
ΤΥΛΙΣΟΣ			
ΚΤΙΡΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ "ΚΟΡΑΗΣ"			
ΝΑΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ ΣΤΟ ΛΕΒΗΝΑ			
ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΦΟΔΕΛΕ			
ΚΤΙΡΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ "ΚΟΡΑΗΣ"			

Παραδοσιακοί Οικισμοί

Στην Ελλάδα, οι παραδοσιακοί οικισμοί αναγνωρίζονται ως εκείνοι που έχουν διατηρήσει την ιστορική τους εικόνα και την τοπική τους ταυτότητα. Περισσότεροι από 800 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί με ευθύνη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τους 99 από αυτούς να καταγράφονται στην Περιφέρεια Κρήτης.

Πίνακας 13: Παραδοσιακοί Οικισμοί της Περιφέρειας Κρήτης

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ				
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ	
ΕΘΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΑΒΔΑΝΙΤΑΙ	ΚΑΣΤΕΛΑΟΣ	ΑΓΙΑ ΡΟΥΜΕΛΗ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	ΑΝΑΤΟΛΗ	ΑΒΔΕΛΛΑΣ	ΖΩΝΗ Β' ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΒΩΣΑΚΟΥ	ΚΟΜΙΤΑΔΕΣ
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΩΡΙΟ	ΒΑΙΟΝ	ΑΓΙΑ ΕΡΗΝΗ	ΚΑΣΤΡΙΟΝ	ΛΟΥΤΡΟ
ΚΟΥΤΟΥΛΟΦΑΡΙ	ΒΡΑΧΑΣΙΟΝ	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΣ	ΟΜΑΛΟΣ
ΜΑΤΑΛΑ	ΕΠΑΝΩ ΕΛΟΥΝΤΑ	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΑΨΑΛΙΑΝΑ	ΠΑΤΗΜΑ
ΠΙΣΚΟΠΙΑΝΟΝ	ΕΠΑΝΩ ΣΙΣΣΙΟΝ	ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΚΕΡΑΜΕΣ	ΣΚΑΛΩΤΗ
ΠΡΙΝΙΑΣ	ΕΤΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΜΑΜΑΣ	ΚΡΑΣΟΥΝΑΣ	ΦΥΛΑΚΗ
ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ (ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ)	ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΝ	ΑΛΦΑ	ΚΥΡΙΑΝΝΑ	ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ
	ΚΑΤΩ ΖΑΚΡΟΣ	ΑΜΑΡΙΟΝ	ΛΑΓΚΑ	
	ΚΡΙΤΣΑ	ΑΜΝΑΤΟΣ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ	
	ΛΙΜΝΑΙ	ΑΜΠΕΛΑΚΙΟΝ	ΜΑΡΟΥΛΑΣ	
	ΜΑΚΡΥΓΙΑΛΟΣ	ΑΝΩ ΤΡΙΠΟΔΟΝ	ΜΕΓΑΛΟ ΜΕΤΟΧΙ	
	ΜΙΛΑΤΟΣ	ΑΠΟΔΟΥΛΟΥ	ΜΕΛΑΜΠΕΣ	
	ΠΛΑΚΑ	ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΙΣ	ΜΕΛΙΔΟΝΙΟ	
	ΦΟΥΡΝΗ	ΑΡΜΕΝΟΙ	ΜΙΚΡΟ ΜΕΤΟΧΙ	
		ΑΡΧΟΝΤΙΚΗ	ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΝ	
		ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΝ	ΜΟΥΝΤΡΟΣ	
		ΒΕΔΕΡΟΙ	ΜΟΥΡΤΖΑΝΑ	
		ΒΕΓΙΑΝΑ	ΜΠΑΛΙΟΝ	
		ΓΑΛΛΟΣ	ΜΥΘΡΙΟΣ	
		ΓΑΡΑΖΟΝ	ΜΥΛΟΙ	
		ΓΙΑΝΝΟΥΔΙΟΝ	ΟΜΑΛΑ	
		ΔΑΜΑΒΟΛΟΣ	ΠΙΚΡΗΣ	
		ΔΑΦΝΕΔΕΣ	ΠΛΕΥΡΙΑΝΑ	
		ΔΑΦΝΙ	ΠΡΑΣΙΑΙ	
		ΕΛΕΥΘΕΡΝΑ	ΠΡΙΝΕΣ	
		ΕΠΙΣΚΟΠΗ	ΡΕΘΥΜΝΟ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	
		ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΛΑΠΠΑΙΩΝ	ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΝ	
		ΖΟΥΡΙΔΙΟΝ	ΡΟΥΣΤΙΚΑ	

	ΚΑΛΑΜΑΣ	ΣΑΪΤΟΥΡΑΙ	
	ΚΑΛΑΝΔΑΡΕ	ΣΚΕΠΑΣΤΗ	
	ΚΑΛΟΓΕΟΣ	ΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ	
	ΚΑΠΕΔΙΑΝΑ	ΦΟΥΡΦΟΥΡΑΣ	
	KAPE	ΧΡΟΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΝ	

Πολιτισμός

Μουσική Παράδοση

Η κρητική μουσική είναι ένα παραδοσιακό στυλ μουσικής, το οποίο χαρακτηρίζεται από έναν μοναδικό συνδυασμό οργάνων, ρυθμών και μελωδιών, που αντικατοπτρίζουν την πλούσια πολιτιστική ιστορία του νησιού και τις επιρροές από διάφορους πολιτισμούς που έχουν κατοικήσει στο νησί ανά τους αιώνες.

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά γνωρίσματα της κρητικής μουσικής είναι η χρήση της λύρας, συνοδευόμενη συχνά από το λαούτο και το μαντολίνο, δημιουργώντας έτσι έναν πλούσιο και σύνθετο ήχο. Οι παραδοσιακοί χοροί που συνοδεύουν την κρητική μουσική αποτελούν σημαντικό κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού.

Εκτός από τις παραδοσιακές της ρίζες, η κρητική μουσική έχει επίσης εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου ενσωματώνοντας και σύγχρονες επιρροές. Σήμερα, πολλοί Κρητικοί μουσικοί συνδυάζουν παραδοσιακά στοιχεία με σύγχρονα στυλ, δημιουργώντας μια συγχώνευση παλιού και νέου που συνεχίζει να αιχμαλωτίζει το κοινό σε όλο τον κόσμο.

Λογοτεχνία

Στον χώρο της λογοτεχνίας, ο Κρήτη έχει αναδείξει σημαντικούς συγγραφείς, με πιο επιφανείς τον Βιτσέντζο Κορνάρο που έγραψε τον «Ερωτόκριτο», τον Νίκο Καζαντζάκη που προτάθηκε 3 φορές για το Νόμπελ Λογοτεχνίας και τον νομπελίστα Οδυσσέα Ελύτη. Ήταν το σπίτι πολλών αξιόλογων ποιητών και συγγραφέων στα νεότερα χρόνια, όπως ο Γιώργος Σεφέρης και ο Ανδρέας Εμπειρίκος.

Η κρητική λογοτεχνία χαρακτηρίζεται συχνά από την έμφαση που δίνει στη μοναδική πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά του νησιού, καθώς και στη φυσική ομορφιά και τα τοπία του. Πολλοί Κρητικοί συγγραφείς έχουν αντλήσει έμπνευση από τον αρχαίο μινωικό πολιτισμό του νησιού, ο οποίος άκμασε στο νησί από το 2700 έως το 1450 π.Χ., και την πλούσια λαογραφία και τις παραδόσεις του.

Η κρητική διάλεκτος, που έχει τις ρίζες της στα αρχαία ελληνικά, παίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην κρητική λογοτεχνία, με πολλούς συγγραφείς να τη χρησιμοποιούν ως τρόπο σύνδεσης με την πολιτιστική κληρονομιά και τις παραδόσεις

του νησιού. Η διάλεκτος χαρακτηρίζεται από την ιδιαίτερη προφορά, το λεξιλόγιο και τη γραμματική της και ομιλείται ακόμα από πολλούς Κρητικούς σήμερα.

Συνολικά, η λογοτεχνική παράδοση στην Κρήτη είναι πλούσια και ποικιλόμορφη με μια μακρά και πλούσια ιστορία που συνεχίζει να εμπνέει συγγραφείς και αναγνώστες.

Ζωγραφική

Η ιστορία της ζωγραφικής στην Κρήτη χρονολογείται από τον Μινωικό πολιτισμό, όπου τοιχογραφίες που απεικονίζουν θρησκευτικές και κοσμικές σκηνές βρέθηκαν στα ανάκτορα της Κνωσού, της Φαιστού και των Μαλίων. Ωστόσο, ήταν κατά τη βυζαντινή περίοδο που η κρητική ζωγραφική αναδείχθηκε ως ξεχωριστό καλλιτεχνικό στυλ.

Κατά τον 13ο αιώνα, το νησί βρισκόταν υπό Ενετοκρατία και σημαντικός αριθμός Ιταλών ζωγράφων και καλλιτεχνών μετανάστευσε στην Κρήτη, φέρνοντας μαζί τους τις δυτικές καλλιτεχνικές παραδόσεις. Αυτοί οι καλλιτέχνες, σε συνδυασμό με την υπάρχουσα βυζαντινή παράδοση της Κρήτης, γέννησαν ένα νέο καλλιτεχνικό στυλ, γνωστό ως Κρητική Σχολή Ζωγραφικής. Ένας από τους πιο γνωστούς Κρητικούς ζωγράφους της εποχής ήταν ο Άγγελος Ακοτάντος, ο οποίος έζησε και εργάστηκε στο Ηράκλειο κατά τον 15ο αιώνα. . Το έργο του θεωρείται γέφυρα μεταξύ της βυζαντινής και της αναγεννησιακής περιόδου.

Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, η Κρητική Σχολή Ζωγραφικής συνέχισε να ευδοκιμεί, με πολλούς ζωγράφους να αναλαμβάνουν να δημιουργήσουν θρησκευτικούς πίνακες για τις τοπικές εκκλησίες και μοναστήρια. Ο 16ος αιώνας είδε την άνοδο του πιο διάσημου Κρητικού ζωγράφου, του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, ο οποίος αργότερα έγινε γνωστός ως Ελ Γκρέκο. Το έργο του Ελ Γκρέκο χαρακτηρίστηκε από τον εξπρεσιονισμό του, τις επιμήκεις φιγούρες και τη χρήση του φωτός και του χρώματος για τη δημιουργία δραματικών εφέ. Ο 19ος αιώνας είδε την εμφάνιση μιας νέας γενιάς ζωγράφων, ο πιο αξιοσημείωτος από τους οποίους ήταν ο Κωνσταντίνος Παρθένης, ο οποίος θεωρείται ο πατέρας της νεοελληνικής ζωγραφικής.

Σήμερα, η ζωγραφική στην Κρήτη συνεχίζει να είναι μια ακμάζουσα μορφή τέχνης με πολλούς σύγχρονους καλλιτέχνες να βρίσκουν έμπνευση στην πλούσια καλλιτεχνική κληρονομιά του νησιού. Το νησί φιλοξενεί επίσης, πολλές γκαλερί τέχνης και εκθέσεις που παρουσιάζουν τα έργα τόσο καταξιωμένων, όσο και ανερχόμενων καλλιτεχνών.

Πίνακας 14: Μουσεία της Περιφέρειας Κρήτης ανά Περιφερειακή ενότητα

ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ			
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ	ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΙΣΣΑΜΟΥ
ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗΣ – ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ & ΛΑΪΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΡΗΤΗΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΟΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΟΥ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ & ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΑΝΙΩΝ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΣΙΝΑΪΤΩΝ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΗΤΕΙΑΣ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΟΝΗΣ ΠΡΕΒΕΛΗΣ	ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΑΒΑΛΟΧΩΡΙΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΟΝΗΣ ΤΟΠΛΟΥ	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΟΝΗΣ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑΣ ΤΖΑΓΚΑΡΟΛΩΝ ΣΤΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ		ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΓΙΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΣΙΝΑΤΩΝ			

Γαστρονομία

Η γαστρονομία αντιπροσωπεύει ένα αυθεντικό πολιτιστικό στοιχείο κάθε τόπου και η μοναδική γεύση της κουζίνας μιας περιοχής συνδέεται συχνά με την ποιότητα της κοινωνίας της και αποκαλύπτει πολύτιμες πληροφορίες για την πολιτιστική και οικονομική της ιστορία.

Η κρητική παραδοσιακή κουζίνα, η οποία αναγνωρίζεται ευρέως ως μια από τις πιο υγιεινές στον κόσμο, έχει διαμορφωθεί στο πέρασμα των αιώνων από τον πλούτο και την ποιότητα των προϊόντων του νησιού, με αποτέλεσμα πιάτα με απαράμιλλη γεύση, φρεσκάδα και αυθεντικότητα. Η πλούσια ποικιλία πρώτων υλών που διατίθεται στην Κρήτη, σε συνδυασμό με τη γνώση και την τεχνογνωσία των κατοίκων της, έχει δημιουργήσει μια σειρά από μοναδικές γεύσεις που είναι στενά συνδεδεμένες με το φυσικό περιβάλλον και τους εποχιακούς κύκλους του νησιού. Τυριά, μέλι, αρωματικά φυτά, βότανα και άλλα προϊόντα των κρητικών βουνών αποτελούν τα θεμέλια της κουζίνας του νησιού. Η Κρητική διατροφή αναγνωρίζεται ευρέως από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα ως το πιο αντιπροσωπευτικό και ποιοτικό παράδειγμα της

μεσογειακής διατροφής, η οποία βασίζεται σε συνδυασμό λαχανικών, οσπρίων, φρούτων, δημητριακών και ελαιολάδου και πιστεύεται ότι προέρχεται από τη μακροζωία και την ευημερία.

Μερικά από τα πιο δημοφιλή παραδοσιακά πιάτα είναι ο ντάκος, λουκουμάδες με μυζήθρα, αρνάκι με σταμναγκάθι, σοταρισμένα σαλιγκάρια, αγκινάρες αυγολέμονο, γαμοπίλαφο, πίτες από την περιοχή των Σφακίων, αρνί αντικριστό και το πιο δημοφιλές ποτό είναι η τσικουδιά. Τα επιδόρπια στην Κρήτη είναι επίσης απαραίτητα, με τοπικές λιχουδιές, όπως καλτσούνια, γλυκά τυροπιτάκια γεμιστά με μέλι και κανέλα και ξεροτήγανα, τηγανητή ζύμη περιχυμένη με μέλι και πασπαλισμένη με σουσάμι.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί ο ρόλος του ελαιολάδου στην κρητική γαστρονομία. Το ελαιόλαδο δεν χρησιμοποιείται μόνο για το μαγείρεμα, αλλά και ως καρύκευμα και ενισχυτικό γεύσης. Στην πραγματικότητα, οι Κρητικοί καταναλώνουν περισσότερο ελαιόλαδο κατά κεφαλήν από οποιδήποτε άλλο στον κόσμο, και αυτό θεωρείται σημαντικός παράγοντας για τη μακροζωία και τη γενική τους υγεία. Συνολικά, η κρητική γαστρονομία αντανακλά την πλούσια ιστορία του νησιού, τους άφθονους φυσικούς πόρους και τη μοναδική πολιτιστική ταυτότητα του λαού της. Οι επισκέπτες της Κρήτης μπορούν να βυθιστούν σε αυτή τη γαστρονομική κληρονομιά επισκεπτόμενοι τοπικές ταβέρνες, δοκιμάζοντας παραδοσιακά πιάτα και απολαμβάνοντας τη ζεστασιά και τη φιλοξενία των ντόπιων.

Η πολιτική ποιότητας της ΕΕ στοχεύει στην προστασία των ονομάτων συγκεκριμένων προϊόντων για την προώθηση των μοναδικών χαρακτηριστικών τους, που συνδέονται με τα γεωγραφικά τους χαρακτηριστικά προέλευσης καθώς και την παραδοσιακή τεχνογνωσία. Τα συστήματα γεωγραφικών ενδείξεων ΠΟΠ και ΠΓΕ της ΕΕ προστατεύουν τα παραδοσιακά τρόφιμα και ποτά. Και τα δύο συστήματα προωθούν την ποιότητα, τη φήμη και τη μοναδικότητα των προϊόντων, υποστηρίζοντας τις κοινότητές τους. Πληθώρα κρητικών προϊόντων έχουν καταφέρει να χαρακτηριστούν ως προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ, όπως το ελαιόλαδο και το κρασί. Ακολουθεί καταγραφή όλων των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ της Κρήτης.

Προϊόντα ΠΟΠ	Προϊόντα ΠΓΕ
<p>Ελαιόλαδο</p> <p>Ελαιόλαδο Βιάννου Ηρακλείου Ελαιόλαδο Πεζά Ηρακλείου Ελαιόλαδο Αρχάνες Ηρακλείου Ελαιόλαδο Μεσσαρά Ηρακλείου Ελαιόλαδο Βόρειος Μυλοπόταμος Ρεθύμνης Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Ελαιόλαδο Αποκόρωνας Χανίων Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Σέλινο Κρήτης Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Θραψανό Ηρακλείου Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου</p> <p>Τυριά</p> <p>Γραβιέρα Κρήτης Ξυνομπζύθρα Κρήτης Ξύγαλο Σητείας Πηκτόγαλο Χανίων</p>	<p>Κρασί</p> <p>Αρχάνες Δάφνες Malvasia Χάνδακας Σητεία Malvasia Σητείας Πεζά</p> <p>Λοιπά προϊόντα</p> <p>Πορτοκάλια Μάλεμε Χανίων Θρούμπα Αμπαδιάς Ρεθύμνου Πευκοθυμαρόμελο Κρήτης</p> <p>Κρασί</p> <p>Χανίων Ρεθύμνου Κισσάμου Κρήτης Ηρακλείου Λασιθίου</p> <p>Λοιπά προϊόντα</p> <p>Κροτικό παξιμάδι Σταφίδα σουλτανίνα Κρήτης Τσικουδιά</p>

Crete

Κρητικά Σήματα
Ποιότητας

«Crete»
 «Cretan Cuisine»
 «Open wineries»

Επιστήμη - Εκπαίδευση

Πέρα από όλες τις προαναφερθείσες πληροφορίες, η Κρήτη είναι ένας κόμβος επιστημονικής και τεχνολογικής καινοτομίας, με μια ακμάζουσα ακαδημαϊκή κοινότητα με επίκεντρο το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης είναι ένα δημόσιο ερευνητικό πανεπιστήμιο που ιδρύθηκε το 1973. Βρίσκεται στην πόλη του Ηρακλείου. Το πανεπιστήμιο διαθέτει τρεις πανεπιστημιουπόλεις, και προσφέρει προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των επιστημών της μηχανικής, των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών.

Ένας από τους τομείς όπου το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει συμβάλει σημαντικά στην επιστήμη και την καινοτομία είναι ο τομέας της βιοτεχνολογίας. Το πανεπιστήμιο έχει μια σειρά από ερευνητικές ομάδες που επικεντρώνονται στην ανάπτυξη νέων θεραπειών για ασθένειες, όπως ο καρκίνος, και στην κατανόηση των μοριακών μηχανισμών πίσω από αυτές τις ασθένειες. Το πανεπιστήμιο έχει επίσης έντονη εστίαση στις περιβαλλοντικές και γεωργικές επιστήμες, με ερευνητικές ομάδες που εργάζονται σε θέματα όπως η αειφόρος γεωργία, η κλιματική αλλαγή και η διαχείριση των υδάτων.

Εκτός από τις ερευνητικές του δραστηριότητες, το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει παίξει επίσης βασικό ρόλο στην προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στο νησί. Το πανεπιστήμιο έχει μια σειρά από προγράμματα και πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν τις νεοφυείς επιχειρήσεις και συμβάλλουν στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην αγορά. Για παράδειγμα, η Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του πανεπιστημίου παρέχει υποστήριξη σε φοιτητές και ερευνητές που ενδιαφέρονται να ιδρύσουν τις δικές τους εταιρείες, ενώ το Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης παρέχει μια σειρά υπηρεσιών για να βοηθήσει τις νεοφυείς επιχειρήσεις να αναπτυχθούν και να επιτύχουν τους στόχους τους.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης λειτουργεί ως κέντρο επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου, προωθώντας την οικονομική ανάπτυξη στο νησί. Ανεξάρτητα από τον τομέα ενδιαφέροντός, είτε πρόκειται για βιοτεχνολογία, περιβαλλοντική επιστήμη ή επιχειρηματικότητα, το πανεπιστήμιο προσφέρει ένα ευρύ φάσμα ευκαιριών τόσο για φοιτητές όσο και για ερευνητές.

Σημεία ενδιαφέροντος – Δραστηριότητες στην Κρήτη

Πίνακας 16: Σημεία ενδιαφέροντος – δραστηριότητες στην Κρήτη

ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ	Στην Περιφέρεια Κρήτης βραβεύτηκαν το 2021 εκατόν είκοσι παραλίες με γαλάζια σημαία.
ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ	<ul style="list-style-type: none"> • Οργανωμένες και καθοδηγούμενες καταδύσεις σε 91 ναυάγια πλοίων και αεροπλάνων. • Τα ναυάγια που αποδίδονται στην καταδυτική κοινότητα της Περιφέρειας Κρήτης είναι 7. • Σε όλη την Κρήτη λειτουργούν πολλά καταδυτικά κέντρα (κυρίως στα βόρεια του νησιού) που μπορούν να εξυπηρετήσουν δύτες όλων των κατηγοριών, κάθε χρονική περίοδο.
TREKKING	<ul style="list-style-type: none"> • Το Ευρωπαϊκό μονοπάτι μεγάλων αποστάσεων E4 περιλαμβάνει ένα μεγάλο οδικό δίκτυο μονοπατιών με ιδιαίτερη πολιτιστική, φυσική και ιστορική αξία. • Έχει σηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση Περιπατητών και ενώνει την Κίσσαμο με τη Ζάκρο αφού διασχίσει όλους τους μεγάλους ορεινούς όγκους της Κρήτης. • Εκτός από το δίκτυο μονοπατιών E4, υπάρχουν δεκάδες πεζοπορικές διαδρομές
ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ	Στην Περιφέρεια Κρήτης συναντάμε και πλήθος αναρριχητικών πεδίων για τους λάτρεις της αναρρίχησης.
ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ	Η Κρήτη διαθέτει καταφύγια και στους τρεις μεγάλους ορεινούς όγκους της, τα οποία συντηρούν οι Ορειβατικοί Σύλλογοι του νησιού.
ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ	Τα κυριότερα σπήλαια της Περιφέρειας Κρήτης είναι το σπήλαιο Μελιδονίου ή Γεροντόσπηλιος, το Δικταίο Άντρο, το Ιδαίον Άντρον, το σπήλαιο Μιλάτου και το σπήλαιο Σφενδόνη Ζωνιανών.
ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού είχε προβεί στην αναγνώριση 80 ιαματικών Φυσικών Πόρων. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Κρήτης έχει αναγνωριστεί ένας ιαματικός Φυσικός Πόρος: Πηγή Τεμένια Τζανουδιανά, Δήμου Καντάνου – Σελίνου Π.Ε. Χανίων.
ΓΚΟΛΦ	Στην Περιφέρεια Κρήτης συναντάμε δύο γήπεδα γκολφ. Το ένα βρίσκεται στην Ενότητα Ηρακλείου (Crete Golf Course) και αποτελεί ένα από τα καλύτερα γήπεδα γκολφ στην Ελλάδα. Βρίσκεται 15 χλμ. ανατολικά του Διεθνούς Αεροδρομίου Ηρακλείου και 7 χλμ. νότια του Λιμένα Χερσονήσου. Το γήπεδο πληρεί προδιαγραφές πρωταθλημάτων και εκτείνεται σε μήκος 5.850 μέτρων. Το γήπεδο γκολφ “The Crete Golf Course” Το δεύτερο γήπεδο γκολφ βρίσκεται στην Ελούντα στην Ενότητα Λασιθίου.

Νέος Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου Κρήτης

Η κατασκευή του Νέου Διεθνούς Αεροδρομίου στην περιοχή του Ηρακλείου Κρήτης αντιπροσωπεύει μια σημαντική επένδυση σε υποδομές, η οποία αναμένεται να έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο στην τοπική και εθνική οικονομία, χωρίς να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον και την κοινωνία.

Ο νέος αερολιμένας έχει σχεδιαστεί ώστε να φιλοξενεί έως και 18 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως, κατατάσσοντάς τον δεύτερο σε όρους κυκλοφορίας, ανάμεσα στους αερολιμένες της Ελλάδας. Επιπλέον, το αεροδρόμιο φιλοδοξεί να γίνει περιφερειακός κόμβος μεταξύ Ασίας, Ευρώπης και Αφρικής, καθώς είναι το μόνο αεροδρόμιο που αναμένεται να κατασκευαστεί στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο μέσα στις επόμενες δύο δεκαετίες. Σε εξέλιξη βρίσκεται αυτή την περίοδο και η χρηματοδότηση έργων υποδομής για τη σύνδεση του αεροδρομίου με τον Βόρειο και Νότιο Οδικό Άξονα της Κρήτης.

Ο πρωταρχικός στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης αυτού του αεροδρομίου είναι η προώθηση της περιβαλλοντικής και κοινωνικής ευθύνης μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης σε όλες τις δραστηριότητές του, υιοθετώντας αρχές αειφόρου ανάπτυξης, όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs). Σε αυτό το πλαίσιο, η δημιουργία ενός Πράσινου Αεροδρομίου με Πράσινα Κτίρια είναι ένας ακόμη στόχος, ο οποίος επιτυγχάνεται μέσω του βιώσιμου σχεδιασμού των υποδομών, καθώς επίσης και της απόκτησης της πιστοποίησης Leadership in Energy and Environmental Design (LEED).

Η στρατηγική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (EKE) του νέου αεροδρομίου είναι προσαρμοσμένη τόσο στις ανάγκες του αεροδρομίου, όσο και σε αυτές της τοπικής κοινωνίας, επιδιώκοντας την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας. Συνεπώς, το αεροδρόμιο έχει υιοθετήσει αρχές βιώσιμης ανάπτυξης, προωθώντας υπεύθυνες συμπεριφορές και συμβάλλοντας σε ένα καλύτερο κόσμο.

B. Πλαίσιο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Η έννοια της ΕΚΕ περιλαμβάνει τη σκόπιμη συμπερίληψη και εφαρμογή ηθικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων και κανονισμών στο πλαίσιο της θεμελιώδους στρατηγικής της εταιρίας. Μια τέτοια στρατηγική θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και τις προσδοκίες όλων των ενδιαφερόμενων μερών, και θα πρέπει να στοχεύει στον εντοπισμό, την πρόληψη και την άμβλυνση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων που μπορεί να προκύψουν από τις δραστηριότητές της. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την ανακοίνωσή της COM (2011) 681 στις 25/10/2011 όρισε την εταιρική κοινωνική ευθύνη (EKE) ως "την ευθύνη των επιχειρήσεων για τον αντίκτυπό τους στην κοινωνία".

Η ΕΚΕ αφορά όλους - το κοινό, τις οργανωμένες ομάδες, τους εργαζόμενους, τους πελάτες, τις επιχειρηματίες, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς κάθε είδους και μεγέθους, είτε ανήκουν στον ιδιωτικό είτε στον δημόσιο τομέα.

Οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί που ενσωματώνουν τις αρχές της ΕΚΕ στις στρατηγικές και τις δραστηριότητές τους τείνουν να επιδεικνύουν συνεπή και υπεύθυνη συμπεριφορά ως κοινωνικοί πολίτες. Τέτοιες οντότητες επιδεικνύουν τα ακόλουθα ενδεικτικά χαρακτηριστικά:

- Δημιουργούν σταθερές σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τους πελάτες τους.
- Φροντίδα και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.
- Προσπαθούν να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τόσο των εργαζομένων και των πελατών τους όσο και της κοινωνίας γενικότερα.
- Συμβάλλουν στην υγιή, μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη της χώρας τους.
- Να συμπεριφέρονται δεοντολογικά σε όλες τις συναλλαγές τους και να τηρούν τη συμμόρφωση με τους νόμους και τους κανονισμούς.
- Προώθηση και επιβράβευση του εθελοντισμού.
- Υπερασπιστείτε τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Διατηρούν διαφανείς διαδικασίες στις λειτουργίες τους και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί που επιδεικνύουν σταθερά μια τέτοια υπεύθυνη συμπεριφορά τείνουν να γίνονται ανταγωνιστικές και καινοτόμες οντότητες με πιστή και αυξανόμενη πελατειακή βάση, καθώς και με σημαντικά μακροπρόθεσμα οικονομικά οφέλη.

Η ενσωμάτωση αυτών των αναγκών και προσδοκιών στη λήψη αποφάσεων και η ευθυγράμμισή τους με την επιχειρηματική πολιτική και στρατηγική συμβάλλει σε δύο πολύ σημαντικές κατευθύνσεις:

- 1) Ενίσχυση του ευρύτερου στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης:** Σύμφωνα με την έκθεση Brundtland του 1987, η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης χαρακτηρίζεται από την ικανότητά της να καλύπτει τις σημερινές ανάγκες χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες. Η ΕΚΕ, από την άλλη πλευρά, είναι μια δυναμική έννοια που εξελίσσεται συνεχώς για να αντανακλά τις ανοσυχίες και τις προκλήσεις της κοινωνίας. Ενώ οι άμεσες λύσεις είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων, είναι επίσης απαραίτητη μια προσέγγιση προσανατολισμένη στο μέλλον. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΚΕ θεωρείται η κινητήρια δύναμη της βιώσιμης ανάπτυξης, λειτουργώντας ως ισχυρό εργαλείο για την επίτευξη μακροπρόθεσμων στόχων.
- 2) Βιωσιμότητα της επιχείρησης/του οργανισμού:** Ο πρωταρχικός στόχος των επιχειρήσεων είναι να παράγουν πλούτο, τηρώντας παράλληλα τους νόμους και τους κανονισμούς των κοινωνιών στις οποίες λειτουργούν. Παρ' όλα αυτά, οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί υπάρχουν μέσα στην αγορά και η σύνδεσή τους με τα ενδιαφερόμενα μέρη στο κοινωνικό πλαίσιο είναι μια κρίσιμη πτυχή που επηρεάζει την ικανότητά τους να λειτουργούν αποδοτικά. Η έννοια της ΕΚΕ οριθμετεί αυτή τη σχέση και καθορίζει πώς η υιοθέτηση των αρχών και των αξιών της μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά προς όφελος όλων των εμπλεκομένων.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕ	VS	ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕ
Ενέργειες Δημοσίων Σχέσεων		Συστηματική προσπάθεια εφαρμογής μέτρων για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων των λειτουργιών του οργανισμού.
Περιστασιακές φιλανθρωπίες		Ανάπτυξη ενός πλαισίου συνεργασιών αμοιβαίας εμπιστούνης και σεβασμού με τους βασικούς συμμέτοχους του οργανισμού
Χορηγίες για προώθηση πωλήσεων		Υπέρβαση των νομικών υποχρεώσεων και προώθηση περισσότερων δράσεων από αυτά που επιβάλλει ο νόμος
Μεμονωμένες ενέργειες για την κοινωνία και ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού		Επένδυση με επικέντρωση στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας και μακροπρόθεσμων προοπτικών
Ανάρτηση μιας πολιτικής ΕΚΕ στην επιχείρηση		
Απλή συμμόρφωση με τους νόμους και τους κανονισμούς		

Σχήμα 2: Τι είναι και τι δεν είναι ΕΚΕ

Η απουσία ενός ενιαίου, καθολικά αποδεκτού ορισμού της ΕΚΕ συνδέεται στενά με τις διάφορες φιλοσοφίες, τα επίπεδα κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και την ιστορική πορεία των επιμέρους χωρών. Επιπλέον, κάθε επιχείρηση δραστηριοποιείται σε έναν μοναδικό τομέα της οικονομίας, με διαφορετικά μεγέθη και προσαρμοστικότητα εντός του αντίστοιχου περιβάλλοντος μέγεθος και προσαρμοστικότητα εντός του περιβάλλοντος λειτουργίας της (π.χ. ACI).

Οι επικρατούντες ορισμοί της ΕΚΕ συχνά την παρουσιάζουν ως:

- "την ευθύνη των επιχειρήσεων για τον αντίκτυπο που έχουν στην κοινωνία" (*Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ανακοίνωση - Οκτ. 2011*).
- "την έννοια σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις ενσωματώνουν εθελοντικά κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις σχέσεις τους με τα ενδιαφερόμενα μέρη" (*Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Πράσινη Βίβλος - 2001*).
- "τη συνεχής δέσμευση των επιχειρήσεων να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας ζωής των εργαζομένων και των οικογενειών τους, καθώς και των κοινοτήτων και της κοινωνίας γενικότερα" (*Παγκόσμιο Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη - 1998*).

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) στην Ευρώπη

Το 2014, η ΕΕ, αναγνωρίζοντας τη σημασία της εθελοντικής δέσμευσης για την εταιρική κοινωνική ευθύνη και την ανάγκη των ενδιαφερόμενων μερών για ευρύτερη και σαφέστερη πληροφόρηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της βιωσιμότητας, όπως η κλιματική αλλαγή, αλλά και η κοινωνική ανισότητα, η αύξηση της φτώχειας και η διαφθορά, η οποία αποτελεί σήμερα παγκόσμιο φαινόμενο και μειώνει την προοπτική της βιώσιμης ανάπτυξης σε κάθε επίπεδο, εξέδωσε την οδηγία για την υποχρεωτική δημοσιοποίηση εταιρικών πληροφοριών για τη βιωσιμότητα και την ποικιλομορφία (EU Non-Financial Reporting Directive and Diversity, NFRD).

Ειδικότερα, για το σκοπό αυτό, προβλέπεται η υποχρεωτική αναφορά στην πολιτική που ακολουθεί η εταιρεία για τη διασφάλιση της πολυμορφίας στην ανώτατη διοίκηση, ώστε να προωθείται αυτή η διάσταση στην πηγεσία και στη μεθοδική διαχείριση των διαφόρων κινδύνων που περιλαμβάνουν το χρηματοοικονομικό κεφάλαιο, το ανθρώπινο κεφάλαιο και το φυσικό περιβάλλον.

Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)

Στη σύνοδο κορυφής του ΟΗΕ στις 25 Σεπτεμβρίου 2015, περισσότεροι από 150 παγκόσμιοι πρόεδροι ενέκριναν τη νέα ατζέντα για τη βιώσιμη ανάπτυξη έως το 2030, υιοθετώντας παράλληλα τους 17 παγκόσμιους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ - SDGs - Sustainable Development Goals). Η νέα Ατζέντα αποτελεί ένα σχέδιο για την

επίτευξη ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους, με έμφαση στην εξάλειψη της ακραίας φτώχειας, την καταπολέμηση της ανισότητας και της αδικίας, την προστασία του πλανήτη και τη διασφάλιση της ευημερίας για όλους. Οι στρατηγικές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Οι εταιρείες καλούνται όλο και περισσότερο να μειώσουν τις αρνητικές επιπτώσεις τους στο οικοσύστημα και οι ΣΒΑ χρησιμεύουν ως οδικός χάρτης για όλες τις δράσεις, τις πολιτικές και τις στρατηγικές που σχετίζονται με την εταιρική ευθύνη.

Εικόνα 2: Αναπτυξιακοί στόχοι βιωσιμότητας του ΟΗΕ

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, η ΕΚΕ εμφανίστηκε για πρώτη φορά επίσημα και οργανωμένα μετά το 2000, με την ίδρυση του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΔΕΚΕ). Η οδηγία NFRD υιοθετήθηκε από την Ελλάδα με το νόμο 4403 / 2016 (ΦΕΚ Α 125/7-7-2016) Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας της Ελλάδας και του Συμβουλίου (ΕΕ L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014).

Η οδηγία διατήρησε εν μέρει τον εθελοντικό χαρακτήρα των δεσμεύσεων των επιχειρήσεων και τη δημοσίευση συγκεκριμένων πληροφοριών σχετικά με την πολιτική που ακολουθεί η επιχείρηση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων, όπως η υγεία και η ασφάλεια, αλλά και τη συμμετοχή των γυναικών στα ανώτατα διοικητικά όργανα, την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Η μη δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών, όπως προβλέπεται από την οδηγία, από τις ετήσιες εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ή ειδικές εκθέσεις που δηλώνονται από τις εταιρείες ως "Εκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης", ή "Εκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης" ή με άλλο σχετικό τίτλο και περιλαμβάνουν στο περιεχόμενό

τους πληροφορίες που σχετίζονται με θέματα που ορίζονται στο περιεχόμενο της οδηγίας ως υποχρεωτικά πεδία αναφοράς, απαιτούσε σχετική τεκμηρίωση σύμφωνα με την αρχή "συμμόρφωση ή εξήγηση".

Από την Εθελοντική στην Υποχρεωτική Αναφορά

Η οδηγία 2014/95/EΕ της ΕΕ υποχρεώνει ορισμένες μεγάλες εταιρείες και οντότητες δημοσίου συμφέροντος να δημοσιοποιούν μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών και περιβαλλοντικών πληροφοριών, με στόχο την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Η οδηγία για την υποβολή εκθέσεων εταιρικής βιωσιμότητας (CSRД) είναι μια προτεινόμενη επικαιροποίηση της υφιστάμενης οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποβολή μη χρηματοοικονομικών εκθέσεων (NFRD), η οποία αποσκοπεί στην αύξηση της ποιότητας, της συγκρισιμότητας και της αξιοπιστίας των εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες. Η CSRД θα επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της NFRD ώστε να συμπεριλάβει περισσότερες εταιρείες και να τις υποχρεώσει να υποβάλλουν εκθέσεις για ένα ευρύτερο φάσμα θεμάτων βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών θεμάτων και θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στοχεύει επίσης στην προώθηση της χρήσης ψηφιακών εργαλείων για την υποβολή εκθέσεων και στη δημιουργία ενός κεντρικού συστήματος σε επίπεδο ΕΕ για την αποθήκευση και την πρόσβαση στις εκθέσεις βιωσιμότητας. Η πρόταση συζητείται επί του παρόντος από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και αναμένεται να γίνει νόμος έως το 2024, με σταδιακή εφαρμογή που θα ξεκινήσει το 2024 για τις εταιρείες που ήδη υπόκεινται στην ΕΑΑΔ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι το CSRД θα αφορά περίπου 49.000 εταιρείες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ταξινόμηση της ΕΕ

Η ταξινομία της ΕΕ είναι ένα σύστημα ταξινόμησης που βοηθά τις εταιρείες και τους επενδυτές να εντοπίζουν τις "περιβαλλοντικά βιώσιμες" οικονομικές δραστηριότητες, ώστε να λαμβάνουν βιώσιμες επενδυτικές αποφάσεις. Οι περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες περιγράφονται ως εκείνες που "συμβάλλουν ουσιαστικά σε τουλάχιστον έναν από τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ, ενώ ταυτόχρονα δεν βλάπτουν σημαντικά κανέναν από τους στόχους αυτούς και πληρούν τις ελάχιστες εγγυήσεις".

Η ταξινομία της ΕΕ δεν είναι υποχρεωτικός κατάλογος για τους επενδυτές για να επενδύσουν σε αυτόν. Δεν θέτει υποχρεωτικές απαιτήσεις για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των εταιρειών ή των χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι επενδυτές είναι ελεύθεροι να επιλέξουν σε τι θα επενδύσουν. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι με την πάροδο του χρόνου, η Ταξινομία της ΕΕ αναμένεται να ενθαρρύνει τη μετάβαση προς τη βιωσιμότητα, προκειμένου να επιτευχθούν οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί στόχοι της ΕΕ.

Κανονισμός ταξινόμησης (02/02/2022): Το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 για τη φορολογία απαιτεί από τις εταιρείες να δημοσιοποιούν μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες, το οποίο εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στις ετήσιες οικονομικές εκθέσεις του 2021 (στο πλαίσιο της έκθεσης διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου). Ο κανονισμός για τη φορολογία γνωστοποιήθηκε στην ετήσια οικονομική έκθεση των μεγάλων εισογμένων εταιρειών (δηλαδή αυτών που υπερβαίνουν τον μέσο αριθμό των 500 εργαζομένων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους και το συνολικό ενεργητικό τους υπερβαίνει τα 20 εκατ. ευρώ ή οι συνολικές καθαρές πωλήσεις τους υπερβαίνουν τα 40 εκατ. ευρώ κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους) και συγκεκριμένα στην ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού τους συμβουλίου, σε ξεχωριστή ενότητα με τίτλο "Μη χρηματοοικονομική κατάσταση ή ενοποιημένη μη χρηματοοικονομική κατάσταση".

Ενσωμάτωση των ΣΒΑ στο ελληνικό εθνικό πλαίσιο

Η Ατζέντα 2030 και οι ΣΒΑ βρίσκονται στο επίκεντρο ενός από τα πιο ολοκληρωμένα, δυναμικά και χωρίς αποκλεισμούς εθνικά στρατηγικά έγγραφα, του Εθνικού Σχεδίου Μεταρρυθμίσεων (ΕΣΜ). Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, το οποίο υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 27 Απριλίου 2021, περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πακέτο μακροπρόθεσμων μεταρρυθμιστικών μέτρων και επενδυτικών δράσεων. Στόχος του είναι να επιταχύνει τη μετάβαση της χώρας προς ένα πιο βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς μοντέλο ανάπτυξης, ενισχύοντας παράλληλα την οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητά της. Το σχέδιο συνάδει με τους ειδικούς σκοπούς και στόχους που ορίζονται στο θεματολόγιο 2030, όπως επιβεβαιώνεται από ανάλυση που διεξήγαγε το Κοινό Κέντρο Ερευνών της ΕΕ το 2020. Έμφαση δίνεται σε κρίσιμα συστημικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της βιωσιμότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης και της οικονομικής παραγωγικότητας, τα οποία έγιναν πιο εμφανή κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, ενώ εξυπηρετούν σημαντικά όλους τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ). Το Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας οργανώνεται γύρω από τέσσερις βασικούς πυλώνες, οι οποίοι συνδέονται στενά με τις βασικές προτεραιότητες και στόχους των SDGs: πράσινη μετάβαση, ψηφιακή μετάβαση, απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή, καθώς και ιδιωτικές επενδύσεις και οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός. Αξίζει να σημειωθεί ότι το εθνικό ΣΔΑΕ θα διαθέσει το 37,5% της χρηματοδότησής του σε στόχους που σχετίζονται με το κλίμα και το 23,3% στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

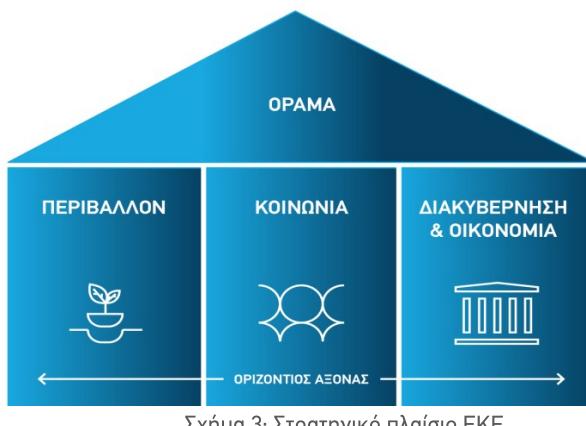
Πυλώνες Βιωσιμότητας

Η επίτευξη της βιωσιμότητας μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της υιοθέτησης των αρχών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ). Η βιώσιμη ανάπτυξη αντιπροσωπεύει μια δυναμική και συνεχώς εξελισσόμενη διαδικασία αλλαγής, με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών του παρόντος χωρίς να μειώνεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ισορροπημένης και ισότιμης προσέγγισης των τριών πυλώνων βιωσιμότητας: Περιβάλλον - Κοινωνία - Διακυβέρνηση/Οικονομία.

Περιβαλλοντική βιωσιμότητα: αναφέρεται στην κατανάλωση φυσικών πόρων με βιώσιμο ρυθμό και στον περιορισμό των επιβλαβών δραστηριοτήτων. Όλοι οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον, καθώς βασίζονται στους φυσικούς πόρους για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών, παράγουν απόβλητα και επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή. Κατά συνέπεια, πρέπει να προσαρμόζουν τις δραστηριότητές τους με τρόπο που να μειώνεται το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, ώστε να συμβάλλουν στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Κοινωνική βιωσιμότητα: αναφέρεται στις ηθικές πρακτικές που ακολουθεί ένας οργανισμός με βάση ένα πλαίσιο αξιών και στον τρόπο με τον οποίο συμβάλλει στην κοινωνία. Η κοινωνική βιωσιμότητα, παίζει επίσης σημαντικό ρόλο για τον ίδιο τον οργανισμό, καθώς δεν μπορεί να ευδοκιμήσει σε ένα δυσμενές κοινωνικό περιβάλλον. Αντιθέτως, επωφελείται από κάθε θετική αλλαγή που συντελείται στην κοινωνία. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να στοχεύει σε πρακτικές που διασφαλίζουν την ευημερία των εργαζομένων, των πελατών και της τοπικών κοινωνίας.

Κυβερνητική και οικονομική βιωσιμότητα: αναφέρεται στην αποτελεσματική χρήση των πόρων από την εταιρία για τη διατήρηση των δραστηριοτήτων του στο μέλλον και την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης, συμβάλλοντας στην τοπική και εθνική οικονομία, χωρίς επιβλαβείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Βιωσιμότητα στη Διαχείριση των Αερολιμένων

Η αεροπορική βιομηχανία παρουσιάζει συνεχή ανάπτυξη, παρέχοντας ένα ευρύ φάσμα από οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Σήμερα, λειτουργούν περισσότερα από 1200 διεθνή αεροδρόμια σε όλο τον κόσμο που εξυπηρετούν περισσότερους από 4 δισεκατομμύρια επιβάτες ετησίως, καθιστώντας κάθε γωνιά του κόσμου προσβάσιμη μέσα σε 24 ώρες. Η ανάπτυξη των αερομεταφορών υπήρξε ένας από τους κύριους παράγοντες για τη μείωση του χρόνου ταξιδιού, αλλά συμβάλλει επίσης σημαντικά στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος σε διάφορα επίπεδα.

Οι αερομεταφορές είναι υπεύθυνες για το 2-3% των παγκόσμιων ανθρωπογενών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και οι υποδομές των αεροδρομίων ευθύνονται για το 2% περίπου του συνολικού παγκόσμιου μεριδίου (σύμφωνα με τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή - IPCC). Με τη συνεχή αύξηση της επιβατικής κίνησης, απαιτούνται αποτελεσματικές μέθοδοι διαχείρισης, μέσω της ανάπτυξης των εγκαταστάσεων των αεροδρομίων. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί πλέον παγκόσμιο ζήτημα και η αντιμετώπισή της απαιτεί οι εγκαταστάσεις των αεροδρομίων να γίνουν ενεργειακά ουδέτερες και να μειώσουν τη συμβολή του τομέα στην υπερθέρμανση του πλανήτη.

Ως εκ τούτου, τα αεροδρόμια πρέπει να συμμορφώνονται με όρους, πέραν του νομικού πλαισίου, όπως η Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC) και η πιο πρόσφατη Συμφωνία του Παρισιού. Ο μακροπρόθεσμος στόχος για τη θερμοκρασία είναι η συγκράτηση της αύξησης της μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας σε επίπεδα πολύ κάτω των 2°C, μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, σε επίπεδο που θα αποτρέψει την επικίνδυνη επίδραση στην κλιματική αλλαγή.

To ACI (Airports Council International) αγκαλιάζοντας μια σχετική μελέτη (Long-Term Carbon Goal Study for Airports) έθεσε τον ακόλουθο στόχο: "Τα αεροδρόμια μέλη του ACI παγκοσμίως δεσμεύονται να επιτύχουν τον στόχο του καθαρού μηδενισμού των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα μέχρι το 2050 (Net Zero Carbon emissions by 2050) και παροτρύνουν τις κυβερνήσεις να παράσχουν την απαραίτητη υποστήριξη σε αυτό το εγχείρημα". Για να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος, όλα τα μέλη θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τον στόχο της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη στους 1,5 °C.

Παγκόσμιες Πολιτικές ΕΚΕ

Κατά την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής βιωσιμότητας, είναι ζωτικής σημασίας να ληφθούν υπόψη διάφορα πλαίσια, πρότυπα και πολιτικές που προσεγγίζουν τα θέματα βιωσιμότητας σε διάφορα επίπεδα. Για την παρούσα προτεινόμενη στρατηγική βιωσιμότητας, εξετάστηκε μια σειρά παγκόσμιων,

περιφερειακών και εθνικών πρωτοβουλιών. Για την προτεινόμενη στρατηγική ΕΚΕ, εξετάσαμε τα ακόλουθα.

- Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών
- Ατζέντα 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη - 17 στόχοι
- Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την EKE -CSRD
- Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO)
- Εθνική στρατηγική για την EKE
- CSR Europe- CSR Hellas
- Πολιτικές ΕΚΕ (των) Επιχειρηματικοί εταίροι (TERNA, GMR) Πολιτική ΕΚΕ, όραμα και συγκεκριμένοι στόχοι για το έργο
- Στρατηγική βιωσιμότητας για τα αεροδρόμια παγκοσμίως, ACI (Διεθνές Συμβούλιο Αεροδρομίων), Έκθεση 2021
- Διεθνής Διαφάνεια - IT
- Πρότυπα δημοσιοποίησης: GRI, SASB, IFC, TCFD, UNGC, IR, CDP, PRI, CDSB
- ETHOS, Ελληνικό Πρότυπο Πιστοποίησης ΕΚΕ (δημιουργία της EUROCERT HELLAS σε συνεργασία με το δίκτυο CSR HELLAS, μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου ΕΚΕ)

Η εφαρμογή της στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί η ΔΑΗΚ είναι προσανατολισμένη στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, συνδέεται άμεσα με τους επιχειρηματικούς της στόχους και εκφράζεται μέσω των ακόλουθων στρατηγικών προτεραιοτήτων:

- Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.
- Εξασφάλιση ασφαλούς και παραγωγικής απασχόλησης.
- Ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
- Αύξηση του κοινωνικού αντίκτυπου.
- Υποστήριξη της καινοτομίας και της βιώσιμης εκβιομηχάνισης.
- Ενίσχυση της πρόληψης και της προφύλαξης στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της.

Πλαίσιο ETHOS

Η αξιολόγηση των προαναφερθέντων προτεραιοτήτων μπορεί να διεξάγεται και να αξιολογείται σε συνεχή βάση μέσω του προτεινόμενου **πλαισίου "ETHOS"**, το οποίο είναι ένα Πρότυπο Αξιολόγησης της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τις επιχειρήσεις, το οποίο εκπονήθηκε από κοινού από την CSR HELLAS (Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη) και τη EUROCERT, εστιάζοντας στις βασικές αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας και της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Το πλαίσιο ETHOS, προτείνεται καθώς είναι το πιο επικαιροποιημένο και εύχροστο εργαλείο για την υποστήριξη της διαχείρισης και της Στρατηγικής Βιωσιμότητας. Επιπλέον, είναι μια πρωτότυπη και πολυεπίπεδη μέθοδος αξιολόγησης ενός Έλληνα Δικαιούχου και συγκεκριμένα της EUROCERT HELLAS, μέλος του δικτύου CSR EU, που μπορεί να προσθέσει αξία όσον αφορά τις αρχές της βιωσιμότητας και της κοινωνικής ευθύνης, καθώς και στην καλύτερη διαχείριση πληροφοριών και την εφαρμογή των συστημάτων αναφοράς. Έτσι, η επιλογή είναι στρατηγική και έγκειται σε:

- Βελτίωση των επιδόσεων βιωσιμότητας
- Ανάδυση ενός κοινωνικού προφίλ
- Δημιουργία αξιοπιστίας για τη δέσμευση της Διοίκησης να συμμορφώνεται με τις αρχές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, της Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας και της Αειφόρου Ανάπτυξης.
- Παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τους 7 πυλώνες του προτύπου
- Βελτίωση της εσωτερικής και εξωτερικής επικοινωνίας για θέματα εταιρικής ευθύνης
- Ενίσχυση των σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη
- Ενίσχυση της δέσμευσης των εργαζομένων
- Παροχή συγκριτικού πλεονεκτήματος στην αγορά

Από «Παγκόσμιοι Κίνδυνοι» σε «Ευκαιρίες»

Η στρατηγική βιωσιμότητας της εταιρίας πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις των παγκόσμιων κινδύνων, οι οποίοι μπορεί να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις επιδόσεις της. Οι κίνδυνοι αυτοί μπορεί να κυμαίνονται από φυσικές καταστροφές, πανδημίες, μέχρι πολιτική αστάθεια και οικονομικές κρίσεις, μεταξύ άλλων, και λόγω της αλληλένδετης φύσης τους, μπορούν να προκαλέσουν ένα ντόμινο που υπονομεύει την πρόοδο προς τη βιώσιμη ανάπτυξη. Για να μετριαστεί ο αντίκτυπος των παγκόσμιων κινδύνων στη στρατηγική βιωσιμότητας, είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί μια προληπτική προσέγγιση. Αυτό περιλαμβάνει τον εντοπισμό των δυνητικών κινδύνων και των αλληλεξαρτήσεών τους, την αξιολόγηση της πιθανότητας και των επιπτώσεών τους και την ανάπτυξη σχεδίων έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπισή τους.

Σε μια προληπτική στρατηγική EKE, οι κίνδυνοι μπορούν να θεωρηθούν ως ευκαιρίες. Ενώ οι παγκόσμιοι κίνδυνοι μπορεί να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις στρατηγικές βιωσιμότητας, είναι σημαντικό να τους εντοπίσουμε και να τους αντιμετωπίσουμε προληπτικά για να ελαχιστοποιήσουμε τις αρνητικές επιπτώσεις τους. Με τον τρόπο αυτό, μια εταιρεία μπορεί να μετατρέψει αυτούς τους κινδύνους σε ευκαιρίες για θετική αλλαγή και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα. Αυτό απαιτεί μια προνοητική προσέγγιση που υπερβαίνει τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς και, αντίθετα, επικεντρώνεται στον εντοπισμό αναδυόμενων κινδύνων και τάσεων που μπορούν να

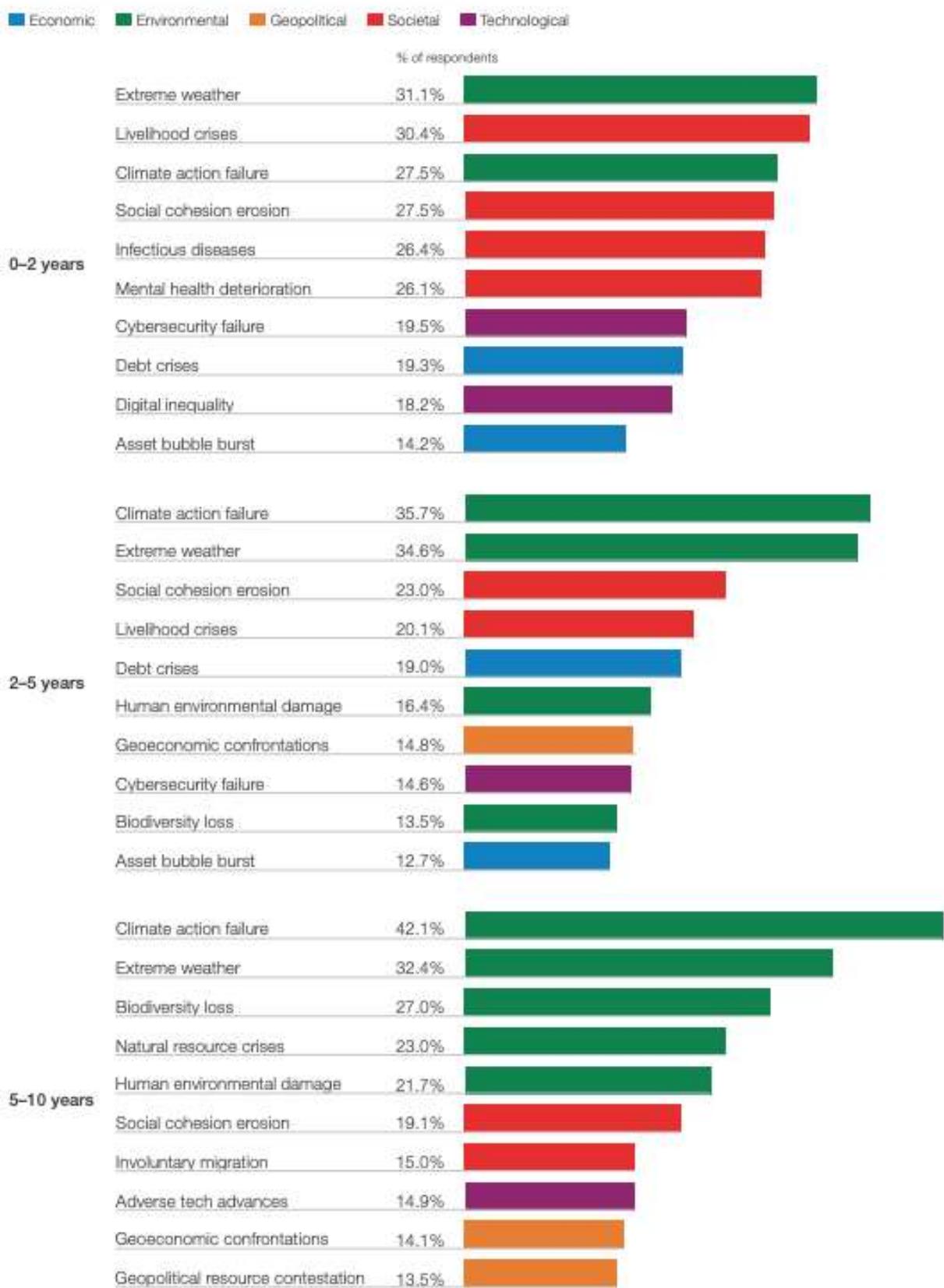
επηρεάσουν την επιχείρηση και την ευρύτερη κοινότητα. Εντοπίζοντας αυτούς τους κινδύνους, η εταιρεία μπορεί να αποκτήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και να αποδείξει τη δέσμευσή της στη βιωσιμότητα. Συνεπώς, είναι κρίσιμο να υπάρχει μια προληπτική στρατηγική ΕΚΕ για τη διαχείριση και τον μετριασμό των παγκόσμιων κινδύνων, μετατρέποντάς τους σε ευκαιρίες για βιώσιμη ανάπτυξη και μεγέθυνση.

Σχήμα 4: Αξιόλογες παγκόσμιες ειδήσεις σχετικές με θέματα βιωσιμότητας

Global Risks Horizon

When will risks become a critical threat to the world?

Σχήμα 5: Ορίζοντας των παγκόσμιων κινδύνων

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΚΕ

‘Οραμα, Αποστολή και Αξίες της ΔΑΗΚ

Ακολουθεί ένα σύνολο προτάσεων για την εταιρία που στοχεύει να γίνει πρωταγωνιστής στη βιώσιμη ανάπτυξη και να προάγει την ευημερία των τοπικών κοινοτήτων, των επισκεπτών και των εργαζομένων στην Κρήτη. Η ομάδα μας μπορεί να βοηθήσει στη διαμόρφωση του καταλλολότερου σχεδίου με βάση αυτές τις προτάσεις. Με την εφαρμογή αυτών των αξιών και αρχών, ο οργανισμός μπορεί να προωθήσει την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και να αποτελέσει πρότυπο βιώσιμων πρακτικών.

‘Οραμα

Να αποτελέσει το μέσο που θα οδηγήσει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τη βελτίωση της ευημερίας των επισκεπτών, των εργαζομένων και των γύρω κοινοτήτων, καθώς και στην προώθηση της τοπικής οικονομίας.

Αποστολή

Η κατασκευή και λειτουργία υποδομών που θα προσφέρουν προστιθέμενη αξία στην Κρήτη και θα βελτιώσουν το βιοτικό επίπεδο της περιοχής με την προσφορά υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, χωρίς καμία περιβαλλοντική και κοινωνική επιβάρυνση.

Αξίες

Αύξηση του βιοτικού επιπέδου και βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Μέτρα ασφάλειας και πρόληψης στις μεταφορές.

Υπηρεσίες υψηλών προδιαγραφών.

Σεβασμός και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Προστασία της βιοποικιλότητας.

Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Ανάπτυξη και ευημερία του ανθρώπινου δυναμικού.

Συνεχής βελτίωση και ανάπτυξη με έμφαση στην επικοινωνία.

Προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης μέσω της διαφάνειας και της εφαρμογής συγκριτικών πρακτικών ΕΚΕ.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Οι ισχυρές βασικές αξίες μιας εταιρείας αντικατοπτρίζονται στην Εταιρική Διακυβέρνησή της. Η εταιρική διακυβέρνηση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της κουλτούρας και των βασικών αξιών μιας εταιρείας. Μέσω της αποτελεσματικής εταιρικής διακυβέρνησης, η εταιρεία επιδιώκει να ενσωματώσει και να διατηρήσει μια κουλτούρα που θα της επιτρέψει να εκπληρώσει την αποστολή της και να επιτύχει μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους, οικοδομώντας ανθεκτικές συνεργασίες και υποστηρίζοντας τις βασικές αξίες της εταιρείας, όπως η ασφάλεια, η αριστεία, η συνεχής βελτίωση, ο σεβασμός και η ακεραιότητα.

Προκειμένου να ενισχύσουμε την πολιτική εταιρικής διακυβέρνησης, συνιστούμε ανεπιφύλακτα στην εταιρεία να διορίσει έναν επικεφαλής υπεύθυνο βιωσιμότητας (Chief Sustainability Officer - CSO), ο οποίος θα ηγείται και θα επιβλέπει τις προσπάθειες βιωσιμότητας του οργανισμού. Η παρουσία ενός εξειδικευμένου CSO μπορεί να καταδείξει τη δέσμευση της εταιρείας για περιβαλλοντική υπευθυνότητα και κοινωνικό αντίκτυπο. Ο CSO θα είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη και την εφαρμογή στρατηγικών βιωσιμότητας που ευθυγραμμίζονται με τις αξίες και τους στόχους της εταιρείας και θα διασφαλίζει ότι τα ζητήματα βιωσιμότητας ενσωματώνονται σε όλες τις πτυχές των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Με τον διορισμό ενός CSO, η εταιρεία μπορεί να δημιουργήσει μια ειδική ηγετική θέση που είναι υπεύθυνη για την προώθηση της ατζέντας βιωσιμότητας του οργανισμού. Επιπλέον, ο CSO μπορεί να βοηθήσει τον οργανισμό να ενισχύσει τη φήμη και την αξιοπιστία του στην αγορά, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει την καλύτερη συνεργασία και επικοινωνία με τον σύμβουλο στρατηγικής EKE. Επιπλέον, μια ισχυρή δομή διακυβέρνησης της βιωσιμότητας καταδεικνύει στους επενδυτές, τους πελάτες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη ότι η εταιρεία δεσμεύεται για υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές, γεγονός που μπορεί να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης.

Επιχειρηματική Ήθική

Η ηθική, βιώσιμη και ακέραιη λειτουργία είναι η πρώτη μας προτεραιότητα. Η δέσμευσή μας για συμμόρφωση με το νόμο και άλλες κανονιστικές απαιτήσεις ενισχύει την αποφασιστικότητά μας να τηρούμε τα υψηλότερα πρότυπα υπεύθυνων επιχειρηματικών πρακτικών. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι, τηρώντας τις ηθικές αρχές και τις βιώσιμες πρακτικές, μπορούμε να δημιουργήσουμε μακροπρόθεσμη αξία για τα ενδιαφερόμενα μέρη μας, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις όποιες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την κοινωνία.

Κώδικας δεοντολογίας (ΚΔ)

Ο κώδικας δεοντολογίας μιας εταιρείας είναι ένα κρίσιμο εργαλείο για την προώθηση της ηθικής συμπεριφοράς, τον καθορισμό προτύπων για τη λήψη αποφάσεων και την προώθηση μιας θετικής εργασιακής κουλτούρας. Περιγράφει τις προσδοκίες για τη συμπεριφορά των εργαζομένων και καθορίζει τις αξίες και τις αρχές που πρεσβεύει η εταιρεία. Η ύπαρξη ενός κώδικα δεοντολογίας μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία ενός πλαισίου για την αντιμετώπιση ηθικών διλημμάτων και συγκρούσεων που ενδέχεται να προκύψουν στο χώρο εργασίας. Μπορεί επίσης να παρέχει καθοδήγηση στους εργαζομένους σε θέματα όπως η εμπιστευτικότητα, η σύγκρουση συμφερόντων και η κατάλληλη χρήση των πόρων της εταιρείας. Επιπλέον, ένας κώδικας δεοντολογίας μπορεί να καταδείξει τη δέσμευση μιας εταιρείας για ηθική συμπεριφορά και εταιρική κοινωνική ευθύνη. Μπορεί να συμβάλει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι πελάτες, οι επενδυτές και η κοινότητα, δείχνοντας ότι η εταιρεία λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις υποχρεώσεις της και λογοδοτεί σε υψηλά πρότυπα. Ένας καλογραμμένος κώδικας δεοντολογίας μπορεί επίσης να βοηθήσει στην πρόληψη νομικών κινδύνων και κινδύνων φήμης, καθώς μπορεί να χρησιμεύσει ως σημείο αναφοράς για τη συμμόρφωση με νόμους, κανονισμούς και πρότυπα του κλάδου. Συνοψίζοντας, η ύπαρξη ενός κώδικα δεοντολογίας είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία και τη βιωσιμότητα μιας εταιρείας. Προωθεί την ηθική συμπεριφορά, θέτει πρότυπα για τη λήψη αποφάσεων, προάγει μια θετική κουλτούρα στο χώρο εργασίας και καταδεικνύει τη δέσμευση μιας εταιρείας για ηθική συμπεριφορά και εταιρική κοινωνική ευθύνη.

Σχήμα 6: Επιχειρηματική Ηθική

Τομείς Εστίασης της ΔΑΗΚ

Η Εταιρεία Αεροδρομίου έχει προσδιορίσει βασικούς τομείς εστίασης που είναι κρίσιμοι για την επίτευξη των στόχων της βιωσιμότητας. Οι τομείς αυτοί περιλαμβάνουν την περιβαλλοντική διαχείριση, τη συνεργασία με την τοπική κοινωνία, την οικονομική ανάπτυξη, τη λειτουργική αριστεία και την καθοδήγηση των ανθρώπων της μέσω της ενδυνάμωσης των εργαζομένων. Με τη δέσμευση σε αυτούς τους τομείς εστίασης, η IAHC στοχεύει να συμβάλει στην επίτευξη πολλών στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs), όπως η δράση για το κλίμα, οι βιώσιμες πόλεις και κοινότητες, η αξιοπρεπής εργασία και η οικονομική ανάπτυξη και η ποιοτική εκπαίδευση. Η προσέγγιση αυτή καταδεικνύει τη δέσμευση της IAHC στη βιωσιμότητα και τη σημασία των συμπράξεων και της συνεργασίας για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

Πίνακας 17: Τομείς εστίασης της IAHC

Τομέας εστίασης	Περιγραφή	SDG
Περιβαλλοντική Διαχείριση	Είμαστε αφοσιωμένοι στη διαχείριση των δραστηριοτήτων μας με τρόπο που ελαχιστοποιεί τις περιβαλλοντικές μας επιπτώσεις στο μέγιστο δυνατό βαθμό.	
Συνεργασία με την τοπική κοινότητα/κοινωνική σύμπραξη	Προσπαθούμε να καλλιεργούμε ισχυρές σχέσεις με τους τοπικούς μας φορείς και τις κοινότητές μας, εμπλεκόμενοι μαζί τους και συνεργαζόμενοι για την οικοδόμηση ουσιαστικών συνεργασιών.	
Οικονομική ανάπτυξη και λειτουργική αριστεία	Στόχος μας είναι να μεγιστοποιήσουμε την οικονομική μας συνεισφορά, διατηρώντας παράλληλα δίκαιες και με σεβασμό σχέσεις με τους προμηθευτές και τους επιχειρηματικούς μας εταίρους.	
Ηγεσία των ανθρώπων μας/ Ενδυνάμωση των εργαζομένων	Επενδύουμε στους υπαλλήλους μας, παρέχοντάς τους τις απαραίτητες δεξιότητες, τα εργαλεία και την υποστήριξη για την προώθηση ενός περιβάλλοντος τεκμηριωμένης λήψης αποφάσεων.	

Η στρατηγική ΕΚΕ λαμβάνει υπόψη θέματα/εμπειρίες που ανέκυψαν σε άλλες εταιρείες.

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (EKE) είναι η ευθύνη ενός οργανισμού να ενεργεί προς το συμφέρον της κοινωνίας και του περιβάλλοντος. Κατά την ανάπτυξη μιας στρατηγικής EKE, μπορούν να αντληθούν πολύτιμα διδάγματα από τις εμπειρίες άλλων οργανισμών που έχουν εφαρμόσει παρόμοια προγράμματα. Αυτά τα διδάγματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενημέρωση της ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής στρατηγικής EKE που είναι προσαρμοσμένη στις συγκεκριμένες ανάγκες και στόχους ενός οργανισμού. Αξιοποιώντας αυτά τα διδάγματα, μπορούν να αναπτυχθούν αποτελεσματικά και βιώσιμα προγράμματα EKE που ευθυγραμμίζονται με τις βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και δημιουργούν κοινή αξία τόσο για τον οργανισμό όσο και για την κοινωνία.

Τα θέματα αυτά περιλαμβάνουν:

H EKE αποτελεί μόνο ένα μέρος μιας ολιστικής προσέγγισης για τη διατήρηση της κοινωνικής άδειας λειτουργίας. Δεν μπορεί να αντικαταστήσει τις ορθές πρακτικές στις άλλες διασυνδέσεις μεταξύ του αεροδρομίου και των εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών, όπως οι πολιτικές συμπεριφοράς των εργαζομένων και οι διαδικασίες τοπικού περιεχομένου.

H EKE δεν έχει σχεδιαστεί για να μετριάσει ή να "αντισταθμίσει" τις επιπτώσεις της κατασκευής- ούτε αποτρέπει τα παρόπονα της κοινότητας.

Οι μεμονωμένες επενδύσεις σε υποδομές είναι συνήθως πεταμένα χρήματα, χωρίς ισχυρή στρατηγική εξόδου και χωρίς έμφαση στη βιωσιμότητα. Όταν αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης πρωτοβουλίας για την ανάπτυξη ικανοτήτων, για παράδειγμα για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης δεξιοτήτων, μπορεί να αξίζει τον κόπο.

H ορθή διαχείριση έργων περιλαμβάνει την ανάπτυξη ρεαλιστικών στόχων έργων, την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων (καθώς και των εκροών), καθώς και τη μέτρηση και την επικοινωνία των αποτελεσμάτων.

Οι επενδύσεις μπορούν να δημιουργήσουν συγκρούσεις μεταξύ κοινοτήτων που ανταγωνίζονται για οφέλη. H ad hoc ανταπόκριση στα αιτήματα της κοινότητας δεν λειτουργεί. Η διαδικασία επιλογής και υλοποίησης των έργων πρέπει να περιλαμβάνει την επίδειξη της υποστήριξης της κοινότητας και να δημιουργεί ιδιοκτησία του αποτελέσματος στην τοπική κοινότητα.

Οι κοινότητες θα συνεχίσουν να ζητούν περισσότερα. Ο καθορισμός ενός διαφανούς πλαισίου και ορίων υποστηρίζει τον μετριασμό αυτού του κινδύνου.

Στάδια Στρατηγικής ΕΚΕ

Αξιολόγηση και ανάλυση

Αξιολόγηση του πλαισίου εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (ΕΚΕ) του οργανισμού για τον εντοπισμό τυχόν ελλείψεων και ευκαιριών βελτίωσης. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη ανάλυση των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών επιπτώσεων του οργανισμού, καθώς και μια ανάλυση των αναγκών και των προσδοκιών των ενδιαφερόμενων μερών.

Η ανάλυση της ουσιαστικότητας βοηθά στον εντοπισμό των σημαντικότερων ζητημάτων βιωσιμότητας για τον οργανισμό, τόσο από την άποψη των επιπτώσεων στο περιβάλλον και την κοινωνία όσο και από την άποψη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οργανισμού. Παράλληλα, μπορεί να πραγματοποιηθεί ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών για τον εντοπισμό και την ιεράρχηση των ενδιαφερόμενων μερών με βάση το ενδιαφέρον και την επιρροή τους στα εντοπισμένα ουσιώδη ζητήματα βιωσιμότητας.

Καθορισμός στόχων

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, είναι επιτακτική ανάγκη να καθοριστούν στόχοι SMART που είναι συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, σχετικοί και χρονικά περιορισμένοι. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τη συνολική στρατηγική, το όραμα και την αποστολή του οργανισμού, ενώ παράλληλα πρέπει να είναι σε αρμονία με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (ΣΒΑ).

Ανάπτυξη στρατηγικής

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα εντοπισμένα κενά και να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, πρέπει να αναπτυχθεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική ΕΚΕ. Η στρατηγική αυτή θα πρέπει να περιγράφει συγκεκριμένες δράσεις και πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των εντοπισμένων κενών και στην προώθηση των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών επιπτώσεων του οργανισμού, και επίσης να ευθυγραμμίζεται με τη συνολική στρατηγική του οργανισμού.

Εφαρμογή & Ενσωμάτωση

Μετά την ανάπτυξη της στρατηγικής ΕΚΕ, είναι ζωτικής σημασίας η ενσωμάτωσή της στις λειτουργίες, τις πολιτικές και τις διαδικασίες του οργανισμού. Αυτό θα καθιερώσει την ΕΚΕ ως ουσιαστική πτυχή της κουλτούρας και του επιχειρηματικού μοντέλου του οργανισμού, αντί να θεωρείται ως μια απλή μεμονωμένη πρωτοβουλία. Αυτή η ενσωμάτωση μπορεί να περιλαμβάνει την ενσωμάτωση των εκτιμήσεων για την ΕΚΕ στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του οργανισμού και την ενσωμάτωση των αρχών της ΕΚΕ στις καθημερινές λειτουργίες του οργανισμού.

Παρακολούθηση, Ανατροφοδότηση & Αξιολόγηση

Η καθιέρωση ενός συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης είναι ζωτικής σημασίας για την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων EKE και τον εντοπισμό τομέων προς βελτίωση. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τακτική αναφορά των επιδόσεων και των επιπτώσεων της EKE σε ενδιαφερόμενα μέρη, όπως πελάτες, εργαζόμενους, προμηθευτές και επενδυτές. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η στρατηγική EKE παραμένει ευθυγραμμισμένη με τη συνολική στρατηγική, το όραμα και την αποστολή του οργανισμού, ενώ παράλληλα αποδίδει τις επιδιωκόμενες κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις.¹

Συνεχής βελτίωση

Η επίτευξη αριστείας στην EKE είναι μια συνεχής διαδικασία και η εταιρία θα πρέπει να επιδιώκει συνεχώς να βελτιώνει τις επιδόσεις και τον αντίκτυπό της. Αυτό απαιτεί τακτικές αναθεωρήσεις και επικαιροποιήσεις της στρατηγικής και των στόχων EKE, καθώς και συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τον εντοπισμό αναδυόμενων ζητημάτων. Για να διασφαλιστεί η συνεχής αποτελεσματικότητα και συνάφεια της στρατηγικής EKE, είναι απαραίτητο να επικαιροποιείται εποικίως. Αυτό θα επιτρέψει στην εταιρία του αεροδρομίου να παρακολουθεί την πρόοδό του, να μετρά την επιτυχία του και να προβαίνει στις απαραίτητες προσαρμογές του προγράμματος EKE (και αυτό δεν αφήνει κανέναν πίσω ή εκτός). Με τη δέσμευση για συνεχή βελτίωση, ο οργανισμός μπορεί να μεγιστοποιήσει τον θετικό αντίκτυπό του στην κοινωνία και το περιβάλλον, ενώ παράλληλα θα προσφέρει μακροπρόθεσμη αξία για τα ενδιαφερόμενα μέρη του.

Αναφορά & Δημοσιοποίηση

Η υποβολή εκθέσεων και η δημοσιοποίηση αποτελούν κρίσιμες πτυχές μιας στρατηγικής EKE, παρέχοντας την ευκαιρία να κοινοποιηθούν οι επιδόσεις και οι επιπτώσεις της EKE στα ενδιαφερόμενα μέρη και να ενισχυθεί η διαφάνεια. Η διαδικασία περιλαμβάνει τη συλλογή, ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων σχετικά με τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιδόσεις του οργανισμού με σαφή και συνοπτικό τρόπο, καθώς και ενημερώσεις για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης. Συνιστάται η τήρηση καθιερωμένων πλαισίων υποβολής εκθέσεων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της έκθεσης. Αυτή τη στιγμή τα πιο γνωστά πλαίσια είναι τα GRI, SASB, TCFD, CDP κ.λπ, τα οποία σύντομα θα αντικατασταθούν από τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Απολογισμού Βιωσιμότητας (ESRS). Επιπλέον, η δημοσιοποίηση αποτελεί σημαντική πτυχή της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων. Οι οργανισμοί θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις τους στον τομέα της EKE προς τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι πληροφορίες αυτές τεκμηριώνονται λεπτομερώς στην Ετήσια Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης της εταιρείας, η οποία είναι δημόσια διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Εταιρείας. Επιπλέον, τα σημαντικά σημεία θα δημοσιεύονται στον Τύπο, και σε άλλα μέσα. Παρέχοντας διαφανείς και ολοκληρωμένες πληροφορίες, η Εταιρεία μπορεί να αποδείξει τη δέσμευσή της για υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές, να επικοινωνήσει τις επιδόσεις της EKE και να οικοδομήσει σχέσεις εμπιστοσύνης.

ΡΟΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΚΕ

Σχήμα 7: Ροή εργασιών και διαδικασίες ΕΚΕ

Δ. Αξιολόγηση

Σε αυτή την ενότητα, αναδεικνύεται η σημασία της διαχείρισης και της εμπλοκής των ενδιαφερόμενων μερών, η οποία αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο της επιτυχημένης ΕΚΕ. Στην ενότητα αυτή εξετάζονται διάφορες τεχνικές, όπως η ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών, ο εντοπισμός/χαρτογράφηση και οι αρχές της δέσμευσης. Θα συζητηθεί επίσης η σημασία του αποτελεσματικού σχεδιασμού της επικοινωνίας για την ενημέρωση και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου. Επιπλέον, η ενότητα θα εμβαθύνει στην έννοια της διπλής αξιολόγησης ουσιαστικών θεμάτων και της σημασία της στην υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας.

Οι σχέσεις με τις διάφορες ομάδες ενδιαφερομένων επηρεάζουν αποφασιστικά τη βιώσιμη ανάπτυξη του οργανισμού. Η στρατηγική ΕΚΕ λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών, μέσω μιας διαδικασίας επικοινωνίας και δέσμευσης και τις ενσωματώνει στην υφιστάμενη στρατηγική. Η Στρατηγική ΕΚΕ στοχεύει στην προώθηση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας, με βάση ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο, το οποίο οδηγεί στα επιθυμητά αποτελέσματα με την εκπλήρωση των στρατηγικών στόχων. Έτσι, εξασφαλίζεται μια βιώσιμη πορεία για τον οργανισμό, η οποία ωφελεί όλους τους εμπλεκόμενους στο εσωτερικό και εξωτερικό του περιβάλλον.

Ανάλυση των Ενδιαφερόμενων Μερών

Η αναγνώριση των ομάδων ενδιαφερόμενων μερών που αλληλεπιδρούν και επηρεάζουν το έργο του αεροδρομίου, τόσο με άμεσο όσο και με έμμεσο τρόπο, είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση της στρατηγικής ΕΚΕ. Η συστηματική ανάλυση των αναγκών και των προσδοκιών τους, μέσω ενός συνεχούς διαλόγου, καθώς και η ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στους στρατηγικούς στόχους, οδηγεί σε μια ισορροπημένη προσέγγιση του στρατηγικού σχεδίου.

Η ανάλυση των ενδιαφερόμενων μερών βασίζεται στη δύναμη και την επιρροή που ασκούν στο έργο, καθώς και στο ουσιαστικό ενδιαφέρον τους για την πορεία και τα αποτελέσματά του. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορεί να ποικίλουν ανάλογα με τη φάση του έργου, ενώ μετακινούνται από τη φάση της κατασκευής στη λειτουργική περίοδο.

Η ενεργός συμμετοχή και η συνεχής εμπλοκή των ομάδων ενδιαφερόμενων μερών στη διαδικασία ανάλυσης των ουσιωδών θεμάτων και καθορισμού των στόχων, βοηθά στη συλλογή συγκεκριμένων πληροφοριών και προτάσεων από εκείνους που γνωρίζουν τα θέματα σε μεγαλύτερο βαθμό. Οδηγεί επίσης στην οικοδόμηση σχέσεων

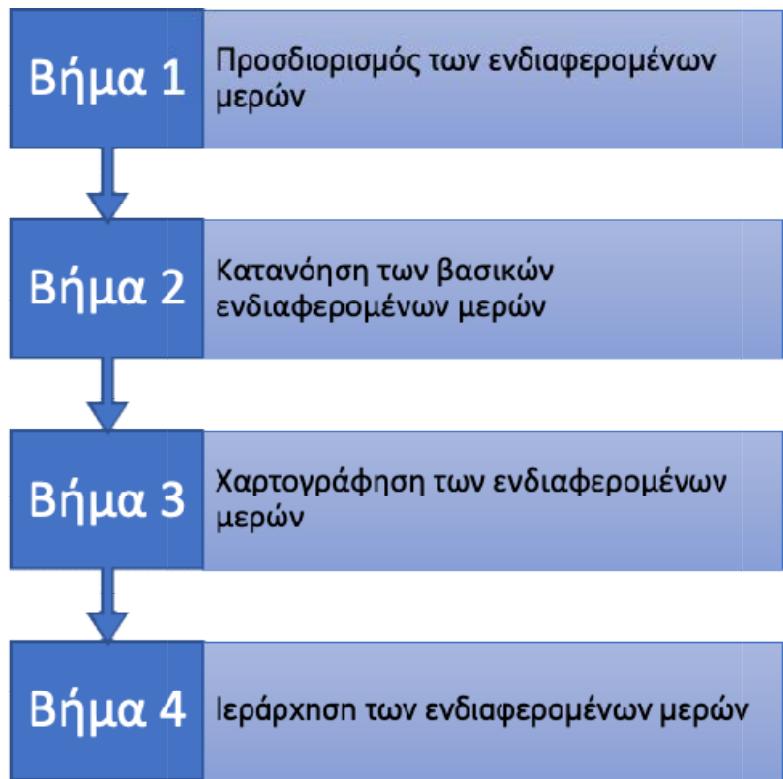
εμπιστοσύνης με τις ομάδες ενδιαφερομένων και στην εξασφάλιση της αποδοχής και της υποστήριξής τους.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να καθοριστεί εκ των προτέρων η φύση της εμπλοκής των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένου του αν ο ρόλος τους θα είναι συμβουλευτικός ή περισσότερο συμμετοχικός. Η απόφαση αυτή θα πρέπει να βασίζεται στους στόχους του οργανισμού και στο επίπεδο της συνεισφοράς που απαιτείται από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Επιπλέον, ο οργανισμός θα πρέπει να εξετάσει τον βαθμό στον οποίο είναι διατεθειμένος να τροποποιήσει τα στρατηγικά του σχέδια με βάση την ανατροφοδότηση που λαμβάνει από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η προσέγγιση αυτή καταδεικνύει τη δέσμευση για ουσιαστική συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και μπορεί να οδηγήσει σε βελτιωμένες σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και αποτελεσματικότερες στρατηγικές ΕΚΕ.

Προσδιορισμός των Ενδιαφερόμενων Μερών

Η διαδικασία προσδιορισμού των ενδιαφερόμενων μερών αποσκοπεί στην καταγραφή της μεταβλητότητας των ενδιαφερόμενων μερών καθ' όλη τη διάρκεια των φάσεων κατασκευής και λειτουργίας του αεροδρομίου. Αναγνωρίζει ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη της Εταιρείας Αεροδρομίου και οι σχέσεις τους εξελίσσονται με την πάροδο του χρόνου και ότι τα συμφέροντα και οι ανησυχίες τους μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τη φάση του κύκλου ζωής του αεροδρομίου. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχουμε μια συνοπτική επισκόπηση των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών που υπάρχουν στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του αεροδρομίου τόσο κατά τη φάση της κατασκευής όσο και κατά τη φάση της λειτουργίας. Έχουμε ταξινομήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη σε ένα πλέγμα ισχύος/συμφερόντων για να εκτιμήσουμε το επίπεδο δέσμευσης που απαιτείται για κάθε ενδιαφερόμενο μέρος, λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά συμφέροντα και την επιρροή τους στις διάφορες φάσεις του κύκλου ζωής του αεροδρομίου. Αυτή η αρχική αξιολόγηση θα μας καθοδηγήσει στον καθορισμό της κατάλληλης προσέγγισης δέσμευσης για να διασφαλίσουμε ουσιαστικές αλληλεπιδράσεις με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευαστικής και λειτουργικής φάσης του αεροδρομίου. Το ακόλουθο γράφημα περιγράφει τη διαδικασία της ανάλυσης των ενδιαφερόμενων μερών.

Σχήμα 8: Διαδικασία προσδιορισμού των ενδιαφερόμενων μερών

Βήμα 1: Προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών

Ο εντοπισμός των ενδιαφερόμενων μερών είναι ένα κρίσιμο πρώτο βήμα σε κάθε έργο, καθώς θέτει τα θεμέλια για την αποτελεσματική δέσμευση και διαχείριση των ενδιαφερόμενων μερών. Ο ακόλουθος Πίνακας παρέχει ένα πλαίσιο προσδιορισμού των ενδιαφερόμενων μερών που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό και την κατηγοριοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών με βάση τις προοπτικές και τα κριτήρια τους.

Πίνακας 18: Βασικές ομάδες ενδιαφερομένων, προοπτικές και κριτήρια

Ομάδα βασικών ενδιαφερομένων	Προοπτική των ενδιαφερόμενων μερών	Κριτήρια
Κοινότητα Τοπικοί κάτοικοι που ζουν κοντά στο Αεροδρόμιο Μέσα ενημέρωσης Πολιτικοί Επισκέπτες αεροδρομίου Οικονομικές Ενώσεις Θεμέλια Κυβερνητικές και άλλες ρυθμιστικές αρχές Τοπικές αρχές ΜΚΟ	Δημιουργία αξιών και δέσμευση στις περιφέρειες. Μείωση του θορύβου.	Δωρεές, χορηγίες (ΜΚΟ, πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως αθλητικές, καλλιτεχνικές κ.λπ.) και φιλανθρωπίες - Φιλανθρωπία Υποστήριξη της εκπαίδευσης Δράσεις κατά της τοπικής ανεργίας Επικοινωνία διαλόγου με την τοπική/διαχείριση παραπόνων) Υποστήριξη της ποιότητας ζωής ("πράσινη τοπική ανάπτυξη") Ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης της τοπικής κοινότητας Πρόσθετη υποστήριξη προς τους ντόπιους (μη κατηγοριοποιημένη)

Οικονομική ενίσχυση Αερογραμμές Επιβάτες Επιχειρηματικοί εταίροι 3 rd συνεργάτες (προμηθευτές/εργολάβοι και υπεργολάβοι) Μέτοχοι Διοίκηση Εκπρόσωποι τραπεζών Αναλυτές Επενδυτές	Αποδοτικότητα Ανάπτυξη και εξέλιξη Ομάδα Ιδέες και καινοτομία	Κύκλος εργασιών Σύνολο ενεργητικού Μερίσματα ROE Χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων Επιχειρηματική ιθική Κώδικας εταιρικής διακυβέρνησης Κώδικας Δεοντολογίας Κώδικας δεοντολογίας για τους προμηθευτές
Εργαζόμενοι Εργατικά Συνδικάτα Εργαζόμενοι Εκπρόσωποι των εργαζομένων	Ελκυστικός και υπεύθυνος εργοδότης Υγεία και ασφάλεια στην εργασία	Ίσες ευκαιρίες για τους εργαζόμενους/ καμία διάκριση στο εργασιακό περιβάλλον/ αξίες που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Κατάρτιση - εκπαίδευση Συνθήκες απασχόλησης Συμμετοχή των εργαζομένων σε φιλανθρωπίες και δραστηριότητες που σχετίζονται με την κοινωνική βελτίωση (περιβάλλον, πολιτισμός κ.λπ.) Ανοιχτός διάλογος / επικοινωνία με τους εργαζομένους Υγεία και ασφάλεια Πρόσθετη στήριξη των εργαζομένων
Περιβάλλον ΜΚΟ Επιστήμη	Προστασία του κλίματος Προστασία του περιβάλλοντος και της φύσης Ποιότητα αέρα	Εκπομπές Νερό Διαχείριση ενέργειας Απόβλητα/ανακύκλωση Οικολογική ποικιλομορφία/προστασία πανίδας-χλωρίδας
Πελάτες	Ικανοποίηση πελατών Προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες μεταφορών Ασφάλεια και προστασία Προσβασιμότητα	Παροχή υπηρεσιών ή εγκαταστάσεων για οικογένειες/παιδιά Παροχή υπηρεσιών ή εγκαταστάσεων για άτομα με ειδικές ανάγκες Παροχή υπηρεσιών ή διευκολύνσεων σε σχέση με τις θρησκευτικές πεποιθήσεις και την εθνικότητα-γλώσσα-πολιτισμό Διαχείριση παραπόνων/μερίδιο γνώμης πελατών.

Κύριες ομάδες ενδιαφερομένων που εμπλέκονται σε έργα μεταφορών

Στον πίνακα που ακολουθεί προσδιορίζονται οι τυπικές ομάδες ενδιαφερομένων που εμπλέκονται σε έργα στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων και των αρχών, των επιχειρήσεων και των φορέων εκμετάλλευσης, των κοινοτήτων και των τοπικών γειτονιών και άλλων. Τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις δραστηριότητες του Αεροδρομίου,

είτε θετικά είτε αρνητικά, ανάλογα με τα συμφέροντα, τις ανάγκες και τις ανησυχίες τους. Με την ανάλυση των κατηγοριών ενδιαφερόμενων μερών που σχετίζονται με τον τομέα των μεταφορών, μπορούν να αναπτυχθούν στοχευμένες στρατηγικές δέσμευσης για την αντιμετώπιση των ανησυχιών κάθε ομάδας ενδιαφερόμενων μερών και τη διασφάλιση της επιτυχίας του έργου.

Πίνακας 19: Κατηγορίες ενδιαφερομένων που αφορούν τον τομέα των μεταφορών

Ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα των μεταφορών			
Κυβέρνηση/ Αρχές	Επιχειρήσεις/Φορείς εκμετάλλευσης	Κοινότητες	Άλλοι
Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	Επιχειρήσεις/πάροχοι μεταφορών	Εθνικές περιβαλλοντικές ΜΚΟ	Ερευνητικά ιδρύματα
Άλλα εθνικά υπουργεία	Σύμβουλοι μεταφορών	Ενώσεις αυτοκινητιστών	Πανεπιστήμια
Περιφερειακή κυβέρνηση και τοπικές αρχές	Εταιρείες κοινής χρήσης αυτοκινήτων	Συνδικάτα	Ιδρύματα κατάρτισης
Τοπική αρχή μεταφορών	Φορείς ενοικίασης ποδηλάτων	Μέσα ενημέρωσης	Εμπειρογνώμονες από άλλες πόλεις
Άλλοι τοπικοί φορείς μεταφορών	Άλλοι πάροχοι κινητικότητας	Φόρουμ τοπικών αρχών	Θεμέλια
Άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης	Εθνικές ενώσεις επιχειρήσεων	Τοπικές κοινοτικές οργανώσεις	
Πολιτικοί	Μεγάλοι εργοδότες	Ομάδες τοπικού ενδιαφέροντος	
Άλλοι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων	Ιδιώτες χρηματοδότες	Ομάδες ποδηλασίας/περιπάτου	
Συνεργαζόμενοι οργανισμοί	Διεθνείς/εθνικές επιχειρήσεις	Ομάδες χρηστών δημόσιων μεταφορών	
Διαχειριστές έργων	Περιφερειακές/τοπικές επιχειρήσεις	Χρήστες μεταφορών	
Επαγγελματικό προσωπικό	Τοπικές επιχειρηματικές ενώσεις	Πολίτες	
Υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης	Μικρές επιχειρήσεις	Επισκέπτες	
Στελέχη υγείας και ασφάλειας	Λιανοπωλητές	Πολίτες γειτονικών πόλεων	
Ευρωπαϊκή Ένωση	Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρικό ρεύμα, τηλεπικοινωνίες)	Άτομα με ειδικές ανάγκες	
Γειτονικές πόλεις	Μηχανικοί/εργολάβοι	Ιδιοκτήτες γης	
Τροχαία		Προσωπικό μεταφορών	
		Γονείς / παιδιά	
		Ηλικιωμένοι	

Βήμα 2-Κατανόηση των βασικών ενδιαφερόμενων μερών

Η κατανόηση της δύναμης και των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική διαχείριση των ενδιαφερόμενων μερών. Η ανάλυση της ισχύος και των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών βοηθά στην ιεράρχηση των προσπαθειών δέσμευσης, στην αποτελεσματική κατανομή των πόρων και στη δημιουργία ισχυρών σχέσεων, οδηγώντας σε επιτυχή αποτελέσματα του έργου. Ο παρακάτω πίνακας διερευνά ορισμένους παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη και βοηθούν στην κατανόηση της έννοιας της ισχύος και του συμφέροντος στη διαχείριση των ενδιαφερόμενων μερών.

Πίνακας 20: Ερωτήσεις για την κατανόηση της ισχύος και των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών

Ερωτήσεις που βοηθούν στην κατανόηση της δύναμης και των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών	
Ισχύς	Τόκος
Ποιος έχει την πολιτική ευθύνη να εγκρίνει ή να αντιταχθεί (π.χ. δήμαρχοι ή δημοτικοί σύμβουλοι); Χρειάζεται προσεκτική διαχείριση.	Ποια είναι η γνώμη τους σήμερα για τις δραστηριότητες και τα έργα σας στον τομέα των μεταφορών στις πόλεις; Σας βλέπουν θετικά ή αρνητικά;
Ποιος έχει τους οικονομικούς πόρους για να επενδύσει (δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια) για να βοηθήσει στην αύξηση του μεγέθους ενός μέτρου;	Ποιες είναι οι τρέχουσες προτεραιότητές τους/το επιχειρηματικό τους σχέδιο; Συμπληρώνουν ή συγκρούονται με το μέτρο;
Ποιος διαθέτει τις δεξιότητες και την εμπειρογνωμοσύνη που πρέπει να αξιοποιηθούν για την εφαρμογή του μέτρου (δημόσιες διοικήσεις, πανεπιστήμια, τουριστικός τομέας, πληροφορική, μέσα ενημέρωσης, ιδιωτικός τομέας);	Ποιο οικονομικό συμφέρον έχουν από το αποτέλεσμα του μέτρου (θετικό ή αρνητικό); Π.χ. αυξημένη επισκεψιμότητα στο λιανικό εμπόριο από τη βελτίωση της προσβασιμότητας.
Ποιοι εκτελούν σημαντικές δραστηριότητες μεταφορών και με ποιους θα πρέπει να αναζητηθούν συμπράξεις; (εμπορευματικές επιχειρήσεις, λιμενικές αρχές, λέσχες αυτοκινήτων, αεροδρόμια κ.λπ.)	Ποιος θα επηρεαστεί - θετικά ή αρνητικά από τα μέτρα; Μπείτε στη θέση τους.

Βίντα 3 - Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών

Χαρτογράφηση ενδιαφερόμενων μερών – Κατασκευαστική Φάση

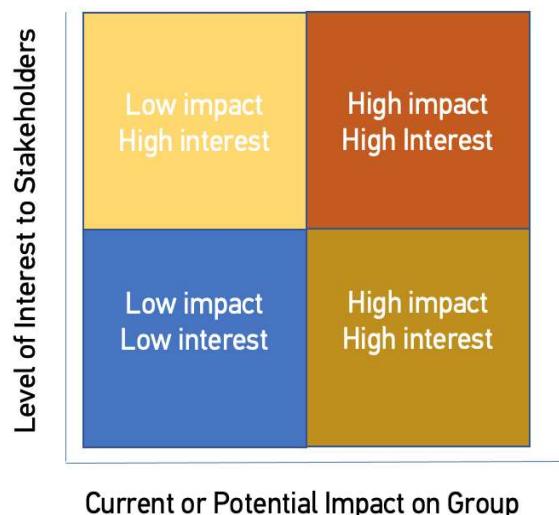

Σχήμα 9: Χαρτογράφηση των κύριων ομάδων ενδιαφερόμενων μερών

Βήμα 4: Ιεράρχηση των ενδιαφερόμενων μερών

Το ακόλουθο ενδεικτικό πλέγμα συμφερόντων εξουσίας είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την αξιολόγηση των ενδιαφερόμενων μερών με βάση το επίπεδο ενδιαφέροντος και επιρροής τους στις δραστηριότητες μιας εταιρείας. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ταξινόμηση αυτή δεν είναι αμετάκλητη και μπορεί να χρειαστεί αναθεώρηση καθώς εξελίσσεται η διαδικασία δέσμευσης των ενδιαφερόμενων μερών. Η εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών περιλαμβάνει την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την αναζήτηση της ανατροφοδότησης και της συμβολής τους. Μέσω αυτής της διαδικασίας, μια εταιρεία μπορεί να αποκτήσει βαθύτερη κατανόηση των προοπτικών, των ανησυχιών και των προτεραιοτήτων των ενδιαφερόμενων μερών της. Ως αποτέλεσμα, ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη που προηγουμένως είχαν ταξινομηθεί ως χαμηλού ενδιαφέροντος ή ισχύος μπορεί να αναδειχθούν ως πιο ισχυρά και δεσμευμένα από ότι αρχικά αναμενόταν. Αντίστροφα, ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη που είχαν αρχικά ταξινομηθεί ως υψηλού ενδιαφέροντος και ισχύος μπορεί να αποδειχθούν λιγότερο επιδραστικά ή λιγότερο δεσμευμένα από ότι αρχικά είχε θεωρηθεί.

Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να επανεξετάζεται και να αναθεωρείται τακτικά η ταξινόμηση των ενδιαφερομένων με βάση τις γνώσεις που αποκτώνται από τη διαδικασία δέσμευσης των ενδιαφερομένων. Η παρούσα εργασία δεν είναι οριστική και θα αναθεωρηθεί μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και της εταιρείας.

Σχήμα 10: Ταξινόμηση των ενδιαφερόμενων μερών ανάλογα με τα συμφέροντα και τη δύναμη επιρροής

Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών

Για την επιτυχή εφαρμογή μιας στρατηγικής εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (EKE) εντός του οργανισμού, είναι ζωτικής σημασίας να εξασφαλιστεί η υποστήριξη και η δέσμευση όλων των ενδιαφερόμενων μερών προς τους στόχους της στρατηγικής. Η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών αναφέρεται συχνά ως βασικός λόγος χαμηλής απόδοσης στον κλάδο των αερομεταφορών. Αντιθέτως, το προτεινόμενο πλαίσιο δέσμευσης ευθυγραμμίζεται με τους στρατηγικούς στόχους της ΙΑΗC, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των επιδόσεών της και την καλύτερη ικανοποίηση των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών. Το πλαίσιο παρέχει στα ενδιαφερόμενα μέρη βαθύτερη κατανόηση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων της ΙΑΗC.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία Αεροδρομίου **προωθεί την αμφίδρομη επικοινωνία** και αναπτύσσει **συνεχή διάλογο** μαζί τους, ώστε να επιτυγχάνεται μια πρακτική ανταπόκριση στις προσδοκίες, τις ανησυχίες και τα ζητήματα όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Μια τέτοια διαδικασία θα μπορούσε να λειτουργήσει ως καταλύτης για τη δημιουργία ακόμη καλύτερων κοινών λύσεων για το αεροδρόμιο του μέλλοντος, μέσω του εποικοδομητικού διαλόγου με τις αεροπορικές εταιρείες, τις επιχειρήσεις, τους κατοίκους και άλλους σχετικούς εταίρους.

Επιπλέον, αυτό απαιτεί τη δημιουργία ενός **ανοιχτού και ειλικρινούς** πλαισίου **επικοινωνίας** για την τακτική επικοινωνία και διαβούλευση με τους **εσωτερικούς και εξωτερικούς εταίρους**. Εσωτερικά, ένας οργανισμός χρειάζεται την ενεργό υποστήριξη και δέσμευση του προσωπικού και της διοίκησής του. Επιπλέον, η συνεργασία με εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς, όπως πελάτες, προμηθευτές, επενδυτές, ρυθμιστικές αρχές και την ευρύτερη κοινότητα, είναι ζωτικής σημασίας για την απόκτηση υποστήριξης. Τέλος, οι συνεργασίες με εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση του αντίκτυπου των πρωτοβουλιών EKE του οργανισμού.

Αρχές συμμετοχής

Οι αρχές συμμετοχής που περιγράφονται εδώ έχουν ως στόχο να καθοδηγήσουν την προσέγγιση της εταιρίας για τη δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών και ευθυγραμμίζονται με τις βασικές αξίες της ΔΑΗΚ.

Αυθεντικότητα

Η αυθεντική συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών είναι απαραίτητη για τις δραστηριότητες εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (EKE). Για να διασφαλιστεί ότι η συμμετοχή δεν είναι απλώς μια ad hoc άσκηση, αλλά είναι βαθιά ενσωματωμένη στις διαδικασίες της Εταιρείας, η Εταιρεία Αεροδρομίου έχει προσφύγει στη βοήθεια ενός

τρίτου συμβούλου, συγκεκριμένα της **επα Σύμβουλοι Ανάπτυξης**, για να βοηθήσει με την αξιολόγηση της έναρξης, την επικοινωνία και τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων μας ΕΚΕ.

Η δέσμευση αυτή μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνο όταν μεγιστοποιεί την αξία τόσο για την Εταιρεία Αεροδρομίου όσο και για τα ενδιαφερόμενα μέρη και όταν συμβάλλει στη διαμόρφωση του αποτελέσματος. Η διαφάνεια στη διαδικασία δέσμευσης αποτελεί προτεραιότητα. Στόχος αυτής της συλλογικής προσπάθειας είναι να προσδιοριστεί με σαφήνεια πότε και πώς μπορούν να συνεισφέρουν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Συνεργαζόμενοι με διαφάνεια και χωρίς αποκλεισμούς, μπορούμε να δημιουργήσουμε βιώσιμες λύσεις προς όφελος τόσο της Εταιρείας Αεροδρομίου όσο και των ενδιαφερόμενων μερών της. Δεσμευόμαστε να δημιουργήσουμε ένα ανοικτό και συνεργατικό περιβάλλον συμμετοχής που διευκολύνει τον ουσιαστικό διάλογο και προάγει εποικοδομητικές σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη μας.

Συμμετοχικότητα

Η δέσμευση με τις τοπικές κοινότητες είναι μια κρίσιμη πτυχή της βιομηχανίας αεροδρομίων και η σημασία της αναγνωρίζεται και υιοθετείται πλήρως. Δέσμευση αποτελεί τη συνεργασία με τις κοινότητες αυτές με τρόπο ουσιαστικό, χωρίς αποκλεισμούς και με σεβασμό. Υπάρχει ευρεία εντολή για τη συνεργασία με ένα ευρύ φάσμα φορέων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των μελών της τοπικής κοινότητας, ώστε να διασφαλιστεί ότι ακούγονται διαφορετικές φωνές και ότι τους παρέχεται η ευκαιρία να συμβάλουν σε αυτή την προσπάθεια. Αυτό επιτρέπει την απόκτηση μιας ολοκληρωμένης κατανόησης των αναγκών και των προτεραιοτήτων των ενδιαφερόμενων μερών, πρωθώντας παράλληλα τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει τη συμμετοχικότητα και την ανταπόκριση, ενισχύοντας τις σχέσεις με τις κοινότητες και επιτυγχάνοντας την αποστολή στον κλάδο των αεροδρομίων.

Στόχευση

Η εταιρία αεροδρομίου αναγνωρίζει τη σημασία της δέσμευσης ως στρατηγικής διαδικασίας που βελτιστοποιεί την αποτελεσματική χρήση των ποικίλων συμφερόντων και της εμπειρογνωμοσύνης των ενδιαφερόμενων μερών. Αξιοποιώντας τις ποικίλες γνώσεις και τους πόρους των ενδιαφερόμενων μερών της, η εταιρία επιδιώκει να πρωθήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμένους πόρους τους. Για να επιτευχθεί αυτό, προτείνεται η εφαρμογή μιας στοχευμένης προσέγγισης στη δέσμευση που περιλαμβάνει την ενδελεχή κατανόηση της ισχύος και των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών, η οποία δημιουργεί αμοιβαία αξία και πρωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτή η στοχευμένη προσέγγιση ενισχύει επίσης την ευελιξία των ενδιαφερόμενων μερών ώστε να προσαρμόζονται στις εξελισσόμενες

προτεραιότητες και τα αναδυόμενα ζητήματα σε ένα δυναμικό περιβάλλον, τόσο κατά τη διάρκεια της κατασκευαστικής όσο και της λειτουργικής φάσης του έργου.

Εμπλουτισμός

Η αρχή της δέσμευσης των ενδιαφερόμενων μερών αναφέρεται στην πρακτική της συμμετοχής και της συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που τα επιπρέάζουν. Οι αρχές της αποτελεσματικής δέσμευσης των ενδιαφερόμενων μερών περιλαμβάνουν τον εντοπισμό και την ιεράρχηση των ενδιαφερόμενων μερών, τη διαφανή επικοινωνία μαζί τους, την αναζήτηση της συμβολής και της ανατροφοδότησής τους και την ενσωμάτωση των προοπτικών και των ανησυχιών τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Στόχος μιας εμπλουτιστικής στρατηγικής είναι η δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας και θετικού αντίκτυπου, τόσο για την επιχείρηση όσο και για την κοινωνία.

Η Εταιρεία Αεροδρομίου συνεργάζεται με την *επαρχία Ανάπτυξης για την υποστήριξη της διαχείρισης τριών τύπων έργων* (συγκεκριμένα, αιτήματα που βασίζονται σε επιχορηγήσεις, πρωτοβουλίες τοπικής κοινότητας και στρατηγικές πρωτοβουλίες περιφερειακής ανάπτυξης) σε όλους τους τέσσερις θεματικούς τομείς των τομέων ανάπτυξης της ΕΚΕ της εταιρίας:

- Κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη,
- Ποιότητα ζωής των τοπικών κοινοτήτων,
- Περιβάλλον,
- Εκπαίδευση και κατάρτιση

Μετά από λεπτομερή καταγραφή όλων των ομάδων ενδιαφερόμενων μερών, ακολουθεί στοχευμένη και περιοδική επικοινωνία με τις περισσότερες από αυτές, προκειμένου να συζητηθούν τα σχετικά ουσιώδη ζητήματα. Κάθε ομάδα ενδιαφερομένων προσφέρει σημαντικές πληροφορίες για ένα ή περισσότερα θέματα, εγείρει ανησυχίες και διατυπώνει προτάσεις, οι οποίες πρέπει να εξεταστούν και να αξιολογηθούν προκειμένου να ενσωματωθούν στις υφιστάμενες στρατηγικές.

Μεθοδολογία συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών

Σε επίπεδο δέσμευσης της κοινότητας, η συνεχής αλληλεπίδραση με τις αρχές και τους εκπροσώπους τους διευκολύνει τη διπλή ανάλυση ουσιαστικότητας για τον εντοπισμό των ουσιαστικών θεμάτων, καθώς και την ιεράρχηση των προκλήσεων και των ευκαιριών μέσα από μια προοπτική αμοιβαίας εμπιστοσύνης και κατανόησης. Επιπλέον, μια τέτοια μέθοδος χρησιμοποιεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία εξετάζει και συνδυάζει πολλές διαφορετικές διαστάσεις (κάθετη, οριζόντια, εδαφική και ισορροπημένη επένδυση). Συνολικά, η μέθοδος αυτή αναγνωρίζει ότι η βιώσιμη

ανάπτυξη καθοδηγείται από στρατηγικές προσανατολισμένες στη δράση, οι οποίες συνδιαμορφώνονται και υλοποιούνται με τους τοπικούς πληθυσμούς.

Πίνακας 21: Επίπεδα κυβέρνησης στη μεθοδολογία δέσμευσης των ενδιαφερόμενων μερών

Επίπεδα Διακυβέρνησης	
Κατακόρυφο	Κάθετη συνεργασία μεταξύ όλων των επιπέδων της κυβέρνησης και των τοπικών φορέων
Οριζόντια	Οριζόντια συνεργασία μεταξύ τομέων πολιτικής και υπηρεσιών του δήμου
Εδαφικό	Κάθετη συνεργασία μεταξύ γειτονιών, κοντινών δήμων, αγροτικών περιοχών και περιφερειών
Υπόλοιπο	Ισορροπία μεταξύ σκληρών και ήπιων επενδύσεων ("σκληρές" σημαίνει υποδομές και "ήπιες" εστιάζουν στον ανθρώπινο παράγοντα).

Σχέδιο Επικοινωνίας

Σύμφωνα με τους στρατηγικούς στόχους που περιέχονται στη στρατηγική 2023 της εταιρίας, ο γενικός σκοπός του πλαισίου για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών της είναι να ενισχύσει την επικοινωνία και τη διαχείριση του προγράμματος λογοδοσίας και να παράσχει ένα ενδεικτικό σχέδιο επικοινωνίας, όπου οι μέθοδοι και η συχνότητα επικοινωνίας θα καθορίζονται ανά ομάδα ενδιαφερόμενων μερών. Ο παρακάτω πίνακας παρέχει μια επισκόπηση του σχεδίου επικοινωνίας όσον αφορά την ομάδα βασικών ενδιαφερόμενων μερών.

Πίνακας 22: Σχέδιο επικοινωνίας

Ενδιαφερόμενα μέρη	Προσέγγιση δέσμευσης	Συχνότητα	Φάση έργου	
Εργαζόμενοι	Συναντήσεις, διαβουλεύσεις	Καθημερινά	T1 & T2	
	Intranet (π.χ. ηλεκτρονικά μηνύματα, ενημερωτικά δελτία, ανακοινώσεις κ.λπ.)			
	Ιστοσελίδα και μέσα κοινωνικής δικτύωσης			
	Εταιρικές εκδηλώσεις	Περιστασιακά		
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)	Τριμηνιαία, Ετησίως		
Τοπικές αρχές	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου,	Κανονικά	T1 & T2	
	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / ενημερωτικά δελτία			
	Εταιρικές εκδηλώσεις	Περιστασιακά		
	Συναντίσεις (επιτόπου ή διαδικτυακά)			
	Δημόσια διαβούλευση και έρευνες			
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)	Τριμηνιαία, Ετησίως		
Προμηθευτές/ εργολάβοι/ υπεργολάβοι	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / ενημερωτικά δελτία	Συχνό	T1 & T2	
	Συναντήσεις (επιτόπου ή διαδικτυακά)			
	Δημόσια διαβούλευση και έρευνες			
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)			
Πελάτες	Μηχανισμός παραπόνων	Κανονικά	T1 & T2	
	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου			
	Συναντήσεις (επιτόπου ή διαδικτυακά)			
	Εταιρικές εκδηλώσεις	Περιστασιακά		
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)	Τριμηνιαία, Ετησίως		

Κυβερνητικές και ρυθμιστικές αρχές	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου	Κανονικά Περιστασιακά Τριμνιαία, Ετησίως	T1 & T2
	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / ενημερωτικά δελτία		
	Εταιρικές εκδηλώσεις		
	Συναντήσεις (επιτόπου ή διαδικτυακά)		
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)		
Τοπική Κοινότητα	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου	Κανονικά Περιστασιακά Τριμνιαία, Ετησίως	T1 & T2
	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / ενημερωτικά δελτία		
	Εταιρικές εκδηλώσεις		
	Συμμετοχή σε συνέδρια και εκδηλώσεις		
	Συναντήσεις (επιτόπου ή διαδικτυακά)		
Μέσα ενημέρωσης	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου	Κανονικά Περιστασιακά Τριμνιαία, Ετησίως	T1 & T2
	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / ενημερωτικά δελτία		
	Εταιρικές εκδηλώσεις		
	Συμμετοχή σε συνέδρια και εκδηλώσεις		
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)		
Οικονομική Κοινότητα	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου	Κανονικά Περιστασιακά Τριμνιαία, Ετησίως	T1 & T2
	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / ενημερωτικά δελτία		
	Συμμετοχή σε συνέδρια και εκδηλώσεις		
	Συναντήσεις (επιτόπου ή διαδικτυακά)		
	Εταιρικές εκδηλώσεις		
ΜΚΟ	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου	Κανονικά	T1 & T2
	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο / ενημερωτικά δελτία		

	Συναντήσεις (επιτόπου ή διαδικτυακά)	Περιστασιακά	T1 & T2	
	Δημόσια διαβούλευση και έρευνες			
	Συμμετοχή σε συνέδρια και εκδηλώσεις	Τριμηνιαία, Ετησίως		
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)			
Επιχειρηματική κοινότητα	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου	Κανονικά	T1 & T2	
	Συμμετοχή σε συνέδρια και εκδηλώσεις, με προσανατολισμό στις συνέργειες	Περιστασιακά		
	Δημόσια διαβούλευση και έρευνες	Τριμηνιαία, Ετησίως		
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)			
Ανεξάρτητοι οργανισμοί αξιολόγησης και ελέγχου	Ιστοσελίδα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και δελτία τύπου	Περιστασιακά	T1 & T2	
	Συμμετοχή σε συνέδρια και εκδηλώσεις, με προσανατολισμό στις συνέργειες			
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)			
Επιστημονική κοινότητα και ακαδημαϊκή κοινότητα	Συναντήσεις (επιτόπου ή διαδικτυακά)	Περιστασιακά	T1 & T2	
	Συμμετοχή σε συνέδρια και εκδηλώσεις, με προσανατολισμό στις συνέργειες			
	Δημόσια διαβούλευση και έρευνες			
	Δημοσιεύσεις (Οικονομική έκθεση και έκθεση βιωσιμότητας)			

Ανάλυση Ουσιαστικότητας

Η ανάλυση ουσιαστικότητας είναι μια κρίσιμη διαδικασία που περιλαμβάνει τον εντοπισμό και την ιεράρχηση των θεμάτων βιωσιμότητας που είναι πιο σημαντικά για έναν οργανισμό και τα ενδιαφερόμενα μέρη του. Βοηθά την εταιρεία να καθορίσει ποιες παράμετροι της EKE πρέπει να αντιμετωπίστούν κατά προτεραιότητα με βάση τους στόχους, τις λειτουργίες και τους διαθέσιμους πόρους της, καθώς και τα κρίσιμα ζητήματα και τις ευκαιρίες βελτίωσης. Οι γνώσεις που συγκεντρώνονται από μια ανάλυση ουσιαστικότητας μπορούν να ενημερώσουν για την ανάπτυξη στρατηγικών και την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας. Η ανάλυση αυτή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, καθώς διασφαλίζει ότι οι εκθέσεις αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και διοικητικές (ESG) επιπτώσεις ενός οργανισμού.

Μεθοδολογία Ανάλυσης Ουσιαστικότητας

Η ανάλυση ουσιαστικότητας προσδιορίζει τα σημαντικότερα ζητήματα (ουσιώδη ζητήματα) που επηρεάζουν τον οργανισμό σε όλους τους τομείς του (ESG), καθώς και τα ενδιαφερόμενα μέρη του. Τα ουσιώδη ζητήματα αναπτύσσονται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Ο αντίκτυπος (θετικός-αρνητικός) στη βιώσιμη ανάπτυξη του οργανισμού.
- Η σημασία κάθε θέματος για τους ενδιαφερόμενους.

Μεθοδολογία Ανάλυσης Ουσιαστικότητας

Έμφαση στα θέματα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

*Οι αναφερόμενες χρονικές περίοδοι είναι ενδεικτικές.

Σχήμα 11: Μεθοδολογία ανάλυσης ουσιαστικότητας

Ουσιαστικά Θέματα

Ένα ζήτημα χαρακτηρίζεται ως "ουσιώδες" εάν η παράλειψη ή η κακή εφαρμογή του επιρρέαζει τον οικονομικό αντίκτυπο, τις επιλογές των καταναλωτών, την ικανότητα της επιχείρησης/του οργανισμού να αυξήσει τον οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπό της. Συνολικά, η ουσιαστικότητα/σημασία των θεμάτων που πρέπει να απασχολούν την Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να αξιολογηθεί με βάση δύο κριτήρια/άξονες, δηλαδή τις επιπτώσεις στη βιώσιμη ανάπτυξη και τη συνάφεια για τα ενδιαφερόμενα μέρη. Παρακάτω παρατίθεται μια ταξινόμηση των πιο συχνά εμφανιζόμενων ουσιωδών θεμάτων που αφορούν τα αεροδρόμια με βάση τους πυλώνες της αειφορίας.

Ουσιαστικά Θέματα ΕΚΕ Αεροδρομίου

Σχήμα 12: Ουσιαστικά Θέματα ΕΚΕ αεροδρομίου

Επιπλέον, στους παρακάτω πίνακες παρέχεται σύντομη περιγραφή όλων των ουσιαστικών θεμάτων, σύμφωνα με το Airports Council International, "Sustainability Strategy for Airports Worldwide".

Πίνακας 23: Ουσιαστικά Θέματα Αεροδρομίου ανά πυλώνα βιωσιμότητας

Περιβαλλοντικά Θέματα	
Κλιματική αλλαγή	Ελαχιστοποίηση των επιβλαβών εκπομπών από τις άμεσες και έμμεσες δραστηριότητες του αεροδρομίου.
Ενέργεια & Εκπομπές	Ελαχιστοποίηση της χρήσης ενέργειας, χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες και βιώσιμες πηγές
Νερό & Λύματα	Ελαχιστοποίηση της χρήσης νερού, τεχνολογίες εξοικονόμησης νερού, βελτίωση της ποιότητας του νερού.
Διαχείριση αποβλήτων	Διαχείριση αποβλήτων και καθιέρωση διαδικασιών ελέγχου, μείωσης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης.
Βιοποικιλότητα	Προστασία των τοπικών οικοτόπων και περιορισμός των επιπτώσεων στην τοπική χλωρίδα και πανίδα.
Κοινωνικά Θέματα	
Κοινότητα & Θόρυβος	Δέσμευση με την τοπική κοινότητα και διαχείριση των επιπέδων θορύβου.
Ποιότητα υπηρεσιών	Παροχή βέλτιστης εμπειρίας πελατών σε όλους τους χρήστες του αεροδρομίου
Απασχόληση	Προσέλκυση κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού για την εξασφάλιση ομαλής και αξιόπιστης λειτουργίας. Δημιουργία συνθηκών ικανοποίησης των εργαζομένων, με στόχο την υψηλή διατήρηση του προσωπικού και τη μείωση της κινητικότητας.
Υγεία & Ασφάλεια	Διασφάλιση της ασφάλειας και της ευημερίας του προσωπικού και των άλλων χρηστών του αεροδρομίου.
Διαφορετικότητα & Ισότητα	Εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους τους υπαλλήλους και τους χρήστες του αεροδρομίου και ενός ποικιλόμορφου χώρου εργασίας.
Κυβερνητικά/Οικονομικά Θέματα	
Άμεσος οικονομικός αντίκτυπος	Η άμεση συμβολή της λειτουργίας του αεροδρομίου στη βιώσιμη ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.
Έμμεσος και συνεπαγόμενος οικονομικός αντίκτυπος	Η συμβολή του αεροδρομίου στην ευρύτερη οικονομία, ιδίως μέσω της αλυσίδας εφοδιασμού του.
Παρουσία στην αγορά & συνδεσιμότητα	Άνοιγμα των παγκόσμιων αγορών για τη στήριξη του ανταγωνισμού και της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και εργαζομένων.
Βιώσιμη αλυσίδα εφοδιασμού/προμήθειες	Χρήση υπεύθυνων πρακτικών προμηθειών και αξιολόγηση των προμηθευτών όσον αφορά τη βιώσιμότητα.
Καταπολέμηση της διαφθοράς	Καταπολέμηση της διαφθοράς που υπονομεύει την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ευθυγράμμιση των ουσιωδών θεμάτων της ΔΑΗΚ με τα παγκόσμια πρότυπα και τους SDGs

Επιλεγμένες πιστοποιήσεις αεροδρομίων, πρότυπα και οδηγίες μπορούν να βοηθήσουν τα αεροδρόμια να διασφαλίσουν τη νομική συμμόρφωση, να λάβουν αναγνώριση και να βελτιώσουν συνολικά τις επιδόσεις βιωσιμότητας. Περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το ISO 9001 για τη διαχείριση της ποιότητας, το ISO 14001 (EMAS) για περιβαλλοντικά θέματα, το ISO 50001 για τη διαχείριση της ενέργειας, το ISO 45001 για την υγεία και την ασφάλεια, το ISO 41000 για τη διαχείριση των εγκαταστάσεων, το ISO 26000 για την κοινωνική ευθύνη και το ISO 20400 για τις βιώσιμες προμήθειες. Αξιοποιώντας την επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο τα πρότυπα ISO συμβάλλουν άμεσα στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ (SDGs) και στο πλαίσιο ETHOS, προτείνουμε τη σταδιακή εφαρμογή του παραπάνω πίνακα.

Πίνακας 24: Ουσιαστικά θέματα της ΙΑΗC, παγκόσμια πρότυπα και SDGs

Ουσιαστικά ζητήματα	Περιγραφή του υλικού της ΙΑΗC	ΣΤΟΧΟΙ της ΙΑΗC	Πρόσθετη πρόταση	SDGs
Υγεία & Ασφάλεια	Διασφάλιση της ασφάλειας του εργοταξίου και της εφαρμογής πρωτοκόλλων ασφαλείας για την πρόληψη ατυχημάτων και τη διασφάλιση της ασφάλειας των εργαζομένων, των επιβατών και των επισκεπτών.		ISO 45001 ISO 31000	SDG 3 SDG 8 SDG 16
Ενέργεια & Εκπομπές	Εξέταση και ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της κατασκευής αεροδρομίων, όπως η ηχορύπανση και η ατμοσφαιρική ρύπανση και οι αλλαγές στη χρήση γης.	ISO 14001 ISO 14064 ISO 50001 ACA		SDG 3 SDG 7 SDG 11 SDG 13
Κόστος κατασκευής	Διασφάλιση της ολοκλήρωσης του έργου εντός του προϋπολογισμού και χωρίς κίνδυνο καθυστέρησης της κατασκευής.		ISO 21500	SDG 8 SDG 9
Υποδομές & εγκαταστάσεις	Σχεδιασμός και κατασκευή με βιώσιμο τρόπο των υποδομών και εγκαταστάσεων του αεροδρομίου.	LEED BD+C	ISO 55001 ISO 9001	SDG 8 SDG 9
Προστασία και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς	Ανάδειξη των αρχαιοτήτων που θα βρεθούν από την ανασκαφή κατά τη φάση της κατασκευής, αλλά και προστασία και ανάδειξη των μνημειακών ελαιόδεντρων της περιοχής με την αναφύτευσή τους σε συγκεκριμένα σημεία του νέου αεροδρομίου και της περιοχής.		ISO 37101	SDG 11

Ουσιαστικά ζητήματα	Περιγραφή του υλικού της IAHC	ΣΤΟΧΟΙ της IAHC	Πρόσθετη πρόταση	SDGs
Κανονιστική συμμόρφωση	Συμμόρφωση με διάφορους κανονισμούς και κατευθυντήριες γραμμές, συμπεριλαμβανομένων των οικοδομικών κωδίκων, των προτύπων ασφαλείας, των περιβαλλοντικών κανονισμών και των κανονισμών αεροπορίας.	ISO 9001	ISO 19600 AA1000AP ISO 26000	SDG 12 SDG 16
Βιώσιμη αλυσίδα εφοδιασμού	Διασφάλιση της αποτελεσματικής και αποδοτικής διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού για την αποφυγή καθυστερήσεων και διαταραχών κατά τη φάση της κατασκευής.		ISO 20400	SDG 1 SDG 8 SDG12 SDG 16
Δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών	Συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως αεροπορικές εταιρείες, επιβάτες, τοπικές κοινότητες και κυβερνητικές υπηρεσίες, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και τη διασφάλιση της επιτυχίας του έργου.		ISO 10001, ISO 10002, ISO 26000, ISO 37101 AA1000SES	SDG 17

Ε. Στρατηγικοί στόχοι

Οι στρατηγικοί στόχοι διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη στρατηγική βιωσιμότητας μιας εταιρείας, καθώς παρέχουν έναν συγκεκριμένο και μετρήσιμο στόχο προς τον οποίο ο οργανισμός πρέπει να εργαστεί. Οι στόχοι αυτοί επιτρέπουν στην εταιρεία να επικεντρώσει τις προσπάθειές της στους τομείς που έχουν τον σημαντικότερο αντίκτυπο στο περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία. Επιπλέον, οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με το γενικό όραμα και την αποστολή της εταιρείας, διασφαλίζοντας ότι η στρατηγική βιωσιμότητας δεν αποτελεί μια μεταγενέστερη σκέψη, αλλά ενσωματώνεται στη βασική στρατηγική.

Οι στρατηγικοί στόχοι καλύπτουν μια σειρά από τομείς που είναι απαραίτητοι για την επίτευξη της βιωσιμότητας, όπως η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τα κοινωνικά αποτελέσματα και οι οικονομικές επιδόσεις. Για παράδειγμα, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά ένα συγκεκριμένο ποσοστό μέχρι ένα συγκεκριμένο έτος ή η εφαρμογή ενός προγράμματος μηδενικών αποβλήτων μέχρι ένα συγκεκριμένο έτος. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να είναι σαφείς, συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι και εφικτοί, με καθορισμένο χρονοδιάγραμμα για την επίτευξή τους.

Τα οφέλη των στρατηγικών στόχων υπερβαίνουν την απλή παροχή ενός οδικού χάρτη προς τη βιωσιμότητα. Με την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων προόδου, η εταιρεία μπορεί να παρακολουθεί την πρόοδό της και να εντοπίζει τομείς επιτυχίας και

ευκαιρίες βελτίωσης. Η τακτική επανεξέταση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί μας επιτρέπει να κάνουμε προσαρμογές στη στρατηγική ΕΚΕ της εταιρείας, διασφαλίζοντας ότι παραμένει σε καλό δρόμο προς την επίτευξη των συνολικών στόχων βιωσιμότητας.

Εν κατακλείδι, οι στρατηγικοί στόχοι αποτελούν βασικά στοιχεία της στρατηγικής βιωσιμότητας της εταιρείας. Επιτρέπουν στις εταιρείες να εστιάζουν σε συγκεκριμένους τομείς που έχουν τον σημαντικότερο αντίκτυπο στη βιωσιμότητα, να ευθυγραμμίζουν τη βιωσιμότητα με τη συνολική στρατηγική και να παρακολουθούν την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων. Θέτοντας σαφείς και εφικτούς στόχους, οι εταιρείες μπορούν να κάνουν σημαντικά βήματα προς την επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων και να συμβάλουν σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Αφού εξετάσαμε όλες τις πληροφορίες που αναλύθηκαν προηγουμένως ως Σύμβουλοι ΕΚΕ, προτείνουμε την προσαρμογή των στρατηγικών στόχων που παρατίθενται στον πίνακα της επόμενης σελίδας.

Πίνακας 25: Στρατηγικοί στόχοι ΕΚΕ

		
Διακυβέρνηση	Περιβάλλον	Κοινωνία
Ενίσχυση της διαφάνειας σε χρηματοοικονομικά στοιχεία και πληροφορίες ΕΚΕ.	Ανάπτυξη και εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Διαχείρισης (ESMS).	Παρεμβάσεις κοινωνικού χαρακτήρα για ενίσχυση της βιώσιμης ποιότητας ζωής.
Δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης και καλής θέλησης με στόχο τη στήριξη σε όλη τη διάρκεια του έργου και τη μείωση του κινδύνου καθυστέρησης κατασκευής.	Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων εξάλειψης της κλιματικής αλλαγής.	Ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων μέσω προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.
Πρόληψη κινδύνων μέσω λειτουργίας μηχανισμού ΕΚΕ και μελέτης παγκόσμιων βέλτιστων πρακτικών.	Εγκατάσταση συστήματος παρακολούθησης περιβαλλοντικού θορύβου.	Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.
Μεγιστοποίηση της απόδοσης της επένδυσης μέσω ορθών πρακτικών διαχείρισης.	Εφαρμογή του Προγράμματος Διαχείρισης Στερεών και Υγρών Αποβλήτων.	Εξυπηρέτηση των τοπικών κοινωνιών μέσω της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων του αεροδρομίου.
Ενίσχυση της ηθικής και της παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού.	Εγκατάσταση συστήματος παρακολούθησης ποιότητας του αέρα και των εκπομπών αερίων.	Ανάπτυξη μηχανισμού καταγραφής παραπόνων.
Διασφάλιση θεμάτων "Health & Safety"	Πρόγραμμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής με στόχο την προστασία και διατήρηση των βιοτόπων.	Ανάπτυξη σχεδίου επικοινωνίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη.
Προστασία των ενδιαφερόμενων μερών μέσω της επίτευξης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς.	Εφαρμογή Προγράμματος Βιοπαρακολούθησης για την καταγραφή & προστασία των οικοσυστημάτων του αεροδρομίου και της γύρω περιοχής.	Προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών: Ινδία-Ελλάδα για ολιστική περιφερειακή ανάπτυξη.
Εμπορική ανάπτυξη μέσω των υπηρεσιών του αεροδρομίου που ενισχύουν τα έσοδα.	Εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια και τις υποδομές.	
Ανάδειξη ως περιφερειακού κόμβου: Ασίας-Ευρώπης-Αφρικής.	Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.	

ΣΤ. Καθορισμός και εφαρμογή της στρατηγικής

Στρατηγικός Χάρτης

Η διαδικασία ανάπτυξης ενός στρατηγικού χάρτη, είναι ένα κρίσιμο βήμα για την ευθυγράμμιση των στρατηγικών στόχων ενός οργανισμού με το όραμα και την αποστολή του. Η διαδικασία απαιτεί μια συστηματική προσέγγιση και τη συμμετοχή διαφόρων τμημάτων, ώστε να διασφαλιστεί η ευθυγράμμιση των στόχων με τους γενικούς στόχους της εταιρείας. Το ακόλουθο σχήμα καταδεικνύει τη λογική αυτής της διαδικασίας.

Σχήμα 13: Διαδικασία δημιουργίας στρατηγικού χάρτη

Στην αρχή της ανάπτυξης ενός στρατηγικού χάρτη είναι σημαντικό να προσδιοριστούν οι βασικοί στόχοι του οργανισμού. Σε αυτό θα πρέπει να συμμετέχουν διάφορα τμήματα, συμπεριλαμβανομένης της ανώτερης διοίκησης, ώστε να διασφαλιστεί ότι έχουν καταγραφεί όλοι οι σχετικοί στόχοι.

Μετά τον προσδιορισμό των στόχων, αυτοί θα πρέπει να ιεραρχηθούν με βάση τη σημασία τους για την επίτευξη του οράματος και της αποστολής της εταιρείας. Επιπλέον, πρέπει να καθοριστούν οι σχέσεις αιτίου-αποτελέσματος μεταξύ των στόχων, πράγμα που συνεπάγεται τον προσδιορισμό του τρόπου με τον οποίο ο ένας στόχος επηρεάζει τον άλλο. Η διαδικασία αυτή απαιτεί τη συμβολή διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών για να διασφαλιστεί ότι οι σχέσεις είναι σαφώς καθορισμένες και κατανοητές.

Αφού καθοριστούν οι στόχοι και αναπτυχθούν τα σχέδια για τη βιώσιμη επίτευξή τους, είναι καιρός να καθοριστούν οι δείκτες μέτρησης (KPIs) που θα χρησιμοποιηθούν και ο βαθμός επίτευξης των στόχων. Στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικής χαρτογράφησης, είναι απαραίτητο να αναλυθούν οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται και να προσδιοριστούν οι βασικές ενέργειες που απαιτούνται για την ενσωμάτωσή τους στις καθημερινές λειτουργίες της εταιρείας. Με την ευθυγράμμιση αυτών των ενέργειών με τους γενικούς σκοπούς και στόχους της εταιρείας, ο οργανισμός μπορεί να διασφαλίσει ότι οι πληροφορίες αξιοποιούνται για την προώθηση της ανάπτυξης και της επιτυχίας. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τον εντοπισμό των πιο κρίσιμων πληροφοριών, τον καθορισμό των απαραίτητων ενέργειών και την ανάπτυξη ενός σχεδίου για την αποτελεσματική εφαρμογή αυτών

των αλλαγών. Μέσω της στρατηγικής χαρτογράφησης, η εταιρεία μπορεί να δημιουργήσει έναν οδικό χάρτη επιτυχίας που αξιοποιεί τις κρίσιμες πληροφορίες και οδηγεί στη συνεχή βελτίωση. Όλες οι προτεινόμενες δράσεις συνδέονται με διάφορες αρχές του ΟΗΕ και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, επομένως, όλες συμβάλλουν σε κάποιο βαθμό στους στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης και στην Ατζέντα 2030.

Πλαίσιο Δράσεων ΕΚΕ

Η στρατηγική ΕΚΕ θα δομηθεί γύρω από τρεις διακριτούς τύπους δράσεων, οι οποίοι αναλύονται περαιτέρω κατωτέρω. Η σύστασή μας είναι να δοθεί έμφαση στη βελτιστοποίηση των επενδύσεων σε Πρωτοβουλίες Περιφερειακής Ανάπτυξης, με παράλληλη ελαχιστοποίηση των δαπανών για δωρεές.

Πίνακας 26: Τύποι δράσεων ΕΚΕ

Δωρεές	Γρήγορες νίκες / Τοπικές Δράσεις	Πρωτοβουλίες περιφερειακής ανάπτυξης	
Στόχοι	Iκανοποίηση των προσδοκιών της κοινότητας για ορατά άμεσα οφέλη- γρήγορη οικοδόμηση σχέσεων- περιορισμένη σύνδεση με μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό στόχο.	Επικεντρώνεται στον τομέα του άμεσου αντίκτυπου και στις προτεραιότητες των τοπικών ενδιαφερομένων. Μακροπρόθεσμο, βιώσιμο όφελος- Φήμη του αεροδρομίου και μακροπρόθεσμη κληρονομιά- Δράσεις στρατηγικά επιλεγμένες για την υποστήριξη τόσο των αναπτυξιακών αποτελεσμάτων όσο και των επιχειρηματικών στόχων του αεροδρομίου.	
Κλίμακα και πεδίο εφαρμογής	Επαρκής αριθμός δράσεων μικρού προϋπολογισμού, μικρής χρονικής διάρκειας.	Περίπου 10-12 δράσεις ανά έτος, κατά τη διάρκεια της T1. Κάθε δράση έως 6 μήνες.	Χαμηλός όγκος, μεγαλύτερος προϋπολογισμός, χρονική κλίμακα πολλαπλών περιόδων.
Διαδικασία	Οι επιλέξιμες αιτήσεις αξιολογούνται με βάση τις επενδυτικές αρχές.	Πραγματικό μοντέλο εφαρμογής για την εξασφάλιση εύλογου χρόνου διαχείρισης.	Στρατηγική επιλογή από την ομάδα διαχείρισης του αεροδρομίου, σύμφωνα με τα μετρήσιμα οφέλη έναντι των κινδύνων, τις προτεραιότητες ανάπτυξης και τις επιλογές υλοποίησης.

Πίνακας 27: Κριτήρια επιλογής δράσεων

Κριτήρια	Ορισμός	Παραδείγματα
Κριτήρια επιλεξιμότητας	Πρέπει να πληρούνται για να θεωρηθεί χρηματοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> · Έλεγχοι συμμόρφωσης - δεν υπάρχουν συγκρούσεις συμφερόντων- αξιόπιστος οργανισμός- τα χρήματα πηγαίνουν εκεί που προορίζονται, · Ικανότητα οργάνωσης - ενσωματωμένη- αποδεδειγμένη εμπειρία με παρόμοια έργα και προϋπολογισμούς- διαχειριστική ικανότητα · Γεωγραφική θέση - ενδιαφερόμενοι εντός περιοχής δράσης

		<ul style="list-style-type: none"> Σαφής στρατηγική εξόδου - πού τελειώνουν οι υποχρεώσεις του αεροδρομίου
Κριτήρια επιλογής	Οι δράσεις που ανταποκρίνονται καλύτερα στα κριτήρια θα έχουν προτεραιότητα έναντι άλλων.	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη ικανοτήτων Αποδεδειγμένη υποστήριξη των ενδιαφερομένων (κυβέρνηση, κοινότητα) Κοινοτική συνεισφορά Βιωσιμότητα - πώς θα διατηρηθούν τα οφέλη μετά τη λήξη της χρηματοδότησης του έργου Υποδομή που υποστηρίζεται στο πλαίσιο ευρύτερης πρωτοβουλίας - Ισότητα σε όλες τις επιλέξιμες τοποθεσίες Υψηλή πιθανότητα ισχυρού, θετικού αποτελέσματος Αποδεδειγμένη ποιότητα διαχείρισης έργων

Σχέδιο δράσης

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία για τις εταιρείες, καθώς προσπαθούν να εξισορροπίσουν τους οικονομικούς τους στόχους με τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές τους ευθύνες. Στον πυρήνα της, η ΕΚΕ αφορά την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στις επιχειρηματικές δραστηριότητες και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ως αποτέλεσμα, οι εταιρείες αναμένεται να εστιάζουν όχι μόνο στις οικονομικές τους επιδόσεις, αλλά και να εξετάζουν τον αντίκτυπο των ενεργειών τους στο περιβάλλον και την κοινωνία.

Το παρόν **σχέδιο δράσης ΕΚΕ** περιγράφει μια σειρά προτεινόμενων δράσεων βιωσιμότητας που μπορεί να αναλάβει η εταιρεία αεροδρομίου για να συμβάλει στην ενίσχυση των προσπαθειών της για βιωσιμότητα. Οι προτάσεις αυτές βασίζονται στη μελέτη βέλτιστων πρακτικών παγκοσμίως, καθώς αναγνωρίζουν τις ανάγκες/ συνθήκες της τοπικής κοινωνίας. Οι προτεινόμενες δράσεις σχεδιάστηκαν γύρω από τους βασικούς πυλώνες βιωσιμότητας και τους 17 στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (SDGs), οι οποίοι παρέχουν ένα γενικό πλαίσιο για τις εταιρείες προκειμένου να αξιολογούν τον αντίκτυπο και την πρόοδό τους.

Στην ενότητα του σχεδίου δράσης παρουσιάζεται περίληψη κάθε προτεινόμενης δράσης, μαζί με τον αντίστοιχο πυλώνα βιωσιμότητας και τον αντίστοιχο SDG. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι προτεινόμενες δράσεις που παρουσιάζονται σε αυτό το σχέδιο δράσης ΕΚΕ είναι ανεπτυγμένες συνοπτικά, καθώς σε συνεργασία με την εταιρεία του αεροδρομίου δύνανται να προσαρμαστούν σύμφωνα με τις συνθήκες που επικρατούν και τις προτεραιότητές που τίθενται κάθε φορά. Ωστόσο, ακολουθώντας αυτές τις συστάσεις και ενσωματώνοντας τη βιωσιμότητα στις δραστηριότητές της, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί όχι μόνο να βελτιώσει τον περιβαλλοντικό και κοινωνικό της αντίκτυπο, αλλά και να ενισχύσει τη φήμη και την ανταγωνιστικότητά της μακροπρόθεσμα.

Για να διατηρηθεί η συνοχή του εγγράφου, το πλήρες σχέδιο δράσης ξεκινά και αναλύεται από τη **σελίδα 84**.

Z. Παρακολούθηση - Αξιολόγηση - Ανατροφοδότηση

Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης για την αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (EKE) στην εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να σχεδιαστεί ως εξής:

- ⇒ Προσδιορισμός βασικών δεικτών απόδοσης (KPIs): Το πρώτο βήμα είναι ο προσδιορισμός των βασικών δεικτών απόδοσης για τη μέτρηση της προόδου και του αντίκτυπου της στρατηγικής EKE. Αυτοί οι KPIs μπορεί να είναι τόσο ποσοτικοί όσο και ποιοτικοί, όπως η κατανάλωση ενέργειας, η μείωση των αποβλήτων, η δέσμευση στην κοινότητα, η ικανοποίηση των εργαζομένων κ.λπ.
- ⇒ Καθορισμός βασικών δεδομένων: Το επόμενο βήμα είναι η συλλογή δεδομένων βάσης για τους καθορισμένους δείκτες μέτρησης, ώστε να δημιουργηθεί ένα σημείο εκκίνησης για τη μέτρηση της προόδου. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να συγκεντρωθούν μέσω ερευνών, ελέγχων και άλλων σχετικών πηγών.
- ⇒ Ορίστε στόχους: Μόλις καθοριστούν τα βασικά δεδομένα, ορίστε στόχους για κάθε KPI που ευθυγραμμίζονται με τη στρατηγική και τους στόχους EKE της εταιρείας. Οι στόχοι θα πρέπει να είναι προκλητικοί αλλά ρεαλιστικοί και εφικτοί.
- ⇒ Καθιέρωση σχεδίου παρακολούθησης: Αναπτύξτε ένα σχέδιο για την τακτική συλλογή δεδομένων σχετικά με τους καθορισμένους δείκτες αναφοράς. Ένα σχέδιο παρακολούθησης αναπτύσσεται για την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων και των σκοπών ενός έργου ή προγράμματος. Περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των δεικτών, των πηγών δεδομένων και των μεθόδων συλλογής δεδομένων, καθώς και των υπευθύνων και της συνχότητας παρακολούθησης. Δημιουργείται ένα σύστημα διαχείρισης δεδομένων για την αποθήκευση, την ανάλυση και την υποβολή εκθέσεων. Τα αποτελέσματα αναλύονται και αναφέρονται με μια διαδικασία ανατροφοδότησης και βελτίωσης.
- ⇒ Διεξαγωγή τακτικής αξιολόγησης: Ανάλυση των δεδομένων που συλλέγονται για την αξιολόγηση της προόδου της στρατηγικής EKE σε σχέση με τους καθορισμένους στόχους. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να γίνεται τακτικά, όπως μηνιαίως, τριμηνιαίως ή ετησίως, ανάλογα με τη δομή της εταιρείας.

- ⇒ Αναθεώρηση της στρατηγικής σε τακτά χρονικά διαστήματα: Πραγματοποιεί περιοδικές αναθεωρήσεις της στρατηγικής EKE, σε συνεργασία με τον επικεφαλής υπεύθυνο βιωσιμότητας (CSO), για να διασφαλίσει ότι παραμένει ευθυγραμμισμένη με το επιχειρησιακό, τακτικό και στρατηγικό πλαίσιο της εταιρείας. Η αναθεώρηση αυτή μπορεί να γίνεται μηνιαίως, τριμηνιαίως ή ετησίως, ανάλογα με τη δομή της Εταιρείας.
- ⇒ Χρησιμοποιήστε την ανατροφοδότηση για να βελτιωθείτε: Χρησιμοποιήστε την ανατροφοδότηση που προκύπτει από τη διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης για να προτείνετε βελτιώσεις ή αλλαγές στη στρατηγική EKE. Η ανατροφοδότηση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση των υφιστάμενων διαδικασιών και να διασφαλίσει ότι η στρατηγική EKE παραμένει σχετική και αποτελεσματική.

Με την εφαρμογή αυτού του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης, η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να αξιολογεί συνεχώς τον αντίκτυπο της στρατηγικής της για την EKE και να προβαίνει σε βελτιώσεις ώστε να ενισχύει τις επιδόσεις, τη φήμη και τη συμβολή της στην κοινωνία και το περιβάλλον.

H. Επικοινωνία - Δημοσιοποίηση

Υπεύθυνες Αναφορές

Είναι επιτακτική ανάγκη οι εκθέσεις βιωσιμότητας της Εταιρείας του Αεροδρομίου να συμμορφώνονται με παγκοσμίως αναγνωρισμένα πλαίσια, παρέχοντας κατευθύνσεις για την εφαρμογή της στρατηγικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (EKE). Όπως συζητήθηκε προηγουμένως, συνιστάται ιδιαίτερα οι εκθέσεις αυτές να διεξάγονται σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Απολογισμού Βιωσιμότητας (ESRS), τα οποία σύντομα θα καταστούν υποχρεωτικά για τις ευρωπαϊκές εταιρείες. Συνιστάται η έγκαιρη προσαρμογή, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή και απρόσκοπη συμμόρφωση με τις κανονιστικές απαιτήσεις.

Ένα πλαίσιο που ακολουθείται ευρέως σε όλο τον κόσμο είναι τα πρότυπα GRI της Παγκόσμιας Πρωτοβουλίας για την υποβολή εκθέσεων (Πρότυπα GRI). Ο GRI αναπτύσσει κατευθυντήριες γραμμές για την αναφορά πληροφοριών σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη, με στόχο την καθιέρωση της πρακτικής δημοσιοποίησης των πληροφοριών αυτών, παρέχοντας καθοδήγηση και υποστήριξη στις εταιρείες προκειμένου να γνωστοποιούν τις ευρύτερες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις τους.

Επιπλέον, το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών (UNGCR) είναι ένα πλαίσιο εταιρικής βιωσιμότητας που δημιουργήθηκε το 2000 από τα Ηνωμένα Έθνη και καλεί

τις επιχειρήσεις να ευθυγραμμίσουν τις στρατηγικές και τις δραστηριότητές τους με τις 10 Παγκόσμιες Αρχές που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις συνθήκες εργασίας, το περιβάλλον και την καταπολέμηση της διαφθοράς, ενώ από το 2015 ενθαρρύνονται επίσης να αναλάβουν δράσεις που προωθούν τους Παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals - SDGs). Η UNGC λειτουργεί περισσότερο ως μέσο προώθησης του διαλόγου και λιγότερο ως κανονιστικό πλαίσιο.

Διασφάλιση εγκυρότητας από ανεξάρτητους ελεγκτές

Επιπλέον, συνιστάται η χρήση ανεξάρτητων υπορεσιών Διασφάλισης Απολογισμού Βιώσιμότητας, καθώς είναι σημαντικό για την Εταιρεία να διασφαλίσει ότι οι Απολογισμοί Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (EKE) ακολουθούν ορισμένα πρότυπα και παρέχουν αξιοπιστίας. Οι υπορεσίες αυτές παρέχονται από ανεξάρτητους τρίτους ελεγκτές, οι οποίοι εξετάζουν και επαληθεύουν την ακρίβεια και την πληρότητα της έκθεσης βιώσιμότητας.

Μέσω της διαδικασίας διαβεβαίωσης η Εταιρεία μπορεί να αποδείξει τη δέσμευσή της για διαφάνεια, λογοδοσία και υπευθυνότητα έναντι των ενδιαφερόμενων μερών της. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει συνήθως την εξέταση των δεδομένων της έκθεσης και των υποκείμενων διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι συνάδουν με αποδεκτά πρότυπα και μεθοδολογίες.

Επιπλέον, οι πάροχοι υπορεσιών διασφάλισης μπορούν να προσφέρουν συστάσεις και να εντοπίσουν τομείς προς βελτίωση, ώστε να βοηθήσουν τους οργανισμούς να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα των εκθέσεων EKE τους. Συνολικά, οι ανεξάρτητες υπορεσίες διασφάλισης των εκθέσεων βιώσιμότητας μπορούν να αποτελέσουν ένα ουσιαστικό εργαλείο για τους οργανισμούς προκειμένου να ενισχύσουν τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων EKE και να παρέχουν στους ενδιαφερόμενους φορείς αξιόπιστες και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις τους στον τομέα της βιώσιμότητας.

Στρατηγική επικοινωνίας

Η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής επικοινωνίας για τα αποτελέσματα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (EKE) είναι ζωτικής σημασίας για την ενημέρωση και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις δράσεις EKE σε όλους τους ενδιαφερόμενους. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία όλου του απαραίτητου πληροφοριακού υλικού και τη χρήση κατάλληλων μέσων επικοινωνίας, όπως η δημόσιες σχέσεις, οι εκδηλώσεις και τα ψηφιακά μέσα για την προώθηση του σχεδίου δράσης.

Συνιστάται η δημιουργία υλικού αναφοράς που μπορεί να επικοινωνήσει αποτελεσματικά τις δράσεις και τα αποτελέσματα της EKE στους ενδιαφερόμενους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ετήσιες εκθέσεις, εκθέσεις βιώσιμότητας και άλλο σχετικό υλικό.

Επιπλέον, η συμμετοχή σε διαγωνισμούς πιστοποίησης/βραβείων μπορεί να ενισχύσει την αξιοπιστία και την αναγνώριση του οργανισμού για τις προσπάθειές του στον τομέα της ΕΚΕ.

Η επικοινωνιακή στρατηγική θα πρέπει να σχεδιάζεται για να εμπλέκει τα ενδιαφερόμενα μέρη και να ευαισθητοποιεί για τη δέσμευση του οργανισμού στην ΕΚΕ. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ανάπτυξη στοχευμένων μονυμάτων και τη χρήση διαφόρων καναλιών για την προσέγγιση διαφορετικών ακροατηρίων. Η στρατηγική θα πρέπει επίσης να εξετάζει μοχανισμούς ανατροφοδότησης για τη διευκόλυνση του διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τη δυνατότητα συνεχούς βελτίωσης.

Συνοψίζοντας, μια καλά σχεδιασμένη στρατηγική επικοινωνίας μπορεί να βοηθήσει τους οργανισμούς να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά τις δράσεις και τα αποτελέσματά τους στον τομέα της ΕΚΕ, να οικοδομήσουν αξιοπιστία και εμπιστοσύνη μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών και να ενισχύσουν τη φήμη τους ως κοινωνικά υπεύθυνοι οργανισμοί.

Πίνακας πλούγησης του Σχεδίου Δράσης

Τίτλος Δράσης	Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs	Σελίδα
Save Lives	Κοινωνία	3, 11	87
Nursery Schools Upgrade	Κοινωνία, Περιβάλλον	7, 11, 13	87
Green School Upgrade in Kastelli	Κοινωνία, Περιβάλλον	4, 7, 11, 13	88
Access to all / ver.1	Κοινωνία, Περιβάλλον	3, 7, 10, 11, 13, 17	88
Access to all / ver.2	Κοινωνία, Περιβάλλον	3, 10, 11, 13, 17	89
Free meteorological data	Περιβάλλον, Διακυβέρνηση/Οικονομία	2, 8, 10, 13, 15	90
Technological Park	Διακυβέρνηση/Οικονομία	9, 17	90
“Icarus” Aviation-themed Museum	Περιβάλλον	4, 9, 12	91
Child Safety Center	Κοινωνία	3, 4, 16	92
Traffic Garden	Κοινωνία	3, 4, 11, 13	92
Beautiful Minds	Κοινωνία	8, 10	94
Cretan Little Guides	Κοινωνία	4, 12, 15	93
Art for Sustainability: Promoting Recycling at the Airport	Περιβάλλον	12, 13, 14, 15	94
Energy Steps / Power Walking	Περιβάλλον	7, 11, 13, 17	95
My Business World	Διακυβέρνηση/Οικονομία	8, 9, 12, 17	96
Cretan Plant Valley	Περιβάλλον	8, 9, 12, 17	96
Cretan Olive World	Περιβάλλον	2, 12, 13, 15	98
Green Business Camp	Διακυβέρνηση/Οικονομία	12, 15	97
Eco Fly	Περιβάλλον	7, 9, 13	99
Cretan Natura	Περιβάλλον	12, 14, 15	100
My Fly Partner	Κοινωνία	8, 9, 11	100
Crete's Beauty	Διακυβέρνηση/Οικονομία	8, 12, 14, 15	101
Ancient Vision	Κοινωνία	4, 11, 12	101
Minoan's STEM	Διακυβέρνηση/Οικονομία	4, 11, 15	102

Dafnes Wine Festival	Κοινωνία	11, 12, 17	103
Musical August	Κοινωνία	11, 17	102
“Bee” Clever	Περιβάλλον	2, 3, 12, 13, 15	104
Be the Minotaur	Περιβάλλον	3, 11, 13	103
New Generation Tech	Διακυβέρνηση/Οικονομία	4, 9, 13	103
Green School Corners	Περιβάλλον	4, 15, 12	105
Water Conservation in Schools	Περιβάλλον	4, 6, 12	105
Local Products Branding	Περιβάλλον	8, 12, 13, 17	106
Supporting Animal Husbandry	Περιβάλλον	1, 2, 8, 12, 15	106
International Trade Mentoring for Sustainable Development	Περιβάλλον	8, 9, 12	106
Festival of Kastelli	Κοινωνία	11, 12	107
Smart Shelter	Κοινωνία, Περιβάλλον	8, 9, 10, 11	107
Offering Apprenticeships	Κοινωνία	4, 8, 9	108
Ramps All Around	Κοινωνία	9, 10, 11	110
Starlight Path	Κοινωνία, Περιβάλλον	3, 7, 11, 13	110
Sunflower Program	Κοινωνία	1, 10, 11, 17	111
Pedestrian Traffic Lights Upgrade	Κοινωνία	3, 9, 10, 11, 13	112
Smart Pedestrian Crossing	Κοινωνία	3, 9, 10, 11	113
Smart Traffic Light	Κοινωνία	9, 10, 11	113
Electric Transporation	Περιβάλλον, Κοινωνία	7, 9, 11, 13, 17	114
Milk-Vending Machine	Κοινωνία, Περιβάλλον	2, 8, 12, 13	114
Bicyclists go Light	Περιβάλλον, Κοινωνία	3, 7, 11, 13, 17	115
Our Local Airport	Περιβάλλον, Κοινωνία	1, 2, 8, 12, 13	116
Rainwater Harvesting	Περιβάλλον	6, 9, 13	117
“Liquid” Gold	Κοινωνία	12, 13, 17	118
Food Donation Programs	Κοινωνία	2, 12, 13, 17	118

Sustainable Packaging	Περιβάλλον	12, 13, 14, 15, 17	119
Aircycle	Περιβάλλον	12, 13	121
Free the Refills	Κοινωνία, Περιβάλλον	6, 12, 13	120
Mediterranean Dish	Περιβάλλον	8, 12, 14, 17	122
Seed Cups	Περιβάλλον, Κοινωνία	12, 13, 15, 17	123
Workwear Reborn	Περιβάλλον	12, 13, 14, 15 & 17	124
Coffeelizer	Περιβάλλον	12, 13, 14, 15, 17	128
Summer Camp- Agri Crete	Περιβάλλον, Κοινωνία	2, 12, 13, 15, 17	126
HydroHarvest	Περιβάλλον	2, 6, 11, 12, 17	127
Wildlife Conservation Awareness Campaign	Περιβάλλον	12, 15, 16	128
SIGNAL IT	Κοινωνία	4, 10	128
Reforestation Activities	Περιβάλλον, Κοινωνία	8, 13, 15, 17	129
Future Aviators	Κοινωνία	4, 8, 9 , 17	130
Safety Week	Κοινωνία	3, 8, 11, 12	131
Fuelling Education	Κοινωνία	1, 4, 8	132
Gastronomical Map of Crete	Κοινωνία	8, 12, 13, 15	133
Winds of Change	Περιβάλλον	7, 9, 12, 13	134
Spin to Power	Κοινωνία	4, 7, 13,17	135
Eco Wonderland	Περιβάλλον, Κοινωνία	4, 6, 7, 12, 17	135
Something to ‘bee’ happy about (v.1)	Περιβάλλον, Κοινωνία	3, 10,11,17	137
MediATM	Κοινωνία	3, 10, 11, 17	136
Something to ‘bee’ happy about (v.2)	Περιβάλλον, Κοινωνία	3, 10,11,17	138
Free Wifi for All	Κοινωνία	9, 11, 17	140
Electronic Revive	Περιβάλλον	12, 13, 17	141
Waterwise Farming Initiative	Κοινωνία, Περιβάλλον	2, 6, 8, 12, 15, 17	141
Airport Autism Access Program	Κοινωνία	3, 4, 10	143

Accessible Relaxation Areas	Κοινωνία	3, 8, 10	144
Energy Efficient Upgrades for Public Buildings	Περιβάλλον	7, 9, 11, 13	145
Digital Empowerment for Schools	Κοινωνία	4, 11	145

Σχέδιο Δράσης

Save Lives

Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	3, 11

CALL·PUSH·SHOCK

Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στο Ηράκλειο και τις γύρω κοινότητες με την εγκατάσταση Απινιδωτών Δημόσιας Πρόσβασης (PAD). Οι AED ή οι Αυτοματοποιημένοι Εξωτερικοί Απινιδωτές θα πρέπει να τοποθετούνται σε εύκολα προσβάσιμες τοποθεσίες για να διασφαλίζεται η ταχεία χρήση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι οποίες μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά τα ποσοστά επιβίωσης.

Για την υλοποίηση αυτής της πρωτοβουλίας προτείνουμε:

- Δωρεά απινιδωτών σε σχολεία, δημόσια κτίρια και αθλητικές εγκαταστάσεις σε όλη την περιοχή για εξασφάλιση ευρείας κάλυψης και διαθεσιμότητας σε περιοχές με μεγάλη κυκλοφορία.
- Παροχή εκπαίδευσης ΚΑΡΠΑ σε όλο το εμπλεκόμενο προσωπικό και μέλη της κοινότητας, σε συνεργασία με ανθρωπιστικές οργανώσεις που προσφέρουν δωρεάν εκπαίδευση ως μέρος των δραστηριοτήτων τους. Αυτό μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στα άτομα να αναλάβουν δράση και ενδεχομένως να σώσουν ζωές.
- Καταχώρηση απινιδωτών σε εθνικούς χάρτες και διαδικτυακές εφαρμογές για την ενημέρωση των τοπικών πληθυσμών και των ομάδων διάσωσης για την τοποθεσία τους, επιτρέποντας πιο αποτελεσματική απόκριση έκτακτης ανάγκης και δυνητικά εξοικονομώντας κρίσιμο χρόνο σε απειλητικές για τη ζωή καταστάσεις.

Nursery Schools Upgrade

Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία, Περιβάλλον	7, 11, 13

Εφαρμογή **ενεργειακής αναβάθμισης βρεφονηπιακών σταθμών στο Ηράκλειο** και τις γειτονικές κοινότητες. Αυτό θα περιλαμβάνει την παροχή τεχνικών υπηρεσιών για τη διευκόλυνση της **ανακαίνισης** χώρων παιδικών σταθμών και την **ανανέωση του εξοπλισμού**, συμβάλλοντας στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα.

Για την υλοποίηση αυτής της πρωτοβουλίας προτείνουμε:

- Διεξαγωγή αξιολόγησης της κατανάλωσης ενέργειας στους παιδικούς σταθμούς για τον εντοπισμό περιοχών προς βελτίωση.
- Παροχή τεχνικών υπορεσιών για την αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των φυτωρίων μέσω της εγκατάστασης εξοπλισμού εξοικονόμησης ενέργειας και της εφαρμογής βιώσιμων πρακτικών.
- Ανακαίνιση χώρων παιδικών σταθμών και ανανέωση εξοπλισμού για περαιτέρω ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και βιώσιμότητας.

Οφέλη:

- **Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας** και των **εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου**, συμβάλλοντας σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον για την περιοχή.
- Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των φυτωρίων μπορεί να οδηγήσει σε **εξοικονόμηση κόστους**, παρέχοντας την ευκαιρία για επανεπένδυση κεφαλαίων σε άλλους τομείς της κοινότητας.

Green School Upgrade in Kastelli

Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία, Περιβάλλον	4, 7, 11, 13

Η προτεινόμενη δράση βιωσιμότητας περιλαμβάνει την επιλογή και την **πλήρη αναβάθμιση ενός σχολείου που βρίσκεται στο Καστέλλι** με στόχο να γίνει ένα «πρότυπο πράσινο σχολείο». Η πρωτοβουλία περιλαμβάνει τόσο ανακαινίσεις κτιρίων όσο και αναβαθμίσεις εξοπλισμού με στόχο την προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών εντός της σχολικής κοινότητας.

Access to all / ver.1

Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία, Περιβάλλον	3, 7, 10, 11, 13, 17

Παροχή **πλεκτρικών οχημάτων κατάλληλα για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ)**, τα οποία θα διατίθενται για δωρεάν χρήση εντός της πόλης του Ηρακλείου (κατόπιν συνεννόσης).

Για την υλοποίηση αυτής της πρωτοβουλίας προτείνουμε:

- Προσδιορισμό των ειδικών αναγκών των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) όσον αφορά τη μεταφορά και επιλογή κατάλληλων πλεκτρικών οχημάτων που μπορούν να καλύψουν αυτές τις ανάγκες.
- Ανάπτυξη συστήματος κράτησης και πρόσβασης στα οχήματα, το οποίο θα μπορούσε να περιλαμβάνει μια διαδικτυακή πλατφόρμα ή μια αποκλειστική τηλεφωνική γραμμή.

- Δημιουργία συνεργασιών με τοπικές οργανώσεις αναπηρίας και ομάδες υπεράσπισης για την ευαισθητοποίηση του προγράμματος και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας σε όσους το χρειάζονται.
- Προώθηση **βιώσιμων πρακτικών μεταφορών βελτιώνοντας παράλληλα την κινητικότητα και την ανεξαρτησία για αυτά τα άτομα.** Αυτή η πρωτοβουλία μπορεί επίσης να συμβάλει στην **μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου** και στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα στην πόλη του Ηρακλείου.

Access to all / ver.2

Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία, Περιβάλλον	3, 10, 11, 13, 17

Η προτεινόμενη δράση βιωσιμότητας περιλαμβάνει την **επάνδρωση ενός πλεκτρικού μίνι λεωφορείου που είναι κατάλληλο για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ)**. Το mini bus θα προσφέρεται δωρεάν ή με χαμηλό κόστος και θα τα μεταφέρει σε διάφορα σημεία ενδιαφέροντος εντός της πόλης του Ηρακλείου.

Η συνεργασία μεταξύ τοπικών φορέων, ομάδων υπεράσπισης των ατόμων με αναπηρία και της πόλης του Ηρακλείου είναι απαραίτητη για την επιτυχή υλοποίηση αυτής της πρωτοβουλίας, υπογραμμίζοντας τη **σημασία των συνεργασιών** για την επίτευξη στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

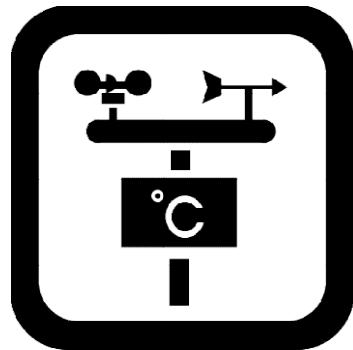

Οφέλη:

Αυτή η πρωτοβουλία θα προωθήσει τις **βιώσιμες μεταφορές** και θα βελτιώσει την **προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία**, συμβάλλοντας τελικά σε μια κοινότητα **χωρίς αποκλεισμούς, με δικαιοσύνη**.

Free meteorological data	
Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον, Διακυβέρνηση/Οικονομία	2, 8, 10, 13, 15

Παροχή ανοιχτών-δωρεάν μετεωρολογικών δεδομένων από τα συστήματα του αεροδρομίου για χρήση από αγρότες και ψαράδες της ευρύτερης περιοχής. Αυτή μπορεί να είναι μια πολύτιμη δράση βιωσιμότητας για τους αγρότες και τους ψαράδες στην ευρύτερη περιοχή, επειδή βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στα καιρικά πρότυπα και συνθήκες για να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τη φύτευση, τη συγκομιδή και την αλιεία.

Έχοντας πρόσβαση σε πληροφορίες για τον καιρό σε πραγματικό χρόνο, μπορούν να κάνουν πιο ακριβείς προβλέψεις σχετικά με τα καιρικά μοτίβα και να προσαρμόσουν τις λειτουργίες τους ανάλογα.

Οφέλη:

- Πιο αποτελεσματική διαχείριση των πόρων, μειωμένη σπατάλη και αυξημένη παραγωγικότητα.
- Καλύτερη προετοιμασία για ακραία καιρικά φαινόμενα. Αυτό βοηθά στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα και συμβάλλει στις παγκόσμιες προσπάθειες για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.
- Προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής βιωσιμότητας στην περιοχή. Βοηθώντας αυτές τις ομάδες να βελτιώσουν τις αποδόσεις και τα κέρδη τους, να στηρίξουν τις οικογένειές τους και να συμβάλουν στην τοπική οικονομία. Αυτό μπορεί επίσης να συμβάλει στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και στη μείωση των ανισοτήτων στην κοινότητα.

Technological Park	
Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Διακυβέρνηση/Οικονομία	9, 17

Ίδρυση Τεχνολογικού Πάρκου σε συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, με στόχο την προώθηση τεχνολογικών ιδεών και την αξιοποίηση της έρευνας και της καινοτομίας που παράγεται από αυτούς τους οργανισμούς.

Το Τεχνολογικό Πάρκο θα είναι ένας ειδικός χώρος που θα συγκεντρώνει εταιρείες, ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια για να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που προωθεί τη συνεργασία, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Με τη

δημιουργία ενός τέτοιου πάρκου σε συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, θα ήταν δυνατό να αξιοποιηθεί η τεχνογνωσία και οι πόροι τους για την προώθηση βιώσιμων τεχνολογικών λύσεων και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης.

Οφέλοι:

- Προώθηση της **καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας**.
- Δημιουργήστε **νέες ευκαιρίες εργασίας**.
- Ενθάρρυνση της **ανάπτυξης βιώσιμων τεχνολογιών** παρέχοντας μια πλατφόρμα για συνεργασία μεταξύ πανεπιστημάτων, ερευνητικών κέντρων και εταιρειών του ιδιωτικού τομέα.
- Προώθηση της **οικονομικής ανάπτυξης**.

“Icarus” Aviation-themed Museum	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	4, 9, 12

Μια πιθανή δράση βιωσιμότητας που πρέπει να εξεταστεί είναι η δημιουργία ενός **Μουσείου με Θέμα την Αεροπορία** που αναδεικνύει την ιστορία της ανθρώπινης πτήσης, συμπεριλαμβανομένου του μύθου του Ίκαρου. Το μουσείο θα μπορούσε να παρουσιάζει εκθέματα που παρουσιάζουν την εξέλιξη της αεροπορικής τεχνολογίας, από τις πρώτες ανθρώπινες απόπειρες πτήσης έως τις σύγχρονες καινοτομίες στη βιώσιμη αεροπορία.

Το μουσείο θα μπορούσε να ενσωματώσει **βιώσιμες πρακτικές** όπως η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον υλικών για τα εκθέματα, η εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικού φωτισμού και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Επιπλέον, η υπαίθρια **εγκατάσταση ενός παροπλισμένου αεροσκάφους** για σχολικές επισκέψεις θα μπορούσε επίσης να χρησιμεύσει ως ευκαιρία για την εκπαίδευση του κοινού σχετικά με τη σημασία των βιώσιμων αεροπορικών πρακτικών.

Η εγκατάσταση θα μπορούσε να συνοδεύεται από έναν **προσομοιωτή πτήσης** που χρησιμοποιεί **ανανεώσιμες πηγές ενέργειας** για να παρέχει μια διαδραστική εμπειρία στους επισκέπτες, ενώ παράλληλα προωθεί τα οφέλη της φιλικής προς το περιβάλλον τεχνολογίας. Συνολικά, αυτή η δράση βιωσιμότητας δεν θα παρέχει μόνο έναν πολύτιμο εκπαιδευτικό πόρο, αλλά θα χρησιμεύσει επίσης ως υπενθύμιση της

ανθρώπινης επιθυμίας για πτήση και της ανάγκης να επιδιωχθεί αυτή η φιλοδοξία με βιώσιμο και υπεύθυνο τρόπο.

Traffic Garden	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	3, 4, 11, 13

Η δράση αυτή περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός «**Κήπου Κυκλοφορίας**», δηλαδή ένα Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής. Αυτό το πάρκο θα χρησιμεύσει ως εκπαιδευτικό εργαλείο για τη βελτίωση της ευαισθητοποίησης των παιδιών σχολικής ηλικίας σχετικά με την **οδική ασφάλεια, τις βιώσιμες πρακτικές μεταφοράς και την υπεύθυνη χρήση των οχημάτων**.

- Το πάρκο θα μπορούσε να περιλαμβάνει ποικίλες **εκπαιδευτικές δραστηριότητες** όπως διαδραστικά εκθέματα, προσομοιωτές οδήγησης και εργαστήρια οδικής ασφάλειας, όλα με στόχο τη διδασκαλία των οδικών κανόνων, της ασφάλειας των πεζών και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της μεταφοράς.
- Επιπλέον, το πάρκο θα μπορούσε να προωθήσει βιώσιμες πρακτικές μεταφοράς, όπως η ποδηλασία, το περπάτημα και τα μέσα μαζικής μεταφοράς.
- Για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του πάρκου, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν **οικολογικά υλικά στην κατασκευή του**, ενώ θα μπορούσε να εφαρμοστεί **ενεργειακά αποδοτικός φωτισμός** και **ανανεώσιμες πηγές ενέργειας** για τη λειτουργία του πάρκου.
- Το πάρκο θα μπορούσε επίσης να χρησιμεύσει ως **κοινωνικός κόμβος**, φιλοξενώντας εκδηλώσεις και εργαστήρια.

Child Safety Center	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	3, 4, 16

Το Child Safety City είναι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που στοχεύει στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας ασφάλειας μεταξύ των παιδιών. Σε ένα ελεγχόμενο, προσομοιωμένο περιβάλλον διδάσκονται βέλτιστες πρακτικές σε κάθε τομέα ασφάλειας, ώστε τα παιδιά να αποκτήσουν

πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες που μπορούν να εφαρμοστούν στην καθημερινότητά τους. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα παρέχει εκπαίδευση σχετικά με τη **σωστή ασφάλεια των μεταφορών, την πυρασφάλεια, την προσωπική ασφάλεια και την πρόληψη της βίας**.

Ο στόχος αυτού του προγράμματος είναι να προωθήσει ένα **ασφαλές περιβάλλον μάθησης** και να ενσταλάξει μια **κουλτούρα ασφάλειας** στα παιδιά της κοινότητας. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να διασφαλιστεί ένα ασφαλέστερο και πιο βιώσιμο μέλλον για τις επόμενες γενιές.

Cretan Little Guides	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	4, 12, 15

Η προτεινόμενη δράση είναι η δημιουργία προγραμμάτων περιήγησης που θα περιλαμβάνουν **ομάδες παιδιών** ως ξεναγούς. Το πρόγραμμα θα ενσωματώσει **τις αρχές του οικολογικού τουρισμού** τονίζοντας τη σημασία της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και της προώθησης φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών κατά τη διάρκεια των περιηγήσεων.

Τα παιδιά θα εκπαιδευτούν να ξεναγούν τους επισκέπτες σε σημαντικούς ιστορικούς χώρους και να **προβάλλουν τον κρητικό πολιτισμό**. Συγκεκριμένα, για κάθε επιλεγμένο χώρο, μετά από έρευνα και διαβούλευση με τις τοπικές αρχές (μουσεία, πλατείες κ.λπ.), μια ομάδα παιδιών θα εκπαιδεύεται να εκπροσωπεί τον χώρο και θα εποπτεύεται από συντονιστή (δάσκαλο ή γονέα).

Κατά τη διάρκεια των ξεναγήσεων, οι ξεναγοί μπορούν να **τονίσουν τη σημασία της τοπικής χλωρίδας και πανίδας** και να ενθαρρύνουν τους επισκέπτες να ασκήσουν **υπεύθυνο τουρισμό**, όπως να ελαχιστοποιούν τα απορρίμματα και να σέβονται το τοπικό περιβάλλον.

Παράλληλα, θα δημιουργηθεί μια πλατφόρμα όπου οι ενδιαφερόμενες τουριστικές ομάδες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στη διαθεσιμότητα των ξεναγήσεων για παιδιά στον επιθυμητό χώρο. Συνοπτικά, αυτή η ενέργεια περιλαμβάνει:

- Συμμετοχή των παιδιών σε πολιτιστικές και τουριστικές εκδηλώσεις της περιοχής.
- Αποτελεσματική και οργανωμένη προβολή σημαντικών ιστορικών τοποθεσιών της περιοχής και του πολιτισμού της Κρήτης.

Beautiful Minds

Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	8, 10

Η προτεινόμενη δράση στοχεύει στην **παροχή εξειδικευμένης κατάρτισης για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ)** για ευκαιρίες απασχόλησης τόσο εντός του αεροδρομίου όσο και στη γύρω περιοχή. Το πρόγραμμα θα διεξαχθεί σε δύο φάσεις:

Στην πρώτη φάση, θα συσταθεί μια **κοινοπραξία επιχειρήσεων** για να διασφαλίσει ότι υπάρχουν επαρκείς ευκαιρίες απασχόλησης για τα εκπαιδευμένα άτομα. Θα ακολουθήσει **εκπαιδευτικό σεμινάριο** στις ειδικότητες που επιλέχθηκαν, με τους επιτυχόντες να ταιριάζουν με επιχειρήσεις που εκδηλώνουν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα.

Στη δεύτερη φάση, το πρόγραμμα θα επεκταθεί για να συμπεριλάβει επιπλέον ειδικότητες, επιτρέποντας στα ΑμεΑ να αποκτήσουν απασχόληση εντός του αεροδρομίου.

Προκειμένου να προωθηθεί η βιωσιμότητα, το πρόγραμμα μπορεί να δώσει προτεραιότητα στην εκπαίδευση ατόμων σε **πράσινες θέσεις εργασίας**, όπως εγκατάσταση ηλιακών πάνελ, συντήρηση ηλεκτρικών οχημάτων ή βιώσιμη διαχείριση απορριμάτων. Με αυτόν τον τρόπο, το αεροδρόμιο μπορεί να μειώσει το αποτύπωμα άνθρακα και να συμβάλει στη διατήρηση του περιβάλλοντος. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα μπορούν να ενθαρρυνθούν την **υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών**, όπως ενεργειακά αποδοτικά προγράμματα φωτισμού και ανακύκλωσης, για να συμβάλουν περαιτέρω στις προσπάθειες βιωσιμότητας του αεροδρομίου.

Art for Sustainability

Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	12, 13, 14, 15

Η προτεινόμενη δράση στοχεύει στην προώθηση της βιωσιμότητας μέσω της ανακύκλωσης, χρησιμοποιώντας μια πιο δημιουργική προσέγγιση και **αξιοποιώντας την τέχνη**. Πρωταρχικός στόχος της δράσης είναι η **ευαισθητοποίηση** και η ενθάρρυνση μιας αλλαγής νοοτροπίας προς τη διαχείριση των απορριμάτων σε όλο το προσωπικό και τους επισκέπτες του αεροδρομίου. Πιο συγκεκριμένα:

1. Το πρώτο βήμα θα είναι η **εκπαίδευση του προσωπικού** σχετικά με τα οφέλη και τη σημασία της ανακύκλωσης, δημιουργώντας μια κουλτούρα ενεργού συμμετοχής.
2. Μπορεί να ακολουθήσει συνεργασία με ντόπιους καλλιτέχνες και πολιτιστικά κέντρα για τη **δημιουργία έργων τέχνης με χρήση ανακυκλώσιμων υλικών**.
3. Τα έργα τέχνης μπορούν στη συνέχεια να εγκατασταθούν σε στρατηγικές τοποθεσίες γύρω από το αεροδρόμιο, λειτουργώντας ως οπτικές υπενθυμίσεις της σημασίας της ανακύκλωσης και του θετικού της αντίκτυπου.
4. Για να διευκολυνθεί η συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών, θα τοποθετηθούν **κάδοι ανακύκλωσης** δίπλα στα έργα τέχνης, προωθώντας έναν πιο προσιτό και βολικό τρόπο για τα άτομα να απορρίπτουν σωστά τα απόβλητά τους.
5. Τα υλικά που θα συγκεντρωθούν θα παραδοθούν σε τοπική Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ) για **επαναχρησιμοποίηση** και **ανακύκλωση**, συμβάλλοντας στην τοπική οικονομία και ενισχύοντας τις προσπάθειες βιωσιμότητας του αεροδρομίου.

Χρησιμοποιώντας την τέχνη για την προώθηση της βιωσιμότητας, το αεροδρόμιο μπορεί να δημιουργήσει μια πιο **ελκυστική και αξέχαστη εμπειρία για τους επισκέπτες**, ενώ παράλληλα ενθαρρύνει μια **κουλτούρα υπεύθυνης διαχείρισης απορριμάτων** μεταξύ του προσωπικού.

Energy Steps / Power Walking	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	7, 11, 13, 17

Η προτεινόμενη δράση αφορά την ανάπτυξη και εγκατάσταση γεννητριών πλεκτρικής ενέργειας σε συγκεκριμένες επιφάνειες εντός του αεροδρομίου, οι οποίες παράγουν πλεκτρική ενέργεια από τους κραδασμούς που παράγονται από ανθρώπους που κινούνται από πάνω τους.

Πρωταρχικός στόχος αυτής της δράσης είναι η **μείωση της εξάρτησης του αεροδρομίου από μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η μείωση του αποτυπώματος άνθρακα**. Οι γεννήτριες μπορούν να

εγκατασταθούν σε επιφάνειες υψηλής κυκλοφορίας, όπως πεζοδρόμια και κυλιόμενες σκάλες, και μπορούν να μετατρέψουν την κινητική ενέργεια από τους κραδασμούς σε πλεκτρική ενέργεια μέσω του πιεζολεκτρικού φαινομένου.

Αυτή η πολλά υποσχόμενη δράση βιωσιμότητας έχει πολλά πλεονεκτήματα. Πρώτον, είναι μια **καθαρή και ανανεώσιμη πηγή ενέργειας** που δεν παράγει επιβλαβείς εκπομπές. Δεύτερον, το σύστημα είναι **αυτοτροφοδοτούμενο**, απαιτεί **ελάχιστη συντήρηση** και παράγει πλεκτρική ενέργεια συνεχώς όσο οι άνθρωποι μετακινούνται πάνω από τις επιφάνειες. Τρίτον, μπορεί να χρησιμεύσει ως βιτρίνα για **τη δέσμευση του αεροδρομίου για βιωσιμότητα**, ενισχύοντας τη φήμη του και ενθαρρύνοντας άλλους οργανισμούς να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους.

My Business World	
Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Διακυβέρνηση/Οικονομία	8, 9, 12, 17

Ως δράση βιωσιμότητας προτείνεται **διαγωνισμός για αναδυόμενες εναλλακτικές επιχειρήσεις**. Οι συμμετέχοντες θα παρουσιάσουν τις επιχειρηματικές τους ιδέες και τις καινοτόμες πτυχές τους σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο ανοιχτό στο κοινό. Οι ιδέες θα αξιολογηθούν από μια επιτροπή με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και από την ευρύτερη διαδικτυακή κοινότητα. Τρεις (3) νικητές θα λάβουν ένα πλήρως χρηματοδοτούμενο ταξιδιωτικό πακέτο για να συναντηθούν με επιχειρηματίες και να μάθουν για βιώσιμες επιχειρηματικές πρακτικές σε άλλες χώρες.

Αυτή η δράση βιωσιμότητας παρέχει επίσης μια ευκαιρία για διάδοση της

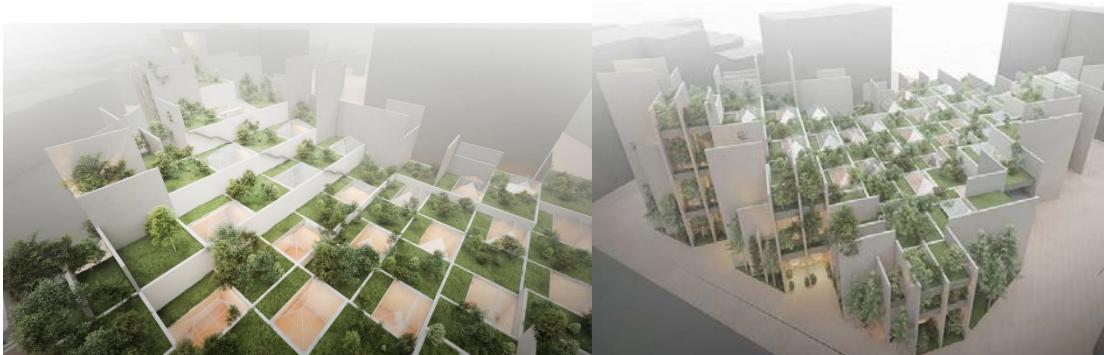

ευαισθητοποίησης και **ενθάρρυνση βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών παγκοσμίως**. Μέσω της έκθεσης των νικητών σε βιώσιμες πρακτικές σε άλλες χώρες, μπορούν να εφαρμόσουν και να υιοθετήσουν αυτές τις πρακτικές στις δικές τους επιχειρήσεις και κοινότητες, οδηγώντας τελικά σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Cretan Plant Valley	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	8, 9, 12, 17

Η δράση στοχεύει στη δημιουργία ενός θερμοκηπίου βιοποικιλότητας στο αεροδρόμιο της Κρήτης, όπου θα καλλιεργηθούν όλα τα ενδημικά φυτά του νησιού και θα εκτεθούν σε **έκθεση για τους επισκέπτες** του αεροδρομίου. Αυτό το θερμοκήπιο μπορεί επίσης να χρησιμεύσει ως **ερευνητικό κέντρο** για αυτά τα φυτά, σε

συνεργασία με επιστήμονες για την ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων που επικεντρώνονται στη διατήρηση και τη βιωσιμότητά τους.

Αναδεικνύοντας τη μοναδική χλωρίδα της Κρήτης, μπορούμε να ευαισθητοποιήσουμε τη φυσική κληρονομιά του νησιού και να προωθήσουμε τη σημασία της διατήρησης της βιοποικιλότητας. Επιπλέον, μπορούμε να ενθαρρύνουμε τους επισκέπτες να αναλάβουν ενέργειες για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως η μείωση των απορριμμάτων και η υποστήριξη των τοπικών προσπαθειών διατήρησης.

Green Business Camp	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Διακυβέρνηση/Οικονομία	12, 15

Σκοπός της δράσης είναι να αναδείξει τα τοπικά χαρακτηριστικά και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες της Κρήτης και να τις συνδέσει με τη σύγχρονη διεθνή επιχειρηματικότητα. Στόχος του είναι να προσελκύσει κυρίως νέους που θέλουν να μάθουν και να δραστηριοποιηθούν σε αγροτικές περιοχές.

Η δράση περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός **Green and Startup Entrepreneurship Camp** όπου οι νέοι μπορούν να μάθουν για την τοπική επιχειρηματικότητα,

επιτυχημένες πρακτικές και επιχειρηματικά μοντέλα από άλλους τομείς, καθώς και να συνομιλήσουν με επιτυχημένους επιχειρηματίες και ειδικούς σε τομείς που σχετίζονται με αυτό το συγκεκριμένο περιβάλλον. Το Camp θα πραγματοποιηθεί με τη μορφή σταθμών μέσα στο δάσος. Κάθε σταθμός θα βρίσκεται σε διαφορετική περιοχή και θα έχει ένα θέμα που θα μπορούν να εξερευνήσουν οι νέοι.

Σκοπός αυτής της προσέγγισης είναι οι νέοι να έρθουν σε άμεση επαφή με το περιβάλλον της περιοχής και να εμπνευστούν από τα μοναδικά χαρακτηριστικά του. Οι νέοι που θα συμμετάσχουν στο Camp θα έχουν την ευκαιρία να κατασκηνώσουν σε χώρο που θα διαμορφωθεί για το σκοπό αυτό. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουν να έρθουν πιο κοντά μεταξύ τους, να δικτυωθούν, να ανταλλάξουν ιδέες, ακόμη και να πετύχουν επιχειρηματικές συμφωνίες.

Το έργο θα μπορούσε να δώσει προτεραιότητα σε βιώσιμες πρακτικές και φιλικές προς το περιβάλλον πρωτοβουλίες. Για παράδειγμα, η κατασκήνωση θα μπορούσε να σχεδιαστεί με βιώσιμα υλικά και ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες και οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να ενθαρρυνθούν να μειώσουν τα απόβλητα και να ελαχιστοποιήσουν τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις. Δίνοντας προτεραιότητα στη βιωσιμότητα, το έργο μπορεί να συμβάλει στην προώθηση μιας πιο φιλικής προς το περιβάλλον και κοινωνικά υπεύθυνης προσέγγισης της επιχειρηματικότητας.

Cretan Olive World	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	2, 12, 13, 15

Η προτεινόμενη δράση βιωσιμότητας αφορά την **καθιέρωση ενός Φεστιβάλ Ελιάς**, με στόχο την ανάδειξη της ελιάς και όλων των παραγώγων της. Το φεστιβάλ θα περιλαμβάνει μια σειρά από δραστηριότητες όπως: **συνέδριο, έκθεση, B2B συναντήσεις** και δημιουργία καινοτόμου ενημερωτικού και προωθητικού υλικού.

Οι διοργανωτές του Φεστιβάλ Ελιάς θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τη χρήση **βιώσιμων πρακτικών** στην παραγωγή ελιάς, όπως μεθόδους βιολογικής καλλιέργειας και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

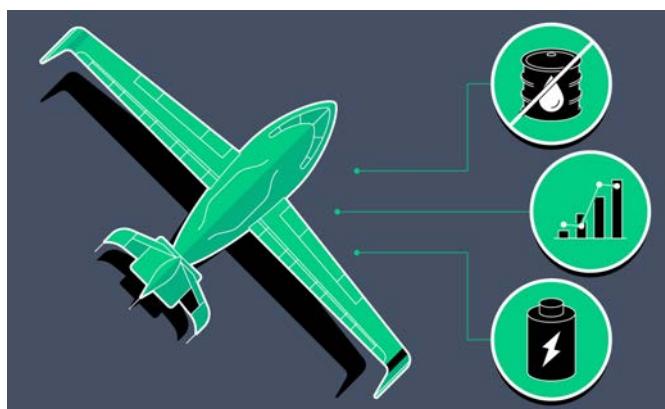
Θα μπορούσαν επίσης να εκπαιδεύσουν τους συμμετέχοντες σχετικά με τα **οφέλη της βιώσιμης γεωργίας** και να προωθήσουν την τοπική, μικρής κλίμακας ελαιοπαραγωγή.

Επιπλέον, το φεστιβάλ θα μπορούσε να ελαχιστοποιήσει τις δικές του περιβαλλοντικές επιπτώσεις εφαρμόζοντας μέτρα μείωσης των απορριμμάτων, όπως η ανακύκλωση και η κομποστοποίηση και χρησιμοποιώντας φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα και υλικά.

Αυτή η πρωτοβουλία θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της βιομηχανίας ελιάς για την προώθηση βιώσιμων γεωργικών πρακτικών και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, ενισχύοντας παράλληλα την οικονομική ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα στον κλάδο.

Eco Fly	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	7, 9, 13

Η προτεινόμενη δράση βιωσιμότητας περιλαμβάνει την εφαρμογή μιας τιμολογιακής πολιτικής προς τις αεροπορικές εταιρείες με βάση τις εκπομπές των αεροσκαφών τους. Συγκεκριμένα, στοχεύει στη μείωση του κόστους που επιβαρύνει τις αεροπορικές εταιρείες που εκμεταλλεύονται περισσότερα πλεκτρικά αεροσκάφη-More Electric Aircraft (MEA), τα οποία είναι πιο φιλικά προς το περιβάλλον.

Αυτή η ενέργεια είναι ένα θετικό βήμα προς την ενθάρρυνση των αεροπορικών εταιρειών να μειώσουν το αποτύπωμα άνθρακα και να προωθήσουν πιο βιώσιμα αεροπορικά ταξίδια. Παρέχοντας κίνητρα στις αεροπορικές εταιρείες να επενδύσουν και να λειτουργήσουν περισσότερα

πλεκτρικά αεροσκάφη, αυτή η δράση μπορεί να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τον κλάδο των αερομεταφορών.

Επιπλέον, αυτή η τιμολογιακή πολιτική μπορεί να ενθαρρύνει την καινοτομία και τον ανταγωνισμό μεταξύ των αεροπορικών εταιρειών για την ανάπτυξη και χρήση πιο βιώσιμων τεχνολογιών στα αεροσκάφη τους. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε στροφή προς πιο βιώσιμες αεροπορικές πρακτικές και μείωση του συνολικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου του κλάδου.

Συνολικά, αυτή η δράση έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει σημαντικό αντίκτυπο στις περιβαλλοντικές επιδόσεις της αεροπορικής βιομηχανίας, προωθώντας τη μετάβαση σε πιο βιώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές.

Cretan Natura	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	12, 14, 15

Το project συνεπάγεται τη δημιουργία **φυλλαδίου για τις περιοχές Natura 2000 που βρίσκονται στην Κρήτη**. Αυτό το φυλλάδιο θα είναι διαθέσιμο για τους επισκέπτες του αεροδρομίου και θα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού σχετικά με αυτούς τους τομείς. Το φυλλάδιο θα συμβάλει στην ανάδειξη αυτών των φυσικών όμορφων περιοχών για τουριστικούς σκοπούς, υποστηρίζοντας παράλληλα την περαιτέρω προστασία τους. Ως δράση βιωσιμότητας, το έργο επιδιώκει να εκπαιδεύσει και να εμπλέξει τους τουρίστες και τους ντόπιους σχετικά με τη σημασία της διατήρησης της μοναδικής βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων που βρίσκονται στις περιοχές Natura της Κρήτης.

My Fly Partner	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	8, 9, 11

Αυτή η δράση στοχεύει στην **βελτίωση της εμπειρίας των πελατών** στο αεροδρόμιο με τη δημιουργία μιας μονάδας εξυπηρέτησης πελατών, ενός **Help Desk**, που όχι μόνο θα βοηθά τους επισκέπτες αλλά και θα διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονά τους. Αυτή η πρωτοβουλία στοχεύει να βελτιώσει τις υπηρεσίες του αεροδρομίου εξασφαλίζοντας γρήγορη και αποτελεσματική βοήθεια στους επισκέπτες του. Παρέχοντας καλύτερες υπηρεσίες στους επισκέπτες του αεροδρομίου, στοχεύουμε να μειώσουμε την απογοήτευση και να ενθαρρύνουμε πιο βιώσιμες ταξιδιωτικές πρακτικές. Αυτό θα οδηγήσει σε πιο θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον καθώς και στην τοπική κοινωνία, προωθώντας τον αειφόρο τουρισμό.

Ancient Vision	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	4, 11, 12

Το έργο συνεπάγεται την προώθηση και τη διατήρηση **σημαντικών αρχαιολογικών ευρημάτων** που αποκαλύφθηκαν κατά την κατασκευή του αεροδρομίου. Περιλαμβάνει την προσεκτική μελέτη και κατασκευή ενός κατάλληλου **εκθεσιακού χώρου** για την προβολή αυτών των αντικειμένων, παράλληλα με την ανάπτυξη Εικονικής Πραγματικότητας (VR) για την ενίσχυση της κατανόησης και της ενασχόλησης των επισκεπτών με την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής.

Παρέχοντας στους επισκέπτες μια καθηλωτική και εκπαιδευτική εμπειρία μέσω αυτής της έκθεσης, η δράση στοχεύει να καλλιεργήσει μεγαλύτερη εκτίμηση για την ιστορική σημασία της περιοχής, ενθαρρύνοντας έτσι πιο **υπεύθυνες τουριστικές πρακτικές** που συμβάλλουν στη διατήρηση της κοινής μας κληρονομιάς για τις μελλοντικές γενιές.

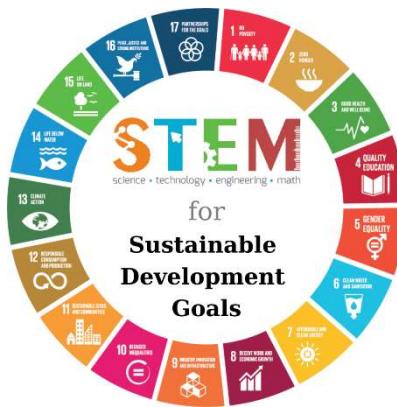
Crete's Beauty	
Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Διακυβέρνηση/Οικονομία	8, 12, 14, 15

Σε αυτή τη δράση, θα διοργανωθεί **διαγωνισμός βίντεο βιώσιμου τουρισμού** για την προβολή της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της Κρήτης, την ενθάρρυνση των πρακτικών βιώσιμου τουρισμού και την προβολή των μοναδικών χαρακτηριστικών του νησιού. Το νικητήριο βίντεο θα προβληθεί δημόσια στις οθόνες του αεροδρομίου, παρέχοντας μια πλατφόρμα για υπεύθυνο τουρισμό και στηρίζοντας την τοπική οικονομία.

Με την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού, θα συμβάλουμε στη **διατήρηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Κρήτης** παρέχοντας παράλληλα οικονομικά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες.

Minoan's STEM	
Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Διακυβέρνηση/Οικονομία	4, 11, 15

Αυτό το έργο στοχεύει στην ανάπτυξη ενός **διαγωνισμού STEM** για παιδιά ηλικίας 5-12 ετών. Μέσα από έργα κατασκευής με ανακυκλώσιμα υλικά, εκπαιδευτική ρομποτική και άλλα, τα παιδιά θα μυθούν στην **εκπαιδευτική μέθοδο STEM** και τον Μινωικό πολιτισμό. Το έργο θα συνδυάσει την επιστήμη, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEM) με τη μυθολογία της περιοχής, δημιουργώντας μια διασκεδαστική, συναρπαστική και πρακτική εμπειρία μάθησης.

Τα παιδιά θα εφαρμόσουν τις δεξιότητές τους σε έναν διαγωνισμό και θα καλλιεργήσουν συνήθειες μάθησης, αυτοπεποίθησης και ομαδικής εργασίας. Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί **σε συνεργασία με τοπικά σχολεία**. Με την προώθηση της εκπαίδευσης και της ανακύκλωσης STEM, θα συμβάλουμε στη διατήρηση της μινωικής πολιτιστικής κληρονομιάς και θα δημιουργήσουμε ένα **πιο βιώσιμο μέλλον για την περιοχή**.

Musical August	
Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	11, 17

Για την προώθηση της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και την υποστήριξη της τοπικής μουσικής βιομηχανίας, αυτή ο δράση στοχεύει στην **αναβίωση του Φεστιβάλ «Μουσικός Αύγουστος»**. Προβάλλοντας νέες καλλιτεχνικές τάσεις και παρέχοντας μια πλατφόρμα για τοπικά κρυπτικά μουσικά σχήματα, ο δράση θα διατηρήσει και θα προωθήσει τη μοναδική πολιτιστική ταυτότητα του νησιού. Επιπλέον, οι επισκέπτες του φεστιβάλ μπορούν να συμμετέχουν, έχοντας την ευκαιρία να ψηφίσουν το αγαπημένο τους τοπικό συγκρότημα, ενθαρρύνοντας έτσι τη **συμμετοχή της κοινότητας** και υποστηρίζοντας τη δημιουργία ενός νέου άλμπουμ με μουσική τοπικής παραγωγής. Με την **προώθηση της τοπικής κουλτούρας** και την υποστήριξη της τοπικής μουσικής βιομηχανίας, ο δράση συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα της περιοχής.

Dafnes Wine Festival

Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	11, 12, 17

Η προτεινόμενη δράση βιωσιμότητας αφορά την υποστήριξη του ετήσιου «Φεστιβάλ Κρασιού Δαφνών», που πραγματοποιείται από το 1976 στην περιοχή των Δαφνών. Το φεστιβάλ συνδιοργανώνουν η Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Δαφνών, με την υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης. Το φεστιβάλ έχει ως στόχο να **αναδείξει το τοπικό προϊόν των Δαφνών**, δηλαδή το κρασί, και να **προωθήσει την τοπική κουζίνα**. Οι Δάφνες είναι γνωστές για τις άριστες εδαφικές τους συνθήκες, οι οποίες έχουν χαρίσει στην περιοχή την ταξινόμηση της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) ανώτερης ποιότητας στην Κρήτη, με την ονομασία «Δάφνες». Επιπλέον, για την προώθηση της βιωσιμότητας, η πρωτοβουλία «Φεστιβάλ Κρασιού Δάφνες» θα μπορούσε να **ενθαρρύνει βιώσιμες πρακτικές** μέσω της προώθησης φιλικών προς το περιβάλλον εναλλακτικών λύσεων για τη συσκευασία και τη μείωση των απορριμμάτων.

New Generation Tech

Πυλώνες Βιωσιμότητας	SDGs
Διακυβέρνηση/Οικονομία	4, 9, 13

Ως δράση βιωσιμότητας, αυτό το έργο στοχεύει **να παρέχει στα σχολεία της Κρήτης τεχνολογικό εξοπλισμό**, όπως προβολείς, διαδραστικούς πίνακες, tablet και φορητούς υπολογιστές, για την αναβάθμιση των ψηφιακών τους δυνατοτήτων και τον εκσυγχρονισμό των λειτουργιών τους. Με την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στο μαθησιακό περιβάλλον, τα σχολεία μπορούν να **μειώσουν τα απορρίμματα χαρτιού** και άλλους φυσικούς πόρους, να **προωθήσουν την πλεκτρονική μάθηση** και να **μειώσουν το αποτύπωμα άνθρακα** ελαχιστοποιώντας τις ανάγκες μεταφοράς για μαθητές και προσωπικό. Αυτή η πρωτοβουλία υποστηρίζει επίσης την **ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και γνώσεων**, προετοιμάζοντας τους μαθητές για ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Be the Minotaur

Πυλώνας Βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	3, 11, 13

Το έργο στοχεύει να δημιουργήσει έναν **διαγωνισμό δύναμης, αντοχής και ταχύτητας** που προωθεί **βιώσιμες πρακτικές** και ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να δώσουν προτεραιότητα στην υγεία και την ευημερία τους.

Επιπλέον, η εκδήλωση μπορεί να ενσωματώσει **πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον** όπως:

- Χρήση βιώσιμων υλικών για εξοπλισμό (π.χ. επαναχρησιμοποιήσιμα μπουκάλια νερού, βιοδιασπώμενα δοχεία τροφίμων και ανακυκλώσιμη σήμανση εκδηλώσεων)
- Εφαρμογή στρατηγικών ελαχιστοποίησης των απορριμμάτων για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Εκπαίδευση των συμμετεχόντων σε βιώσιμες επιλογές τρόπου ζωής.
- Συνεργασία με τοπικούς οργανισμούς για την προώθηση βιώσιμων επιλογών μεταφοράς για τους συμμετέχοντες και τους συμμετέχοντες.

"Bee" Clever	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	2,3,12,13,15

Η προστασία των μελισσών αποτελεί κρίσιμο ζήτημα, καθώς επηρεάζει τη βιοποικιλότητα, την παραγωγή τροφίμων και το περιβάλλον. Αυτό το πρόγραμμα βιωσιμότητας στοχεύει στην προστασία των μελισσών, προωθώντας παράλληλα την περαιτέρω ανάπτυξη της μελισσοκομίας στην Κρήτη.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

- Δημιουργία ενός **σύγχρονου χάρτη του πλούτου των ειδών των μελισσών στην Κρήτη** για την καλύτερη κατανόηση της κατανομής τους και των αναγκών των ενδιαιτημάτων τους.
- Ανάπτυξη **προγράμματος κατάρτισης** για νέους μελισσοκόμους, ώστε να ενθαρρυνθούν περισσότεροι άνθρωποι να ασχοληθούν με αυτή τη σημαντική εργασία.
- **Αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού** σχετικά με τη σημασία της προστασίας των μελισσών και των οικοτόπων τους μέσω πρωτοβουλιών εκπαίδευσης και ενημέρωσης.
- Διοργάνωση **έκθεσης** μελισσοκομικών προϊόντων και φυτών για την προβολή της σημασίας των μελισσών και των πλεονεκτημάτων της μελισσοκομίας.
- **Συνεργασία με σχολεία** για τη δημιουργία ενός μονοπατιού λουλουδιών με φυτά που είναι φιλικά προς τις μέλισσες, την προώθηση πρακτικών φιλικών προς τους επικονιαστές και την εκπαίδευση των μαθητών σχετικά με τη σημασία των μελισσών στο οικοσύστημα.

Με την υλοποίηση αυτών των δράσεων, το πρόγραμμα στοχεύει στην προστασία των μελισσών και των βιοτόπων τους, ενώ παράλληλα προωθεί τη μελισσοκομία ως βιώσιμη πρακτική στην Κρήτη. Το πρόγραμμα αυτό δεν ωφελεί μόνο τις μέλισσες και το περιβάλλον, αλλά **στηρίζει** και τις **τοπικές κοινωνίες** δημιουργώντας ευκαιρίες για νέους μελισσοκόμους και προωθώντας τον οικοτουρισμό μέσω της έκθεσης και των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών.

Green School Corners

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	4,15,12

Η δράση βιωσιμότητας περιλαμβάνει τη δημιουργία **βοτανικών κήπων** σε σχολεία σε όλη την περιφέρεια της Κρήτης. Οι κήποι θα είναι σχεδιασμένοι για να παρουσιάζουν τα **αυτοφυή βότανα και τα σπάνια είδη φυτών** που απαντώνται στην περιοχή και να παρέχουν μια **πρακτική εμπειρία μάθησης** για τους μαθητές. Η δράση θα ενισχύσει τη βιωματική μάθηση στα σχολεία, ενώ θα βοηθήσει τα παιδιά να μάθουν για τη μοναδικότητα αυτών των ειδών στην περιοχή τους.

Θα δημιουργηθεί επίσης ένα βιβλίο με τα χαρακτηριστικά και τις οδηγίες φροντίδας για κάθε είδος φυτού. Αυτό θα συμβάλει όχι μόνο στην **ευαισθητοποίηση** σχετικά με τη σημασία της βιοποικιλότητας και της διατήρησης των φυτών, αλλά και **στην προώθηση βιώσιμων πρακτικών, όπως** η κομποστοποίηση και η εξοικονόμηση νερού.

Water Conservation in Schools

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	4,6,12

Η προτεινόμενη δράση αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με την εξοικονόμηση νερού μέσω της μείωσης της κατανάλωσης νερού στα σχολεία.

Για την υλοποίηση αυτής της δράσης, συνιστούμε:

- Διεξαγωγή έρευνας για τον προσδιορισμό της ποσότητας νερού που καταναλώνεται στο σχολείο.
- Εκπαίδευση των μαθητών σχετικά με τη σημασία της εξοικονόμησης νερού και τον τρόπο εξοικονόμησης νερού.
- Ενθάρρυνση των μαθητών να αναλάβουν δράση για τη μείωση της κατανάλωσης νερού στο σχολείο, επισκευάζοντας, αντικαθιστώντας ή τροποποιώντας τις υδραυλικές εγκαταστάσεις.
- Τεκμηρίωση της προόδου του έργου και του αντικτύου του στην κατανάλωση νερού.
- Δημοσίευση της δράσης των μαθητών στα ενημερωτικά δελτία του σχολείου, στα γειτονικά σχολεία και στην τοπική κοινότητα.
- Παροχή κατάρτισης και πόρων στους εκπαιδευτικούς για την ενσωμάτωση της εξοικονόμησης του νερού στο πρόγραμμα σπουδών τους.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του έργου και χρήση των δεδομένων για την ενημέρωση των μελλοντικών προσπαθειών εξοικονόμησης του νερού.

Η δράση βιωσιμότητας που περιγράφεται παραπάνω έχει πολλά οφέλη. Πρώτον, συμβάλλει στην **ευαισθητοποίηση** των μαθητών σχετικά με τη σημασία της **εξοικονόμησης νερού** και τις επιπτώσεις της **υπερβολικής κατανάλωσης νερού** στο περιβάλλον. Δεύτερον, προωθεί την **ανάπτυξη σημαντικών δεξιοτήτων στους**

μαθητές, όπως ο μέτροση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεών τους. Τέλος, η δράση μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική **εξοικονόμηση κόστους** για το σχολείο και την κοινότητα, μειώνοντας τους λογαριασμούς νερού και προωθώντας βιώσιμες πρακτικές.

Supporting Animal Husbandry	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	1,2,8,12,15

Αυτή η δράση βιωσιμότητας περιλαμβάνει την προμήθεια και διανομή **ζωοτροφών σε τοπικούς κτηνοτρόφους**. Η διαδικασία επιλογής θα βασιστεί σε συγκεκριμένα κριτήρια, μετά από διαδικασία υποβολής αιτήσεων συμμετοχής στο έργο. Εκτός από τη **στήριξη της τοπικής κτηνοτροφίας**, η δράση αυτή αποσκοπεί επίσης στην προώθηση **βιώσιμων γεωργικών πρακτικών**, εξασφαλίζοντας τη διαθεσιμότητα ζωοτροφών υψηλής ποιότητας και προστίχης τιμής. Με την παροχή αυτής της υποστήριξης, οι κτηνοτρόφοι μπορούν να διατηρούν υγίη και παραγωγικά ζώα, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις.

Local Products Branding	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	8,12,13,17

Η προτεινόμενη δράση θα καθιερώσει έναν **διαγωνισμό** για την επιλογή **τοπικών προϊόντων** και την προώθησή τους υπό ένα **κοινό βιώσιμο εμπορικό σήμα**. Τα επιλεγμένα προϊόντα θα συμμετέχουν σε μεγάλες εκθέσεις και εκδηλώσεις, **προβάλλοντας τη βιωσιμότητά τους** και τονίζοντας τα **οφέλη της στήριξης των τοπικών παραγωγών**. Μέσω της επωνυμίας και της προώθησης, η δράση θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και θα ενθαρρύνει τη χρήση προϊόντων τοπικής προέλευσης, μειώνοντας τελικά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα που συνδέονται με τις μεταφορές σε μεγάλες αποστάσεις και προωθώντας την τοπική οικονομική ανάπτυξη.

International Trade Mentoring for Sustainable Development	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	8,9,12

Το έργο αυτό αποσκοπεί **στην προώθηση του βιώσιμου διεθνούς εμπορίου** με τη δημιουργία ενός **δικτύου μεντόρων** που θα παρέχουν καθοδήγηση και κατάρτιση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) στην περιοχή, καθώς και σε νέους επιχειρηματίες που επιθυμούν να επεκταθούν σε ξένες αγορές. Το **πρόγραμμα καθοδήγησης** θα επικεντρωθεί στις εξαγωγές, με στόχο να δώσει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να αυξήσουν την παρουσία τους στις παγκόσμιες αγορές, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι

οι δραστηριότητές τους ευθυγραμμίζονται με τις αρχές της βιωσιμότητας. Αυτό θα συμβάλει όχι μόνο στην **ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων** αλλά και στη **μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων** των μεταφορών σε μεγάλες αποστάσεις, οδηγώντας σε μια πιο βιώσιμη και δίκαιη παγκόσμια οικονομία.

Festival of Kastelli	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	11, 12

Υποστήριξη του Λαογραφικού Συλλόγου Καστελλίου στη διοργάνωση του φεστιβάλ που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του εορτασμού της πολιούχου του Καστελλίου, Αγίας Μαρίνας. Στόχος της δράσης αυτής είναι η ανάπτυξη σχέσεων με την τοπική κοινότητα και η συμμετοχή του οργανισμού σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, προωθώντας την εμπλοκή της κοινότητας και τη βιώσιμη πολιτιστική ανάπτυξη.

Smart Shelter	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία, Περιβάλλον	8,9,10,11

Ένας τρόπος για να συμβάλουμε σε ένα βιώσιμο μέλλον είναι η εφαρμογή **έξυπνων στεγάστρων** που θα αντικαταστήσουν τις συμβατικές στάσεις λεωφορείων/ τρένων.

Τα SmartShelters θα ενσωματώνουν χαρακτηριστικά όπως βιωσιμότητα, προσβασιμότητα, τεχνολογία, εγκαταστάσεις IoT, κάμερες ασφαλείας, σύγχρονα καθίσματα, αυτόματους πωλητές, παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας, κιτ υγείας έκτακτης ανάγκης, ηλιακούς συλλέκτες, χάρτες διαδρομής, δελτία καιρού/ποιότητας αέρα και κάδους απορριμάτων.

Στόχος μας είναι να προωθήσουμε τις **ενεργές μετακινήσεις και να συνδέσουμε τις πόλεις**, που λειτουργούν ως κόμβοι σε ολόκληρη την Κρήτη, με την τεχνολογία για την προώθηση των **δημόσιων μεταφορών ως καθαρή, ασφαλή και βιώσιμη επιλογή**. Τα έξυπνα καταφύγια μπορούν να είναι εξοπλισμένα με μια σειρά χαρακτηριστικών που προωθούν τη βιωσιμότητα και την προσβασιμότητα. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν:

Βιωσιμότητα: με χαρακτηριστικά όπως ηλιακοί συλλέκτες, στέγες Sedum για την προσέλκυση επικονιαστών και τη συμβολή στις περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες και την απώλεια βιοποικιλότητας, καθώς και κάδους απορριμάτων για τη σωστή διαχείριση των αποβλήτων.

Προσβασιμότητα: Τα καταφύγια θα σχεδιαστούν έτσι ώστε να είναι προσβάσιμα σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, των ηλικιωμένων και των οικογενειών με μικρά παιδιά. Αυτό θα περιλαμβάνει σύγχρονα καθίσματα και εγκαταστάσεις, όπως αυτόματους πωλητές υγιεινής, κουμπιά SOS/πανικού και μίνι κάθετους κάπους.

Τεχνολογία: Έξυπνα Καταφύγια: Τα έξυπνα καταφύγια μπορούν να είναι εξοπλισμένα με **εγκαταστάσεις IoT, κάμερες ασφαλείας και παρόχους πλεκτρικής ενέργειας για τη φόρτιση πλεκτρονικών συσκευών**. Θα διαθέτουν επίσης χάρτες διαδρομών, αναφορές καιρού/ποιότητας αέρα για να κρατούν τους επιβάτες ενήμερους και συνδεδεμένους.

Μπορούν επίσης να συμπεριληφθούν αυτόματοι πωλητές ειδών υγιεινής, κουμπιά SOS/πανικού, μίνι κάθετοι κάπους και εγκαταστάσεις φόρτισης πλεκτρονικών οχημάτων. Τα στέγαστρα προωθούν τις ενεργές μετακινήσεις και συνδέουν τις πόλεις, λειτουργώντας ως **κόμβοι σε όλη την Κρήτη** με τεχνολογία για την προώθηση των δημόσιων μεταφορών ως καθαρή, ασφαλή και βιώσιμη επιλογή. Επιπλέον, η εγκατάσταση των στεγάστρων Sedum μπορεί να προσελκύσει επικονιαστές και να συμβάλει σε περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες και στην απώλεια βιοποικιλότητας.

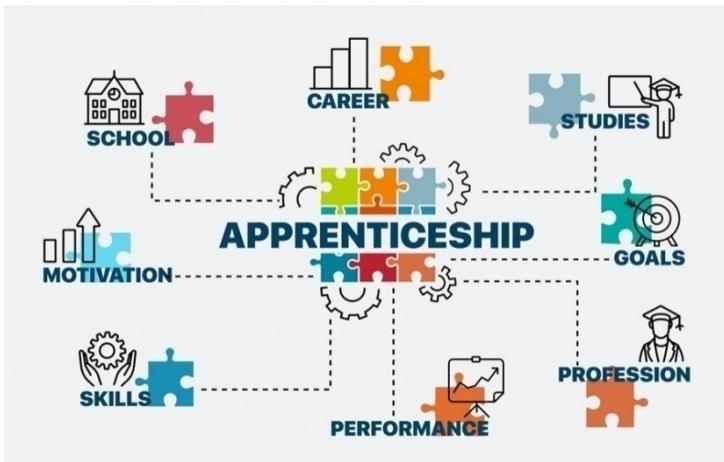
Offering Apprenticeships	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	4, 8, 9

Η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να αναλάβει πηγετικό ρόλο στη βιωσιμότητα με την καθιέρωση ενός **προγράμματος μαθητείας στο αεροδρόμιο** σε συνεργασία με **κοινοτικά κολέγια και πανεπιστήμια**. Η μαθητεία παρέχει μια εξαιρετική ευκαιρία σε άτομα όλων των μορφωτικών επιπέδων είτε να εισέλθουν στον **κόσμο της εργασίας** είτε να **αλλάξουν καριέρα**. Επιπλέον, προσφέρουν μια μοναδική προοπτική εργασίας σε μια πολυάσχολη και αναπτυσσόμενη αεροπορική επιχείρηση. Όλα αυτά σημαίνουν ότι οι μαθητεύομενοι μπορούν να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο την καριέρα τους, ενώ Η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να αναλάβει πηγετικό ρόλο στη βιωσιμότητα με την καθιέρωση ενός **προγράμματος μαθητείας στο αεροδρόμιο** σε συνεργασία με **κοινοτικά κολέγια και πανεπιστήμια**. Η μαθητεία παρέχει μια εξαιρετική ευκαιρία σε άτομα όλων των μορφωτικών επιπέδων είτε να εισέλθουν στον **κόσμο της εργασίας** είτε να **αλλάξουν καριέρα**. Επιπλέον, προσφέρουν μια μοναδική προοπτική εργασίας

σε μια πολυάσχολη και αναπτυσσόμενη αεροπορική επιχείρηση. Όλα αυτά σημαίνουν ότι οι μαθητεύομενοι μπορούν να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο την καριέρα τους, ενώ παράλληλα **συμβάλλουν στην επιτυχία της Εταιρείας** μέσω της **συνεχούς καινοτομίας** και της **πρόσβασης σε πολύτιμο ανθρώπινο κεφάλαιο**.

Στόχος του προγράμματος είναι να παρέχει στους σπουδαστές **ευκαιρίες μάθησης με βάση την εργασία στον κλάδο** των αερομεταφορών, με ένα πρόγραμμα σπουδών που ευθυγραμμίζεται με τις ανάγκες και τα πρότυπα του κλάδου.

Οι θέσεις μαθητείας θα καλύπτουν διάφορες πτυχές των λειτουργιών του αεροδρομίου, προσφέροντας μια μοναδική ευκαιρία στους σπουδαστές να αποκτήσουν πολύτιμες γνώσεις και εμπειρία σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον.

Αυτό χρησιμεύει επίσης ως δεξαμενή ταλέντων για την Εταιρεία Αεροδρομίου για την πρόσληψη εξειδικευμένων και με κίνητρα υποψηφίων για μελλοντικές θέσεις εργασίας. Για την προώθηση του προγράμματος, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με εκπαιδευτικά ιδρύματα για τη διαφήμιση της μαθητείας και να χρησιμοποιήσει διάφορα κανάλια επικοινωνίας για να προσεγγίσει ένα ευρύτερο κοινό. Το πρόγραμμα μαθητείας καλύπτει διάφορους τομείς, όπως,

- Μαθητεία στις δημόσιες συμβάσεις.
- Μαθητεία στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο.
- Επιχειρησιακή μαθητεία πυροσβέστη.
- Μαθητεία για την προστασία και τη διακυβέρνηση δεδομένων.
- Συντήρηση εδάφους (Klark-οδηγοί κ.λπ.).
- Μαθητεία Ελέγχου Έργων.

Επιπλέον, το σύστημα μαθητείας μπορεί να χωριστεί **σε τομείς εστίασης**,

- i. Πελάτης (Εξυπηρέτηση πελατών).
- ii. Επιχειρόσεις (Επαγγελματική μαθητεία επιχειρήσεων, επιστήμη δεδομένων, Leaders).

Λειτουργίες (Λειτουργίες αεροσκαφών, Λειτουργίες αεροδρομίου).

Ramps all around	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	9,10,11

Η εγκατάσταση ραμπών σε καίρια σημεία είναι μια σημαντική δράση βιωσιμότητας που μπορεί να συμβάλει στο να γίνουν οι αστικοί χώροι πιο προσβάσιμοι για όλους. Με την εγκατάσταση ραμπών, τα άτομα με κινητικά προβλήματα μπορούν να περιπηθούν εύκολα στην πόλη και να έχουν πρόσβαση σε σημαντικά σημεία δημόσιου, πολιτιστικού και εμπορικού ενδιαφέροντος, όπως μουσεία, πάρκα, εμπορικά κέντρα και άλλους δημόσιους χώρους.

Αυτό όχι μόνο βελτιώνει την ποιότητα της ζωής τους, αλλά προωθεί επίσης μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς και πιο δίκαιη. Επιπλέον, η εγκατάσταση ραμπών μπορεί να συμβάλει στη μείωση του κινδύνου ατυχημάτων και τραυματισμών, καθιστώντας τις αστικές περιοχές ασφαλέστερες για όλους τους πεζούς.

Starlight Path	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία, Περιβάλλον	3, 7, 11,13

Η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να δημιουργήσει ένα έργο βιωσιμότητας δημιουργώντας έναν φιλικό προς το περιβάλλον και **φωτεινό ποδηλατόδρομο**. Ο ποδηλατόδρομος μπορεί να κατασκευαστεί από ένα υλικό που απορροφά ενέργεια από τον ήλιο κατά τη διάρκεια της ημέρας και εκπέμπει φως για δέκα ώρες τη νύχτα, χρησιμοποιώντας συνθετικά σωματίδια που ονομάζονται φωτοφόρα. Ο ποδηλατόδρομος θα ενισχύσει την ασφάλεια των ποδηλατών και των πεζών, καθώς θα φωτίζει την περιοχή και θα τους διευκολύνει να βλέπουν και να γίνονται αντιληπτοί. Η αποκλειστική χρήση του ποδηλατόδρομου θα προορίζεται για μη μηχανοκίνητους τρόπους μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της ποδηλασίας και του περπατήματος, προωθώντας τις ενεργές μετακινήσεις και μειώνοντας τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Το έργο αυτό έχει επίσης το πρόσθετο πλεονέκτημα ότι είναι αισθητικά ευχάριστο και συμβάλλει στη βιώσιμη εικόνα της Εταιρείας Αεροδρομίου.

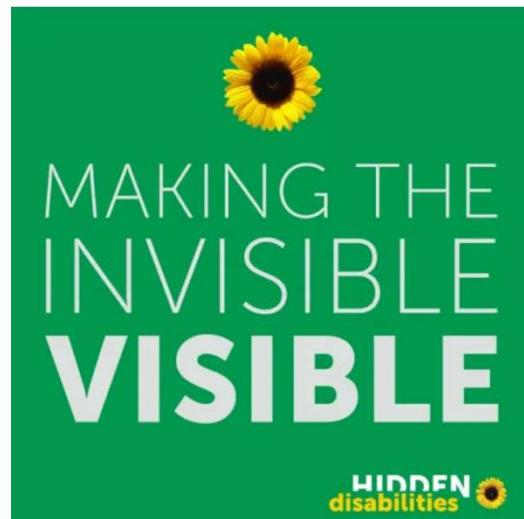

Ο φωτιζόμενος ποδηλατόδρομος θα χρησιμεύσει ως **σύμβολο καινοτομίας** και προόδου στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Η δημιουργία ενός φιλικού προς το περιβάλλον και φωτιζόμενου ποδηλατόδρομου είναι μια καινοτόμος λύση που μπορεί να **βελτιώσει** σημαντικά την **ασφάλεια των ποδηλατών και των πεζών**, ενώ παράλληλα προωθεί τις **ενεργές μετακινήσεις** και μειώνει τις **εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα**. Το έργο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Εταιρεία Αεροδρομίου, καθώς έχει την ευθύνη να ελαχιστοποιεί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της και να συμβάλλει σε βιώσιμες πρωτοβουλίες.

Sunflower Program (Hidden Disabilities)	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	3,10,11,17

To Hidden Disabilities Sunflower είναι ένα ισχυρό εργαλείο για την προώθηση **της συμμετοχικότητας και της προσβασιμότητας** στην κοινότητα του αεροδρομίου.. Αυτή η πρωτοβουλία παρέχει στα άτομα με μη ορατές αναπηρίες έναν διακριτικό τρόπο να σηματοδοτήσουν ότι μπορεί να χρειάζονται επιπλέον βοήθεια, υπομονή ή κατανόηση κατά τη διάρκεια της ταξιδιωτικής τους εμπειρίας. Με περίπου 1,3 δισεκατομμύρια ανθρώπους, ή 1 στους 7, να ζουν με αναπηρία παγκοσμίως, είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι οι αναπηρίες έχουν πολλές μορφές και δεν είναι όλες ορατές. Αυτές μπορεί να κυμαίνονται από σωματικές και νοητικές αναπηρίες έως ψυχικές παθήσεις, αναπνευστικές και χρόνιες παθήσεις και πολλά άλλα. Με την αναγνώριση και τη διευκόλυνση αυτών των **κρυφών αναπηριών**, μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα πιο **φιλόξενο και υποστηρικτικό** περιβάλλον για **όλους τους επιβάτες**.

Το πρόγραμμα Sunflower έχει ως στόχο να βοηθήσει τους επιβάτες με αόρατες αναπηρίες (προβλήματα υγείας) **να ταξιδεύουν ανεξάρτητα**, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να διλώσουν ότι χρειάζονται υποστήριξη, βοήθεια ή επιπλέον χρόνο

χωρίς να χρειάζεται να αποκαλύψουν την κατάστασή τους. Φορώντας ένα κορδόνι πλιοτρόπιο, τα μέλη του προσωπικού μπορούν να αναγνωρίζουν αυτούς τους επιβάτες και να τους παρέχουν την απαραίτητη υποστήριξη χωρίς να χρειάζεται να δηλώσουν προφορικά την αναπηρία. Πολλά αεροδρόμια έχουν επίσης εισαγάγει προσβάσιμους πάγκους και εγκαταστάσεις αλλαγής ρούχων, οι οποίοι εξασφαλίζουν ότι τα άτομα που δεν έχουν περιπατητική ικανότητα μπορούν να χρησιμοποιούν τις τουαλέτες με ασφάλεια και άνεση, διατηρώντας

παράλληλα την αξιοπρέπειά τους.
Για να διασφαλιστεί η επιτυχία του σχεδίου Sunflower, είναι σημαντικό να **εκπαιδευτούν και να εκπαιδευτούν οι άνθρωποι** στο πώς να αναγνωρίζουν και να βοηθούν τους επιβάτες με αόρατες αναπηρίες.

Pedestrian Traffic Lights Upgrade

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία,	3,9,10, 11,13

Η βελτίωση των φωτεινών σηματοδοτών για τους πεζούς είναι ένα κρίσιμο βήμα προς την υλοποίηση του στόχου της βιωσιμότητας για την ένταξη στην κοινωνία. Κάνοντας τις διαβάσεις πεζών προσβάσιμες σε όλους, ανεξάρτητα από τις ικανότητές τους, μπορούμε να προωθήσουμε μια πιο δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία.

Ενώ διάφορα μέρη του κόσμου χρησιμοποιούν διάφορα συστήματα για να **βοηθήσουν τα άτομα με προβλήματα όρασης και τους τυφλούς να διασχίσουν το δρόμο**, η ανάγκη για **καθολική προσβασιμότητα** παραμένει. Ευτυχώς, η σύγχρονη

τεχνολογία μπορεί να αντιμετωπίσει διάφορα ζητήματα, όπως η ακουστική απόδοση, η ευκολία χρήσης, η εξατομικευμένη πληροφόρηση, η μείωση της ηχούπανσης και η απλότητα της συντήρησης, ώστε να ενισχυθεί η προσβασιμότητα και η συμμετοχικότητα για όλους στις διαβάσεις πεζών.

Για την περαιτέρω ενίσχυση της προσβασιμότητας, μια πρόταση είναι η χρήση **παραδοσιακών μελωδιών**, αντί των τυπικών ήχων σήμανσης, ως εναλλακτική λύση για τις διαβάσεις πεζών, όπως γίνεται στην Ιαπωνία.

Smart Traffic Light	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	9,10,11

Η "Έξυπνη διάβαση πεζών" - Smart Pedestrian Crossing (SPC-S&SPC-M) είναι ένα έργο βιωσιμότητας που ενσωματώνει **καινοτόμες τεχνολογίες** για τη δημιουργία μιας **ασφαλούς διάβασης για τους πεζούς**, ενώ παράλληλα χρησιμεύει ως σταθμός για τη συλλογή και ανάλυση κυκλοφοριακών και περιβαλλοντικών δεδομένων. Το έργο αυτό αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας, **βελτιστοποιώντας τη ροή της κυκλοφορίας**, μειώνοντας τη συμφόρηση και μειώνοντας τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Τα δεδομένα σε πραγματικό χρόνο που συλλέγονται από το SPC-S&SPC-M μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή μέτρων βελτίωσης **της αστικής βιωσιμότητας**. Για παράδειγμα, η τεχνολογία μπορεί να συλλέγει περιβαλλοντικά δεδομένα, όπως η ποιότητα του αέρα και τα επίπεδα θορύβου, για την ενημέρωση αποφάσεων που μπορούν να βελτιώσουν την υγεία του περιβάλλοντος. Θέτοντας σε προτεραιότητα τις ανάγκες των πεζών και του περιβάλλοντος, το SPC-S&SPC-M δημιουργεί **ένα ασφαλέστερο και πιο βιώσιμο αστικό περιβάλλον για όλους**.

Smart Pedestrian Crossing	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	3, 9,10,11

Για την προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και τη δημιουργία ασφαλέστερων κοινοτήτων, είναι σημαντικό να ενθαρρυνθεί η εγκατάσταση έξυπνων διαβάσεων πεζών σε πολυσύχναστες περιοχές. Αυτές οι διαβάσεις χρησιμοποιούν αισθητήρες για

την ανίχνευση της κίνησης και ανάβουν αμέσως πίνακες LED στο δάπεδο για να ειδοποιήσουν τους οδηγούς για τους πεζούς που διασχίζουν το δρόμο. Η τεχνολογία αυτή μπορεί να μειώσει τον αριθμό των ατυχημάτων με πεζούς, αυξάνοντας την ορατότητα και την ευαισθητοποίηση τόσο των οδηγών όσο και των πεζών. Η συνεργασία με τις τοπικές κυβερνήσεις και τις αρχές μεταφορών για την ιεράρχηση της εγκατάστασης αυτών των διαβάσεων σε περιοχές υψηλού κινδύνου και η εφαρμογή εκστρατειών ευαισθητοποίησης του κοινού για την εκπαίδευση των πεζών μπορεί να προωθήσει την ασφάλεια των πεζών και τις βιώσιμες μεταφορές.

Milk - Vending Machine (Locally Sourced)	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία/ Περιβάλλον	2,8,12,13

Οργάνωση των συνεταιριστικών **τοπικών** παραγωγών **γάλακτος** για την προσφορά παστεριωμένου γάλακτος που μπορεί να **πωλείται μέσω αυτόματων πωλητών** που βρίσκονται σε διάφορα σημεία της πόλης, συμπεριλαμβανομένου του **χώρου του αεροδρομίου**. Η πρωτοβουλία αυτή μπορεί να μειώσει το **αποτύπωμα άνθρακα που συνδέεται με τη μεταφορά γάλακτος** από τις αγροτικές περιοχές στα αστικά κέντρα, ενώ παράλληλα προωθεί την **κατανάλωση φρέσκων και τοπικών προϊόντων**. Το γάλα μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί από τοπικές επιχειρήσεις, όπως καφετέριες και αρτοποιεία, ενθαρρύνοντας περαιτέρω τη χρήση βιώσιμων και τοπικών συστατικών. Παρέχοντας πρόσβαση σε γάλα τοπικής προέλευσης μέσω αυτόματων πωλητών στο χώρο του αεροδρομίου και σε ολόκληρη την πόλη, ο Συνεταιρισμός Τοπικής Αγοράς μπορεί να προωθήσει τη βιώσιμη κατανάλωση και να στηρίξει την τοπική οικονομία, ενώ ταυτόχρονα παρέχει οφέλη στους μικρούς παραγωγούς.

πρόσβαση σε γάλα τοπικής προέλευσης μέσω αυτόματων πωλητών στο χώρο του αεροδρομίου και σε ολόκληρη την πόλη, ο Συνεταιρισμός Τοπικής Αγοράς μπορεί να προωθήσει τη βιώσιμη κατανάλωση και να στηρίξει την τοπική οικονομία, ενώ ταυτόχρονα παρέχει οφέλη στους μικρούς παραγωγούς.

Electric Transportation	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον, Κοινωνία	7,9,11,13,17

Αντιλαμβανόμαστε ότι οι μεταφορές συμβάλλουν σημαντικά στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και η μείωση αυτού του αντίκτυπου είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων μας για ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα. Για το σκοπό αυτό, οι ακόλουθες βιώσιμες επιλογές μεταφορών, μπορούν να εξεταστούν για εφαρμογή. Με την εφαρμογή αυτών των **βιώσιμων επιλογών μεταφοράς**, μπορούμε να **μειώσουμε σημαντικά το αποτύπωμα άνθρακα** του οργανισμού μας, προωθώντας παράλληλα πιο υγιεινές και φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές μετακίνησης. Τα οφέλη αυτών των δράσεων είναι πολλά, όπως η μείωση των επιβλαβών εκπομπών, η προώθηση βιώσιμων μεταφορών και η βελτίωση της υγείας και της ευεξίας του προσωπικού και των επισκεπτών. Επιπλέον, η TheAirportCompany μπορεί να προωθήσει τη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς **προσφέροντας εκπτώσεις στα εισιτήρια των μέσων μεταφοράς** και παρέχοντας πληροφορίες για τις επιλογές μέσων μεταφοράς στους επιβάτες.

Ηλεκτρικά λεωφορεία και ταξί: Μια από τις πιο φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές είναι η μετάβαση σε ηλεκτρικά λεωφορεία και ταξί. Αυτό θα μειώσει σημαντικά τις **εκπομπές από τις επίγειες μεταφορές**, ενώ παράλληλα θα προωθήσει βιώσιμες επιλογές μεταφοράς. Τα ηλεκτρικά οχήματα γίνονται όλο και πιο διαδεδομένα και αυτή είναι μια εξαιρετική ευκαιρία για εμάς να πρωτοστατήσουμε στην προώθηση αυτής της βιώσιμης τεχνολογίας.

Bicyclists go Light	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον, Κοινωνία	3,7, 11,13, 17

Πρόγραμμα κοινής χρήσης ποδηλάτων: Ένα πρόγραμμα κοινής χρήσης ποδηλάτων τόσο για το προσωπικό όσο και για τους επισκέπτες είναι ένας άλλος αποτελεσματικός τρόπος προώθησης των βιώσιμων μεταφορών. Το πρόγραμμα αυτό έχει εφαρμοστεί σε πολλά αεροδρόμια παγκοσμίως και έχει αποδειχθεί εξαιρετικά επιτυχημένο. Με την παροχή ποδηλάτων προς χρήση από τους πολίτες, ενθαρρύνουμε βιώσιμες επιλογές μετακίνησης που είναι επίσης υγιεινές και προσιτές.

Μια άλλη πρωτοβουλία θα ήταν η σύνδεση των ελαφρών επιβατών με τη δωρεάν ενοικίαση ποδηλάτων.

Δημόσιες αντλίες ποδηλάτων: Η τοποθέτηση δημόσιων αντλιών ποδηλάτων σε όλη την περιοχή θα ενθαρρύνει τους ανθρώπους να χρησιμοποιούν το ποδήλατο ως μέσο μεταφοράς. Οι αντλίες αυτές θα παρέχουν στους ποδηλάτες πλήρεις βάσεις εργασίας και εγκαταστάσεις για το φούσκωμα του αέρα, διευκολύνοντάς τους να χρησιμοποιούν τα ποδήλατά τους ως κύριο μέσο μεταφοράς.

Our Local Airport (Farm to Table)	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον, Κοινωνία	1, 2, 8, 12, 13

Τα τελευταία χρόνια, έχει παρατηρηθεί μια αξιοσημείωτη αύξηση του ενδιαφέροντος των ιδιοκτητών εστιατορίων και των θαμώνων για την προέλευση του φαγητού τους. Το κίνημα "**από το αγρόκτημα στο τραπέζι**", γνωστό και ως "από το αγρόκτημα στο πιρούνι", έχει κερδίσει έδαφος ως κοινωνικό κίνημα που δίνει έμφαση στη **διαφάνεια** στην προμήθεια των συστατικών των εστιατορίων από **τοπικές φάρμες**, συχνά μέσω της άμεσης απόκτησης από τους αγρότες. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύει την τοπική οικονομία βοηθά επίσης στη **στήριξη των τοπικών αγροτών**. Ενώ τα συμβατικά εστιατόρια συνήθως προμηθεύονται τα προϊόντα τους από άλλες περιοχές της χώρας ή ακόμη και από το εξωτερικό, με αποτέλεσμα μεγάλες αποστάσεις μεταφοράς και άλλες αντιξοότητες, τα εστιατόρια Farm-to-fork, δίνουν προτεραιότητα στην προμήθεια των συστατικών τους από τοπικά αγροκτήματα, γεγονός που τους επιτρέπει να σερβίρουν τρόφιμα, τοπικής προέλευσης που συλλέγονται στην κορυφή της φρεσκάδας και ξεχειλίζουν από φυσικές γεύσεις και θρεπτικά συστατικά. Η δημοτικότητα της τάσης "από το αγρόκτημα στο τραπέζι" σημαίνει ότι η σύνδεση ενός εστιατορίου με αυτήν μπορεί να δημιουργήσει ενθουσιασμό και να φέρει πελάτες.

Επιπλέον, το σερβίρισμα φαγητού από τη φάρμα στο τραπέζι παρέχει την ευκαιρία να γίνουν τα τοπικά και βιολογικά τρόφιμα πιο διαθέσιμα στην κοινότητα.

Επιπλέον, τα εστιατόρια "από το αγρόκτημα στο τραπέζι" προσφέρουν φρέσκια, γευστική και πλούσια σε θρεπτικά συστατικά κουζίνα που δίνει προτεραιότητα στην τοπική προμήθεια και παρέχει περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη **μειώνοντας το αποτύπωμα άνθρακα της αλυσίδας εφοδιασμού**. Επίσης, παρέχουν πλήθος περιβαλλοντικών και οικονομικών οφελών. Με την προμήθεια από τοπικές φάρμες, μειώνουν το αποτύπωμα άνθρακα της αλυσίδας εφοδιασμού τους, το οποίο είναι συνήθως μεγαλύτερο για τα συμβατικά εστιατόρια. Επιπλέον, αυτή η μέθοδος προμήθειας υποστηρίζει τους τοπικούς αγρότες και τις κοινότητές τους, καθώς και ενθαρρύνει τη διατήρηση της περιφερειακής γεωργίας.

Rainwater Harvesting

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	6, 9, 13

Η συλλογή όμβριων υδάτων μπορεί να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό εργαλείο για τα αεροδρόμια προκειμένου να μειώσουν την κατανάλωση νερού και να αυξήσουν τις πρακτικές βιωσιμότητάς τους. Το νερό της βροχής που συλλέγεται μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διάφορες εφαρμογές. Συνηθέστερα, το συλλεγόμενο νερό της βροχής χρησιμοποιείται για μη πόσιμες εφαρμογές, όπως: Πλύσιμο οχημάτων, καταστολή σκόνης, συμπλήρωση πύργου ψύξης, πλήρωση διακοσμητικών λιμνών και σιντριβανιών, άρδευση τοπίου.

Εκτός από την παροχή εναλλακτικού νερού, η συλλογή βρόχινου νερού μπορεί επίσης να αποτρέψει την είσοδο των ομβρίων υδάτων στις υδάτινες οδούς, βοηθώντας τους οργανισμούς να πληρούν τις ομοσπονδιακές απαιτήσεις για τη διαχείριση των ομβρίων υδάτων. Η μείωση των όμβριων υδάτων διευκολύνει τις πλημμύρες και τη διάβρωση, επιβραδύνοντας την απορροή και επιτρέποντάς την να απορροφηθεί στο έδαφος, μετατρέποντας τα προβλήματα των όμβριων υδάτων σε πλεονεκτήματα παροχής νερού. Λιγότερη απορροή σημαίνει επίσης λιγότερη μόλυνση των επιφανειακών υδάτων από ίζηματα, λιπάσματα, φυτοφάρμακα και άλλους ρύπους που μπορεί να μεταφέρει η απορροή.

Ακολουθούν ορισμένα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή βρόχινου νερού σε εφαρμογές αεροδρομίων:

- Συστήματα συλλογής βρόχινου νερού:** Τα συστήματα αυτά μπορούν να εγκατασταθούν στην οροφή των κτιρίων του αεροδρομίου για τη συλλογή του βρόχινου νερού που πέφτει. Το νερό της βροχής που συλλέγεται μπορεί στη συνέχεια να αποθηκευτεί σε δεξαμενές ή δεξαμενές για μεταγενέστερη χρήση.
- Διαπερατό οδόστρωμα:** Τα αεροδρόμια μπορούν να εγκαταστήσουν διαπερατό οδόστρωμα σε περιοχές όπως οι χώροι στάθμευσης, οι διάδρομοι προσγείωσης και οι τροχόδρομοι. Το διαπερατό οδόστρωμα επιτρέπει στο νερό της βροχής να διιθείται μέσα από το οδόστρωμα και να συλλέγεται σε μια δεξαμενή αποθήκευσης κάτω από αυτό.
- Πράσινες στέγες:** Η εγκατάσταση πράσινων στεγών στα κτίρια των αεροδρομίων μπορεί να βοηθήσει στη συλλογή βρόχινου νερού. Τα φυτά στην οροφή απορροφούν το νερό της βροχής και το απελευθερώνουν αργά με την πάροδο του χρόνου, μειώνοντας την ποσότητα της απορροής.
- Bioswales:** Οι βιολογικοί αγωγοί είναι ρυχές τάφροι ή κανάλια που έχουν σχεδιαστεί για να επιβραδύνουν και να φιλτράρουν την απορροή του νερού της βροχής. Συχνά φυτεύονται με βλάστηση που μπορεί να βοηθήσει στην απορρόφηση και το φιλτράρισμα των ρύπων.
- Κάποι βροχής:** Οι κάποι βροχής είναι διαμορφωμένοι χώροι που έχουν σχεδιαστεί για να συλλέγουν τα νερά της βροχής που απορρέουν από στέγες,

χώρους στάθμευσης και άλλες επιφάνειες. Το νερό που συλλέγεται μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την άρδευση των φυτών και του τοπίου γύρω από το αεροδρόμιο.

6. **Βαρέλια βροχής:** Τα βαρέλια βροχής είναι μικρά, φορητά δοχεία που μπορούν να τοποθετηθούν κάτω από τις υδρορροές για να συλλέγουν το νερό της βροχής. Το νερό που συλλέγεται μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διάφορους σκοπούς, όπως το πότισμα των φυτών ή το πλύσιμο των οχημάτων.

Food Donation Programs	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	2, 12, 13, 17

Πολλά αεροδρόμια έχουν ξεκινήσει προγράμματα δωρεάς τροφίμων για να μειώσουν τη σπατάλη τροφίμων και να βοηθήσουν όσους έχουν ανάγκη. Τα εστιατόρια και τα περίπτερα θέλουν να έχουν στα ράφια τους μόνο τα πιο φρέσκα προϊόντα για τους πελάτες τους, γι' αυτό και εναλλάσσουν και ανανεώνουν καθημερινά τα τρόφιμά τους. Μέσω ενός προγράμματος δωρεάς τροφίμων, τα υψηλής ποιότητας αλλοιώσιμα και παρασκευασμένα τρόφιμα που είναι απολύτως ασφαλή για κατανάλωση μπορούν να καταλήξουν σε ανθρώπους που το έχουν ανάγκη και όχι στη χωματερή. Τα τρόφιμα που δωρίζονται περιλαμβάνουν ψωμί ολικής άλεσης, σαλάτες, σάντουιτς, πίτσες, μακαρόνια με τυρί, κατεψυγμένα φάρια και γλυκά. Ουσιαστικά, όλα τα **μη πωληθέντα ή αχρησιμοποίητα τρόφιμα δωρίζονται σε τοπικές τράπεζες τροφίμων** ή φιλανθρωπικές οργανώσεις, μειώνοντας τα απορρίμματα και στηρίζοντας την τοπική κοινότητα. Μισθωτές χώρων εστίασης του αεροδρομίου μπορούν επίσης να κάνουν δωρεές τροφίμων σε **κοινωνικές τράπεζες**.

“Liquid Gold”	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	12, 13, 17

Η εφαρμογή ενός προγράμματος ανάκτησης αποβλήτων που ανακτά και επαναχρησιμοποιεί τα οργανικά απόβλητα και το χρησιμοποιημένο μαγειρικό λάδι που παράγονται από τις λειτουργίες του τερματικού σταθμού και τα εστιατόρια θα βοηθήσει την TheAirportCompany να μειώσει τις περιβαλλοντικές της επιπτώσεις, να στηρίξει τις τοπικές επιχειρήσεις και κοινότητες και να επιδείξει τη δέσμευσή της για βιωσιμότητα. Το πρόγραμμα θα βοηθήσει επίσης το αεροδρόμιο να συμμορφωθεί με τους κανονισμούς για τη

μείωση των αποβλήτων και την ανακύκλωση και ενδεχομένως να μειώσει το **κόστος διάθεσης** των αποβλήτων. Στο πλαίσιο αυτό, ένα πρόγραμμα ανάκτησης αποβλήτων που ανακτά και επαναχρησιμοποιεί τα οργανικά απόβλητα και το χρησιμοποιημένο **μαγειρικό λάδι** που παράγονται από τις λειτουργίες του αεροσταθμού και τα εστιατόρια μπορεί να ενισχύσει μια **σειρά από οφέλη**.

Ένα πρόγραμμα ανάκτησης αποβλήτων που επικεντρώνεται στην ανάκτηση οργανικών αποβλήτων και χρησιμοποιημένων μαγειρικών ελαίων είναι μια πολύτιμη ευκαιρία για τον Νέο Διεθνή Αερολιμένα Ηρακλείου να μειώσει τις περιβαλλοντικές του επιπτώσεις, να στηρίξει τις τοπικές επιχειρήσεις και κοινότητες και να επιδείξει τη δέσμευσή του για βιωσιμότητα. Το πρόγραμμα θα βοηθήσει επίσης το αεροδρόμιο να συμμορφωθεί με τους κανονισμούς για τη μείωση των αποβλήτων και την ανακύκλωση και ενδεχομένως να μειώσει το κόστος διάθεσης των αποβλήτων.

Παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης στους ενοικιαστές: Συνεργαστείτε με τους ενοικιαστές του αεροδρομίου για να τους εκπαιδεύσετε σχετικά με τη σημασία της ανάκτησης αποβλήτων και τον τρόπο ορθής διαλογής και απόρριψης των οργανικών αποβλήτων και του χρησιμοποιημένου μαγειρικού λαδιού. Η παροχή εκπαίδευσης και πόρων σχετικά με τις πρακτικές μείωσης των αποβλήτων και ανακύκλωσης θα τους βοηθήσει να συμβάλουν στην επιτυχία του προγράμματος.

Συνεργασία με τοπικούς παραγωγούς κομποστοποίησης και βιοντίζελ (SDG17)

Προσδιορισμός και συνεργασία με τοπικές εγκαταστάσεις κομποστοποίησης και παραγωγούς βιοντίζελ για την ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση των οργανικών αποβλήτων και του χρησιμοποιημένου μαγειρικού λαδιού που παράγονται από το αεροδρόμιο. Η εγκατάσταση κομποστοποίησης μπορεί να μετατρέψει τα οργανικά απόβλητα σε πλούσια σε θρεπτικά συστατικά εδαφοβελτιωτικά για χρήση στην τοπική κηπουρική και τα κατασκευαστικά έργα. Ο παραγωγός βιοντίζελ μπορεί να ανακυκλώσει το χρησιμοποιημένο μαγειρικό λάδι σε βιοντίζελ, το οποίο μειώνει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και τη μαύρη αιθάλη στα οχήματα και τον εξοπλισμό του αεροδρομίου.

Sustainable Packaging	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	12, 13, 14, 15, 17

Η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με αεροπορικές εταιρείες και ενοικιαστές για την ανάπτυξη και εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών συσκευασίας και διαχείρισης αποβλήτων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την υιοθέτηση λύσεων συσκευασίας που είναι φιλικές προς το περιβάλλον, όπως η χρήση **βιοδιασπώμενων** ή **κομποστοποιήσιμων υλικών**, και την εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών

διαχείρισης αποβλήτων, όπως η ανακύκλωση και η κομποστοποίηση.

Επιπλέον, ο αερολιμένας μπορεί να ενθαρρύνει και να δώσει κίνητρα στις αεροπορικές εταιρείες και τους ενοικιαστές να υιοθετήσουν βιώσιμες πρακτικές συσκευασίας και διαχείρισης αποβλήτων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την προσφορά οικονομικών κινήτρων ή την αναγνώριση όσων επιδεικνύουν δέσμευση για βιωσιμότητα μέσω των πρακτικών συσκευασίας και διαχείρισης αποβλήτων.

Επιπλέον, ο αερολιμένας μπορεί να συνεργαστεί με τοπικές εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων για να διασφαλίσει την ορθή διάθεση και ανακύκλωση των αποβλήτων και μπορεί επίσης να διερευνήσει τη δυνατότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας από τα απόβλητα. Με τη λήψη αυτών των μέτρων, το αεροδρόμιο μπορεί να

αποδείξει τη δέσμευσή του για βιωσιμότητα και να ενθαρρύνει τις αεροπορικές εταιρείες και τους ενοικιαστές να κάνουν το ίδιο, συμβάλλοντας τελικά σε ένα πιο πράσινο και βιώσιμο μέλλον. **Τέτοια προϊόντα μπορούν να αναπτυχθούν σε συνεργασία με πανεπιστήμια ή ΜΚΟ.**

Free the Refills	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία, Περιβάλλον	6, 12, 13

Υπήρξε μια εποχή που οι βρύσες ελεύθερης χρήσης υπήρχαν σε κάθε χώρο δημόσιας συνάθροισης. Τα αεροδρόμια σε όλο τον κόσμο επανενσωματώνουν τέτοιες πρακτικές και πρωτοπορούν στη μείωση του πλαστικού, αναπτύσσοντας εγκαταστάσεις πόσιμου νερού. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι όσοι σχεδιάζουν νέους τερματικούς σταθμούς ή κτίρια, μπορούν να συμπεριλάβουν την παροχή δημόσιου νερού στο στάδιο του σχεδιασμού. Ενώ τα πλαστικά απόβλητα είναι ένα ζήτημα που δεν πρόκειται να εξαφανιστεί, ελπίζουμε ότι θα συνεχίσουμε να βλέπουμε προοδευτικά σκεπτόμενες αεροπορικές εταιρείες και αεροδρόμια να λαμβάνουν τολμηρές αποφάσεις για να βοηθήσουν στην ενυδάτωση των ανθρώπων ενώ βρίσκονται εν κινήσει - **χωρίς την ανάγκη πλαστικού μιας χρήσης.**

Όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας, οι αρχές του αεροδρομίου μπορούν να παρακολουθούν τον αριθμό των μπουκαλιών που εξοικονομούνται από την αγορά και την απόρριψη με τη χρήση της συσκευής που είναι εγκατεστημένη στα

σιντριβάνια και τους σταθμούς επαναπλήρωσης - ένας αποτελεσματικός τρόπος για να καταδειχθεί ο αντίκτυπος στους επιβάτες και τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

"Aircycle"	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	12, 13

Το AirCycle είναι μια προτεινόμενη σχεδιαστική λύση που μπορεί να επιτρέψει στην εταιρεία αεροδρομίου να μειώσει τα απόβλητα του αεροσταθμού και να εξαλείψει τα απόβλητα που καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής ή αποτέφρωσης.

Το AirCycle παρέχει μια δομημένη προσέγγιση για τη διαχείριση των αποβλήτων λιανικής του αεροδρομίου, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού μη

ανακυκλώσιμων/ανακυκλώσιμων αποβλήτων, της χρήσης διαφορετικών σχεδίων κάδων, της καδικοποίησης χρωμάτων, της εναρμόνισης των χρωμάτων των αποβλήτων, της βελτίωσης των οδηγιών και της σήμανσης και της εκπαίδευσης του προσωπικού. Περιλαμβάνει επίσης την εγκατάσταση περισσότερων σταθμών διάθεσης υγρών και δωρεάς. Με την αξιοποίηση του AirCycle, τα αεροδρόμια μπορούν να επιτύχουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στην επεξεργασία των αποβλήτων του τερματικού σταθμού, **οδηγώντας σε μεγαλύτερη εκτροπή των αποβλήτων** από την αποτέφρωση και την υγειονομική ταφή προς την ανάκτηση. Αυτό θα βοηθήσει στη συνέχεια τα αεροδρόμια να επιτύχουν τους στόχους τους για μηδενικό καθαρισμό, ενώ παράλληλα θα επιδείξουν τη δέσμευσή τους για βιώσιμες πρακτικές και μείωση των αποβλήτων στον κλάδο των αερομεταφορών.

Από το σχεδιασμό της, η προτεινόμενη δράση συνδέεται στενά με τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς του αεροδρομίου, συμπεριλαμβανομένων των παραχωρησιούχων και των καταστημάτων του αεροδρομίου, των επιβατών και των εστιατορίων. Αυτό διασφαλίζει ότι όλα τα εμπλεκόμενα μέρη γνωρίζουν και δεσμεύονται να εφαρμόσουν τις πρακτικές διαχείρισης αποβλήτων που προβλέπονται από το σχέδιο δράσης. Η στενή συνεργασία και η συμμετοχή αυτών των ενδιαφερομένων μερών θα συμβάλει στη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος, οδηγώντας σε μεγαλύτερη αποδοτικότητα και οικονομία στην επεξεργασία των αποβλήτων του τερματικού σταθμού, καθώς και σε αυξημένη εκτροπή των αποβλήτων από την αποτέφρωση και την υγειονομική ταφή προς την ανάκτηση.

Τελικά, αυτό θα επιτρέψει στα αεροδρόμια να επιτύχουν τους στόχους τους για μηδενικές εκπομπές και να επιδείξουν τη δέσμευσή τους στη βιωσιμότητα και τη μείωση των αποβλήτων στην αεροπορική βιομηχανία.

Οι πληροφορίες για τα απόβλητα παρέχουν βασικές πληροφορίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό ευκαιριών και προτεραιοτήτων ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίησης και μείωσης των αποβλήτων και για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων με την πάροδο του χρόνου.

Mediterranean Dish	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	8, 12, 14, 17

Η μείωση της χρήσης πλαστικών μίας χρήσης είναι μια κρίσιμη στρατηγική για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αυτό συνεπάγεται δέσμευση για καινοτομία και έρευνα με στόχο την προστασία του πλανήτη. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η μείωση της χρήσης παρθένου πλαστικού και η αντικατάσταση των συσκευασιών μίας χρήσης με βιώσιμα, ανακυκλώσιμα ή ανακυκλωμένα υλικά είναι ζωτικής σημασίας.

Ο πειραματισμός με **νέα λιπασματοποιήσιμα υλικά** για μαχαιροπήρουνα, συσκευασίες για φαγητό, ποτήρια και καλαμάκια σημαίνει συνεχή έρευνα και ανάπτυξη και μεγάλη έμφαση στην ασφάλεια των τροφίμων.

Καθώς ο ευαισθητοποίηση των καταναλωτών όσον αφορά τη

βιωσιμότητα αυξάνεται, έχει καταστεί επιτακτική ανάγκη να βρεθούν καινοτόμες λύσεις που όχι μόνο θα ευθυγραμμίζονται με τους νέους εθνικούς και διεθνείς κανονισμούς, αλλά και θα ικανοποιούν τις ανάγκες των ατόμων με περιβαλλοντική συνείδηση.

Για να επιτευχθεί αυτό, είναι ζωτικής σημασίας να βελτιστοποιηθεί η χρήση των συσκευασιών και να μειωθεί η χρήση παρθένου πλαστικού με την ενσωμάτωση πιο βιώσιμων υλικών. Τα φύκια έχουν αναδειχθεί ως μια πολλά υποσχόμενη εναλλακτική πηγή τέτοιων υλικών, ιδίως δεδομένης της αφθονίας τους κατά μήκος των **ακτών της Μεσογείου**, όπου συχνά θεωρούνται απόβλητα. Ως εκ τούτου, η διερεύνηση της χρήσης των φυκιών ως βιώσιμου υλικού συσκευασίας είναι ένα βήμα προς την επίτευξη μιας πιο φιλικής

προς το περιβάλλον και υπεύθυνης προσέγγισης της συσκευασίας.

Η προτεινόμενη δράση περιλαμβάνει τη συνεργασία με μια ΜΚΟ για την παράδοση αυτού του νέου προϊόντος, χρησιμοποιώντας φύκια που προηγουμένως χαρακτηρίζονταν ως απόβλητα. Αυτό όχι μόνο θα τονώσει την τοπική οικονομία, αλλά και θα **συμβάλει στη διατήρηση των ακτών** και στην **αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας**. Για να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη ζήτηση των καταναλωτών για βιωσιμότητα και να συμμορφωθεί με τη νέα εθνική και διεθνή νομοθεσία, η εταιρεία μπορεί να συνεργαστεί με άλλους για τη δημιουργία καινοτόμων λύσεων για τη βελτιστοποίηση της χρήσης των συσκευασιών και τη **μείωση του παρθένου πλαστικού** με τη χρήση πιο βιώσιμων υλικών

Seed Cups	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον/Κοινωνία	12, 13, 15, 17

Στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης βιωσιμότητας της Εταιρείας, μπορεί να εξεταστεί η εισαγωγή ποτηριών **με ενσωματωμένους σπόρους** για την προώθηση της **αναδάσωσης και πιο πράσινων πρακτικών**. Αυτά τα φιλικά προς το περιβάλλον κύπελλα μπορεί να διατίθενται στα καταστήματα που συμμετέχουν στα αεροδρόμια και θα διαθέτουν σπόρους ή συγκεκριμένη τοποθεσία ανάλογα με την τοποθεσία του καταστήματος. Μετά τη χρήση τους, οι πελάτες μπορούν είτε να φυτέψουν οι ίδιοι τα κύπελλα είτε να τα επιστρέψουν για να φυτευτούν από την Εταιρεία σε καθορισμένες τοποθεσίες όπως ο Κήπος των Αεροδρομίων ή αλλού. Για να προσθέσουν μια μοναδική πινελιά, τα φλιτζάνια θα διαθέτουν επίσης απεικονίσεις αξιομνημόνευτων τοποθεσιών στην Κρήτη, λειτουργώντας ως μια μορφή διαφήμισης, ενώ παράλληλα θα ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να τα φυτέψουν σε αυτές τις τοποθεσίες. Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας, στοχεύουμε στην προώθηση της βιωσιμότητας, στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές και στη συμβολή σε ένα πιο πράσινο μέλλον για τον πλανήτη μας.

Εκτός από την προώθηση της βιωσιμότητας, αυτά τα κύπελλα με τους

ενσωματωμένους σπόρους μπορούν επίσης να χρησιμεύσουν ως εκπαιδευτικό εργαλείο για τους καταναλωτές.

Κάθε φλιτζάνι μπορεί να έχει ενσωματωμένη την ταυτότητα του σπόρου, παρέχοντας πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με

τη σημασία και τις ιδιότητες του φυτού. Μπορούμε επίσης να επιλέξουμε να παρουσιάσουμε **ενδημικά φυτά** για να προωθήσουμε τη διατήρησή τους και να αναδείξουμε τη **μοναδική χλωρίδα της περιοχής**. Παρέχοντας αυτές τις πληροφορίες, ελπίζουμε να ενθαρρύνουμε μια βαθύτερη εκτίμηση για το περιβάλλον και τον ρόλο που μπορούμε όλοι να διαδραματίσουμε στην προστασία του.

Workwear Reborn: Revitalizing Textiles for a Sustainable Future

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	12, 13, 14, 15 & 17

Η ανακύκλωση των παλαιών ενδυμάτων εργασίας που έχουν φτάσει στο τέλος της ωφέλιμης ζωής τους είναι μια βιώσιμη και υπεύθυνη ενέργεια που προσφέρει πολλά οφέλη. Πρώτον, συμβάλλει στη **μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου των υφασμάτινων απορριμμάτων**, εκτρέποντάς τα από τις χωματερές και την αποτέφρωση. Αυτό, με τη σειρά του, εξοικονομεί νερό και μειώνει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Επιπλέον, οι ίνες των ανακυκλωμένων ενδυμάτων μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν ως μόνωση για κτίρια, συμβάλλοντας περαιτέρω στα περιβαλλοντικά οφέλη.

Επιπλέον, η ανακύκλωση παλαιών ενδυμάτων εργασίας προστατεύει επίσης την **εικόνα** και τη φήμη της εταιρείας. Ακριβώς όπως τα επώνυμα ενδύματα εργασίας μπορούν να ενισχύουν την εικόνα μιας επιχείρησης, τα παλιά ενδύματα εργασίας που πέφτουν σε λάθος χέρια, απορρίπτονται ώς μεταπωλούνται μπορεί γρήγορα να έχουν το αντίθετο αποτέλεσμα. Με την ανακύκλωση των παλαιών ενδυμάτων εργασίας, οι εταιρείες μπορούν να διασφαλίσουν ότι ο μάρκα τους δεν συνδέεται με αρνητικές περιβαλλοντικές πρακτικές **ή ηθικά ζητήματα**.

Με την εφαρμογή ενός προγράμματος ανακύκλωσης ενδυμάτων εργασίας, οι εταιρείες μπορούν να αποδείξουν τη δέσμευσή τους για βιωσιμότητα και **υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή**. Μπορεί επίσης να βοηθήσει τις εταιρείες να επιτύχουν τους στόχους βιωσιμότητάς τους, προωθώντας παράλληλα μια πιο **κυκλική οικονομία**.

Coffeelizer	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	12, 13, 14, 15, 17

Η Ελλάδα είναι μεταξύ των 10 πρώτων χωρών σε **κατανάλωση καφέ**, καταλαμβάνοντας την 9η θέση και παράγοντας πάνω από 25.000 τόνους αποβλήτων. Με βάση μελέτες που υποστηρίζουν τη θεωρία ότι τα **χρησιμοποιημένα κατακάθια καφέ είναι πολύτιμα συστατικά για τη λίπαση των καλλιεργειών**, υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης ενός νέου προϊόντος.

Coffeelizer

Ο κύριος στόχος του Coffeelizer είναι να αντιμετωπίσει το ζήτημα των καθημερινών αποβλήτων καφέ που παράγονται στη βιομηχανία τροφίμων και γρήγορων ποτών της περιοχής του αεροδρομίου. Αντί να αφήνει αυτά τα απόβλητα να καταλήγουν σε χωματερές ή κάδους απορριμμάτων, το Coffeelizer τα **συλλέγει, τα ανακυκλώνει και τα επαναχρησιμοποιεί**, δημιουργώντας μια βιώσιμη **εναλλακτική λύση στην κομποστοποίηση**. Με τον τρόπο αυτό, η εταιρεία στοχεύει στη μείωση της ποσότητας των υλικών που διαφορετικά θα γίνονταν απόβλητα.

Μέσω μιας συστηματικής και οργανωμένης διαδικασίας συλλογής, ο Coffeelizer μετατρέπει τα απόβλητα σε οργανικό λίπασμα. Με την εφαρμογή ειδικών τεχνικών και περιβαλλοντικών προτύπων στα απόβλητα καφέ, το **λίπασμα είναι υψηλής ποιότητας** και κατάλληλο για χρήση ως βελτιωτικό εδάφους σε συγκεκριμένους τύπους καλλιεργειών. Αυτό όχι μόνο προωθεί μια πιο βιώσιμη προσέγγιση στη γεωργία και τη διαχείριση των αποβλήτων, αλλά συμβάλλει και σε ένα πιο πράσινο μέλλον.

Το αναγεννητικό προϊόν του Coffeelizer μπορεί να πωλείται στους χώρους όπου συλλέγονται τα απορρίμματα καφέ, προωθώντας κυκλικές πρακτικές που χρησιμοποιεί ο πωλητής. Με αυτόν τον τρόπο, ο Coffeelizer δημιουργεί μια ευκαιρία για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία των βιώσιμων πρακτικών διαχείρισης αποβλήτων και ενθαρρύνει τους ιδιώτες και τις επιχειρήσεις να τις υιοθετήσουν.

Summer Camp- Agri Crete

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον, Κοινωνία	2, 12, 13, 15, 17

Στόχος του έργου αυτού είναι η δημιουργία ενός προγράμματος θερινής αγροτικής κατασκήνωσης που θα **εκπαιδεύσει τους συμμετέχοντες τόσο στις παραδοσιακές όσο και στις βιώσιμες γεωργικές πρακτικές** για την προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμων και κοινωνικά υπεύθυνων γεωργικών πρακτικών. Εκτός από την εκπαίδευση των συμμετεχόντων σχετικά με τη σημασία των παραδοσιακών γεωργικών πρακτικών για τη βιώσιμη γεωργία, το έργο επιδιώκει επίσης να εισαγάγει σύγχρονες τεχνολογίες και μεθόδους για έξυπνη γεωργία και γεωργικές πρακτικές ακριβείας. Επιπλέον, με την προώθηση μιας κοινότητας "αγροτών" που δεσμεύονται να προωθήσουν τη βιώσιμη γεωργία στις δικές τους κοινότητες, ο αντίκτυπος του έργου μπορεί να επεκταθεί πέραν της θερινής κατασκήνωσης και να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη προώθηση πρακτικών βιώσιμης γεωργίας.

Το πρόγραμμα μπορεί να συνεργαστεί με ένα πανεπιστήμιο για τη διοργάνωση του προγράμματος Agri-SummerCamp, το οποίο θα περιλαμβάνει **εργαστήρια, διαλέξεις και επισκέψεις σε τοπικά αγροκτήματα**. Αυτή η συνεργασία θα προσφέρει **πρακτική εμπειρία** και μια ευκαιρία για τους συμμετέχοντες να **μάθουν από ειδικούς** στον τομέα. Με την πρόσκληση εμπειρογνωμόνων στις παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές και τη βιώσιμη γεωργία για ομιλίες και διεξαγωγή εργαστηρίων, οι συμμετέχοντες μπορούν να αποκτήσουν **πρόσβαση σε γνώσεις αιχμής και πρακτική καθοδήγηση σχετικά με τη βιώσιμη γεωργία**.

Τελικά, τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου είναι η αύξηση της γνώσης και της κατανόησης των παραδοσιακών γεωργικών πρακτικών και της βιώσιμης γεωργίας μεταξύ των συμμετεχόντων, η ανάπτυξη **ενός δικτύου γεωργών** που δεσμεύονται να προωθήσουν τη βιώσιμη γεωργία στις κοινότητές τους, η αύξηση της ευαισθητοποίησης και του ενδιαφέροντος για τη βιώσιμη γεωργία μεταξύ των νέων και η προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμων και κοινωνικά **υπεύθυνων γεωργικών πρακτικών**. Μέσω του προγράμματος Agri-SummerCamp, οι συμμετέχοντες μπορούν να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες, πρόσβαση σε γνώσεις και μια υποστηρικτική κοινότητα για την προώθηση πρακτικών βιώσιμης γεωργίας στις κοινότητές τους.

HydroHarvest	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	2, 6, 9, 11, 12, 17

Μια πρόταση δράσης βιωσιμότητας που ενσωματώνει την υδροπονία θα μπορούσε να είναι η δημιουργία ενός συστήματος υδροπονικής καλλιέργειας στις εγκαταστάσεις της εταιρείας αεροδρομίου. Αυτό θα περιελάμβανε τη δημιουργία ενός **εσωτερικού υδροπονικού κόπου** για την καλλιέργεια φρέσκων προϊόντων όπως λαχανικά, βότανα και φρούτα σε ελεγχόμενο περιβάλλον χωρίς τη χρήση χώματος, χρησιμοποιώντας αντ' αυτού νερό πλούσιο σε θρεπτικά συστατικά. Το σύστημα αυτό μπορεί να σχεδιαστεί για τη βελτιστοποίηση της χρήσης νερού και θρεπτικών συστατικών με ταυτόχρονη ελαχιστοποίηση των αποβλήτων, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παροχή φρέσκων, υγιεινών επιλογών διατροφής για τους υπαλλήλους του αεροδρομίου, τους ταξιδιώτες και τις κοντινές κοινότητες.

Αυτή η πρόταση δράσης για την αειφορία θα μπορούσε να έχει **πολλά οφέλη, όπως η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραδοσιακής γεωργίας, η μείωση των εκπομπών από τη μεταφορά τροφίμων και η προώθηση βιώσιμων συστημάτων τροφίμων.** Επιπλέον, μπορεί να καταδείξει **τη δέσμευση της εταιρείας αεροδρομίου για βιωσιμότητα** και να δώσει **την ευκαιρία να ενημερωθεί το κοινό για τα οφέλη της υδροπονικής καλλιέργειας.**

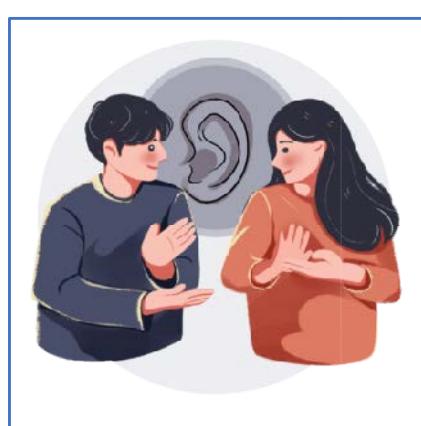
Επιπλέον, το σύστημα υδροπονικής καλλιέργειας μπορεί επίσης να προσφέρει ευκαιρίες για εκπαίδευση και συμμετοχή στην κοινότητα, όπως η προσφορά εργαστηρίων για την υδροπονική κηπουρική ή η συνεργασία με τοπικά σχολεία ή κοινοτικές ομάδες για την παροχή φρέσκων προϊόντων. Έτσι, μια ωραία πρόταση θα ήταν η συνεργασία με ένα πανεπιστήμιο για την αποτελεσματική υλοποίηση αυτού του έργου. Το έργο αυτό μπορεί να συνδυαστεί με τη συγκομιδή βρόχινου νερού για τη δημιουργία συνεργειών.

SIGNAL IT

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	4,10

Για την προώθηση **της συμμετοχικότητας και της προσβασιμότητας**, η εταιρεία αεροδρομίου μπορεί να προσφέρει εκπαίδευση στους υπαλλήλους της για την επικοινωνία στην νοματική γλώσσα. Η προτεινόμενη δράση βιωσιμότητας περιλαμβάνει την παροχή εκπαίδευσης στη νοματική γλώσσα στο προσωπικό του αεροδρομίου, καθώς και σε άλλα σχετικά μέλη του προσωπικού. Επιπλέον, η εκπαίδευση μπορεί να επεκταθεί και στο προσωπικό που απευθύνεται στους πελάτες, όπως οι αεροσυνοδοί, για να βελτιωθεί η εμπειρία των πελατών. Αυτό το πρόγραμμα κατάρτισης μπορεί επίσης να επεκταθεί σε **επαγγελματίες της τουριστικής βιομηχανίας**, όπως ο τομέας των **μεταφορών**, οι ξεναγοί και η HORECA, ώστε να γίνουν πιο προσβάσιμοι σε

άτομα με προβλήματα ακοής. Το πρόγραμμα κατάρτισης θα σχεδιαστεί για να εξοπλίσει το προσωπικό με τις απαραίτητες **δεξιότητες και γνώσεις για την αποτελεσματική επικοινωνία** με άτομα που χρησιμοποιούν **τη νοματική γλώσσα**. Θα καλύψει το βασικό λεξιλόγιο και τις δομές των προτάσεων, καθώς και την ικανότητα κατανόησης και ερμηνείας κοινών χειρονομιών και εκφράσεων του προσώπου. Επιπλέον, στο πλαίσιο του έργου μπορεί να αναπτυχθεί και να παρασχεθεί ένας χάρτης με μέρη και δραστηριότητες που είναι φιλικά προς τα άτομα με προβλήματα ακοής. Για να διασφαλιστεί η υψηλότερη ποιότητα της εκπαίδευσης, η εταιρεία αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με έναν αξιόπιστο οργανισμό που ειδικεύεται στην παροχή εκπαίδευσης στην νοματική γλώσσα.

Wildlife Conservation Awareness Campaign

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	12, 15, 16

Η διοργάνωση μιας **εκστρατείας ή ενός συνέδριου που επικεντρώνεται στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τον αντίκτυπο της εμπορίας άγριων ζώων στα οικοσυστήματα και την οικονομία και τη **σημασία της πρόληψης αυτής της παράνομης** δραστηριότητας είναι ένα προληπτικό βήμα που μπορεί να λάβει μια εταιρεία αεροδρομίου. Η εκστρατεία ή το συνέδριο μπορεί να απευθύνεται σε ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών, όπως το ευρύ κοινό, οι**

υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου και οι ΜΚΟ, και να περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες επικοινωνίας, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δημόσιες εκδηλώσεις και προβολή στα μέσα ενημέρωσης για τη διάδοση του μνημάτος σχετικά με την προστασία της άγριας ζωής.

Για να συμπληρωθούν οι προσπάθειες ευαισθητοποίησης, μπορεί επίσης να παρέχεται κατάρτιση σε ενδιαφερόμενους φορείς, όπως οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου και οι τελωνειακοί υπάλληλοι, ώστε να ενισχυθεί η ικανότητά τους να εντοπίζουν και να αποτρέπουν την παράνομη διακίνηση άγριας ζωής. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει κατάρτιση σχετικά με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς, την αναγνώριση της άγριας ζωής και τις τεχνικές έρευνας.

Σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, μπορεί επίσης να αναληφθεί άμεση δράση για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης άγριων ζώων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών για τη διακοπή του παράνομου εμπορίου άγριας ζωής, όπως στοχευμένες δράσεις επιβολής, συνεργασία με άλλες υπηρεσίες επιβολής του νόμου και διεθνή συνεργασία.

Reforestation Activities	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον/ Κοινωνία	8, 13, 15, 17

Η προτεινόμενη δράση βιωσιμότητας περιλαμβάνει τη διοργάνωση δραστηριοτήτων αναδάσωσης για την υποστήριξη της μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα και τη συμβολή στους ΣΒΑ των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση **της κλιματικής αλλαγής**. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν τη φύτευση δέντρων σε τοπικά δάσοντας ή τη συμμετοχή σε προγράμματα που υποστηρίζουν τις προσπάθειες αναδάσωσης σε περιοχές που πλήττονται από την αποψίλωση των δασών.

Εκτός από τα περιβαλλοντικά οφέλη, οι δραστηριότητες αναδάσωσης μπορούν επίσης

να έχουν θετικές κοινωνικές επιπτώσεις, καθώς ενισχύουν το πθικό των εργαζομένων και αποδεικνύουν στους επενδυτές και τους πελάτες τη δέσμευση της εταιρείας για βιωσιμότητα. Η εταιρεία μπορεί επίσης να

χρησιμοποιήσει αυτή την ευκαιρία για να συνεργαστεί με τις **τοπικές κοινότητες** και να **ευαισθητοποιήσει τους πολίτες** σχετικά με τη σημασία της αναδάσωσης και τον αντίκτυπό της στο περιβάλλον.

Για να εξασφαλιστεί η επιτυχία των δραστηριοτήτων αναδάσωσης, η εταιρεία μπορεί να συνεργαστεί με τοπικές οργανώσεις, κυβερνήσεις και άλλους ενδιαφερόμενους

φορείς για τον αποτελεσματικό συντονισμό και την υλοποίηση του έργου. Το έργο μπορεί επίσης να ενσωματώθει στην ευρύτερη στρατηγική βιωσιμότητας της εταιρείας και να κοινοποιηθεί στα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω διαφόρων διαύλων, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, των ενημερωτικών δελτίων και των εκθέσεων βιωσιμότητας.

Future Aviators	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	4, 8, 9, 17

Η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να δημιουργήσει ένα **πρόγραμμα εκπαίδευσης για την επαγγελματική σταδιοδρομία στην αεροπορία, το οποίο θα συνεργάζεται με τοπικά σχολεία και αεροπορικές οργανώσεις για την παροχή εκπαιδευτικών ευκαιριών σε μαθητές που ενδιαφέρονται να ακολουθήσουν καριέρα στην αεροπορία.** Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να περιλαμβάνει συνεργασίες με τοπικά σχολεία για την παροχή ξεναγήσεων στο αεροδρόμιο, στα υπόστεγα αεροσκαφών και στις αεροπορικές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με αεροπορικές οργανώσεις για την παροχή **πρακτικών εμπειριών στους μαθητές**, όπως προσωμοιώσεις πτήσεων, επιδείξεις συντήρησης αεροσκαφών και εργαστήρια ανάπτυξης καριέρας. Επιπλέον, το έργο αυτό μπορεί να συμβάλει στην **προώθηση της καινοτομίας** και των υποδομών παρέχοντας εκπαιδευτικές ευκαιρίες και πρακτικές εμπειρίες για μαθητές που ενδιαφέρονται για τον κλάδο των αερομεταφορών, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και να προωθήσουν την ανάπτυξη στον τομέα αυτό.

Μέσω αυτού του προγράμματος, η εταιρεία αεροδρομίων μπορεί να συμβάλει στην **εκπαίδευση και την ανάπτυξη** της επόμενης γενιάς επαγγελματιών του κλάδου των αερομεταφορών, ενώ παράλληλα προωθεί τη βιωσιμότητα και την περιβαλλοντική ευθύνη στον κλάδο

των αερομεταφορών. Η πρωτοβουλία αυτή μπορεί επίσης να ενισχύσει τη φήμη της εταιρείας ως κοινωνικά υπεύθυνος και προσανατολισμένος στην κοινότητα οργανισμός.

Safety Week	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	SDG 3, 8, 11, 12

Προώθηση μιας **κουλτούρας ασφάλειας** και ευαισθητοποίησης μεταξύ των εργαζομένων και των ενδιαφερόμενων μερών και διασφάλιση ότι η εταιρεία είναι καλά προετοιμασμένη για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και την πρόληψη ατυχημάτων. Αυτή η δράση βιωσιμότητας περιλαμβάνει την αφιέρωση μιας εβδομάδας για την **ευαισθητοποίηση** και την **εκπαίδευση των εργαζομένων** σε θέματα ασφάλειας, διαχείρισης κινδύνων και πρωτοκόλλων αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης. Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας ασφάλειας, η εταιρεία μπορεί να διεξάγει ελέγχους ασφάλειας και να παρέχει εκπαιδευτικά σεμινάρια στους υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων εξυπορέτησης πελατών, του προσωπικού ασφαλείας και άλλων σχετικών μελών του προσωπικού. Οι έλεγχοι ασφαλείας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό πιθανών κινδύνων και την

αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων μέτρων ασφαλείας. Οι εκπαιδευτικές συνεδρίες μπορούν να καλύπτουν μια σειρά θεμάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια, όπως διαδικασίες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, αναγνώριση κινδύνων και αξιολόγηση κινδύνων, χρήση μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) και κουλτούρα ασφάλειας.

Επιπλέον, για να συμπληρώσει αυτή την εκστρατεία της εβδομάδας ασφάλειας, η εταιρεία μπορεί να εφαρμόσει ένα σταθερό σχέδιο διαχείρισης κινδύνων, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει συνεχείς ελέγχους ασφάλειας, συνεχή εκπαίδευση σε θέματα ασφάλειας και τακτική αναθεώρηση και ενημέρωση των σχεδίων αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης. Το σχέδιο διαχείρισης κινδύνων μπορεί να σχεδιαστεί για την πρόληψη ατυχημάτων και την ελαχιστοποίηση του κινδύνου τραυματισμών ή θανάτων, διασφαλίζοντας την ασφάλεια των εργαζομένων και των πελατών.

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της εβδομάδας ασφάλειας, η εταιρεία αεροδρομίου μπορεί να εμπλέξει σχολεία και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς της κοινότητας για να τους ευαισθητοποιήσει και να τους εκπαιδεύσει σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει **τη διοργάνωση επιδείξεων και προσομοιώσεων ασφαλείας**, την παροχή συμβουλών και κατεύθυντήριων γραμμών ασφαλείας και τη διεξαγωγή εργαστηρίων και εκπαιδευτικών συναντήσεων σχετικά με την ασφάλεια. Η εμπλοκή των **κοινοτικών φορέων** μπορεί να βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι η ευαισθητοποίηση σε θέματα ασφάλειας επεκτείνεται πέρα από την εταιρεία και προωθεί μια κουλτούρα ασφάλειας στην ευρύτερη κοινότητα. Επιπλέον, αυτό μπορεί

να βοηθήσει στη δημιουργία συνεργασιών και στην οικοδόμηση σχέσεων με τοπικά σχολεία και οργανισμούς, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε άλλες συνεργατικές πρωτοβουλίες βιωσιμότητας στο μέλλον.

Fuelling Education	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	1, 4, 8

Μια πρόταση βιώσιμης δράσης για την προσέγγιση **κοινοτήτων που δεν διαθέτουν παραδοσιακά εκπαιδευτικά πλεονεκτήματα** θα μπορούσε να περιλαμβάνει την παροχή **εκπαιδευτικών πόρων** και **εξοπλισμού σε απομακρυσμένους πληθυσμούς**. Ένας τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι η χρήση ενός κινητού φορτηγού εξοπλισμένου με φορητούς υπολογιστές, σύνδεση στο διαδίκτυο και άλλα απαραίτητα εργαλεία για τη διευκόλυνση της μάθησης από απόσταση.

Το πρόγραμμα μπορεί να σχεδιαστεί έτσι ώστε να συνεργάζεται με **τοπικούς κοινοτικούς** ιγέτες και οργανισμούς για τον εντοπισμό απομακρυσμένων περιοχών που δεν έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση και την παροχή εκπαιδευτικών πόρων για τη γεφύρωση του χάσματος. Το βαν μπορεί να στελεχωθεί από εκπαιδευτικούς και εθελοντές που έχουν εκπαιδευτεί για τη χρήση του εξοπλισμού και τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων διαδικτυακών μαθημάτων, εικονικών εκδρομών και διαδραστικών μαθησιακών εμπειριών.

Η προσέγγιση αυτή όχι μόνο παρέχει εκπαιδευτικές ευκαιρίες σε όσους δεν έχουν παραδοσιακή πρόσβαση, αλλά μειώνει επίσης το αποτύπωμα άνθρακα που συνδέεται με την κατασκευή νέων σχολείων και υποδομών. Επιπλέον, **μπορεί να δημιουργήσει ευκαιρίες** για τα μέλη της τοπικής κοινότητας να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, να αναπτύξουν νέες δεξιότητες και **να γίνουν υποστηρικτές** της εκπαίδευσης στις κοινότητές τους.

Ενισχύοντας αυτές τις κοινότητες με εκπαιδευτικούς πόρους και ευκαιρίες, αυτή η δράση βιωσιμότητας μπορεί να συμβάλει στην προώθηση της δια **βίου μάθησης**, να στηρίξει την οικονομική ανάπτυξη, η οποία στοχεύει στην εξασφάλιση ποιοτικής εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και ισότιμης εκπαίδευσης και στην προώθηση ευκαιριών δια βίου μάθησης για όλους.

Gastronomical Map of Crete	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	8, 12, 13,15

Στόχος αυτής της δράσης βιωσιμότητας είναι η **προώθηση του βιώσιμου τουρισμού στην Κρήτη** με την ανάδειξη της μοναδικής γαστρονομικής κληρονομιάς της και τη στήριξη των τοπικών παραγωγών και επιχειρήσεων τροφίμων.

Η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί **με τοπικούς παραγωγούς τροφίμων**, εστιατόρια και άλλες επιχειρήσεις για τη δημιουργία ενός γαστρονομικού χάρτη της Κρήτης. Αυτός ο χάρτης θα παρουσιάζει τα διάφορα **τοπικά συστατικά** και τις **ιστορίες πίσω από τα τρόφιμα**, καθώς και θα προτείνει εστιατόρια και αγορές όπου οι επισκέπτες μπορούν να δοκιμάσουν αυτά τα τρόφιμα από πρώτο χέρι. Για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα αυτού του έργου και να υποστηριχθεί η τοπική κοινότητα, η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να δώσει προτεραιότητα στη συνεργασία με μικρές, τοπικές επιχειρήσεις και παραγωγούς τροφίμων. Μπορούν να προσφέρουν υποστήριξη και πόρους για να βοηθήσουν αυτές τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν τις πρακτικές βιωσιμότητάς τους, όπως η μείωση των αποβλήτων, η κομποστοποίηση και η ενεργειακή απόδοση.

Επιπλέον, η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να παρέχει **κατάρτιση και εργαστήρια** σε τοπικές επιχειρήσεις και παραγωγούς τροφίμων για να ενισχύσει τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους σχετικά με τις βιώσιμες πρακτικές. Αυτά τα προγράμματα κατάρτισης μπορούν να καλύπτουν βιώσιμες γεωργικές πρακτικές, τεχνικές συντήρησης τροφίμων και μείωση των αποβλήτων τροφίμων.

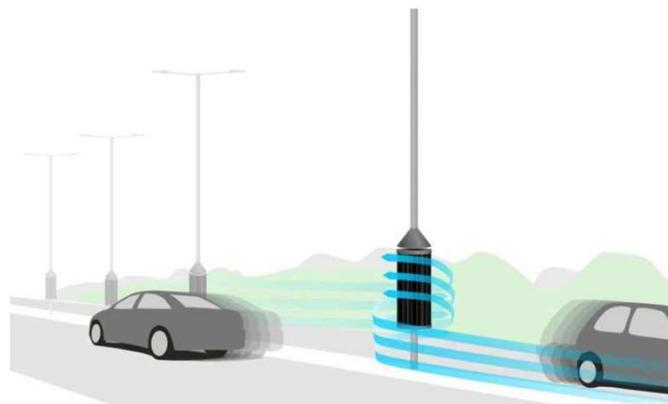
Τέλος, για την προώθηση αυτού του έργου, η εταιρεία αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με τοπικούς τουριστικούς οργανισμούς και να συμπεριλάβει τον **γαστρονομικό χάρτη ως μέρος των πακέτων βιώσιμου τουρισμού**. Μπορούν επίσης να αξιοποιήσουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τον τοπικό Τύπο και άλλα κανάλια μάρκετινγκ για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τον χάρτη και την προώθησή του τόσο στους επισκέπτες όσο και στους ντόπιους.

Winds of Change

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	7,9,12,13

Η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να επωφεληθεί από την **τελευταία ανακάλυψη της καθαρής ενέργειας**, εγκαθιστώντας **ανεμογεννήτριες** κατά μήκος πολυσύχναστων αυτοκινητοδρόμων ή οδών κοντά στο αεροδρόμιο. **Αξιοποιώντας τη δύναμη της κυκλοφορίας**, οι ανεμογεννήτριες αυτές μπορούν να **παράγουν πλεκτρική ενέργεια** και να μειώσουν το **αποτύπωμα άνθρακα των μεταφορών**.

Για να διασφαλιστεί ότι η εγκατάσταση των ανεμογεννητριών είναι βιώσιμη και έχει ελάχιστες επιπτώσεις στο περιβάλλον, η εταιρεία αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με εμπειρογνώμονες για τη διεξαγωγή διεξοδικών μελετών και αξιολογήσεων. Μπορούν να επιλέξουν περιοχές που είναι κατάλληλες για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών και να τις σχεδιάσουν έτσι ώστε να έχουν ελάχιστες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η πλεκτρική ενέργεια που παράγεται από αυτές τις ανεμογεννήτριες μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την τροφοδοσία **των λειτουργιών του αεροδρομίου** ή να επιστρέψει στο δίκτυο για **την υποστήριξη της τοπικής κοινότητας**. Αυτό μπορεί να συμβάλει στη μείωση της εξάρτησης του αεροδρομίου από τις παραδοσιακές πηγές πλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα, μειώνοντας το αποτύπωμα άνθρακα του αεροδρομίου. Για την περαιτέρω προώθηση της χρήσης καθαρής ενέργειας, η εταιρεία αεροδρομίου μπορεί να προσφέρει κίνητρα σε αεροπορικές εταιρείες ή άλλες εταιρείες που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Για παράδειγμα, μπορούν να **προσφέρουν εκπτώσεις στα τέλη προσγείωσης** ή σε άλλες υπηρεσίες του αεροδρομίου.

Συνολικά, αυτή η δράση βιωσιμότητας μπορεί να βοηθήσει την εταιρεία αεροδρομίου να μειώσει το αποτύπωμα άνθρακα, να υποστηρίξει τη χρήση καθαρής ενέργειας και να συμβάλει σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Spin to Power	
Πυλώνας βιωσιμότητας	Ουσιώδες ζήτημα/ SDGs
Κοινωνία	4, 7, 13,17

Στόχος αυτής της δράσης βιωσιμότητας είναι η προώθηση της καθαρής ενέργειας και της βιωσιμότητας, ενώ παράλληλα θα εμπλέκει τα παιδιά με διασκεδαστικό και διαδραστικό τρόπο. Η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με τοπικά σχολεία για την εγκατάσταση μιας γεννήτριας σε ένα καρουζέλ στην παιδική χαρά. Αυτή η γεννήτρια μπορεί να αξιοποιήσει την ενέργεια που παράγεται από τα παιδιά καθώς παίζουν στο καρουζέλ, **μετατρέποντάς την σε πλεκτρική ενέργεια** που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την τροφοδοσία του σχολείου. Αυτή η βιώσιμη πηγή ενέργειας μπορεί να **συμβάλει στη μείωση της εξάρτησης του σχολείου από τις παραδοσιακές πηγές ενέργειας**, μειώνοντας έτσι το αποτύπωμα άνθρακα.

Για να εξασφαλιστεί η επιτυχία του έργου αυτού, η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με τοπικούς μηχανικούς και ειδικούς σε θέματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για το σχεδιασμό και την εγκατάσταση της γεννήτριας. Επιπλέον, η εταιρεία μπορεί να παράσχει εκπαίδευση και εκπαιδευτικούς πόρους στο σχολείο για την προώθηση πρακτικών ενεργειακής απόδοσης και αειφορίας. Το έργο αυτό μπορεί επίσης να χρησιμεύσει ως **μέσο για την εκπαίδευση των παιδιών σχετικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας** και τη σημασία της αειφορίας. Η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να οργανώσει εργαστήρια και δραστηριότητες για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τα οφέλη τους.

Επιπλέον, η εταιρεία του αεροδρομίου μπορεί να χρησιμοποιήσει το έργο αυτό για να δημιουργήσει συνεργασίες με τοπικά σχολεία, αποδεικνύοντας τη δέσμευσή της για βιωσιμότητα και κοινοτική ανάπτυξη. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην οικοδόμηση θετικής φήμης για την εταιρεία αεροδρομίου και στην ενίσχυση ισχυρότερων σχέσεων με την τοπική κοινότητα.

Συνολικά, αυτή η δράση βιωσιμότητας μπορεί να συμβάλει στην προώθηση της βιώσιμης χρήσης ενέργειας, να υποστηρίξει τα τοπικά σχολεία και να εκπαιδεύσει τη νέα γενιά σχετικά με τη σημασία της βιωσιμότητας.

Eco Wonderland	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον/Κοινωνία	4, 6, 7, 12,17

Η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να προωθήσει τη βιωσιμότητα με τη δημιουργία Πάρκου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ανακύκλωσης. Αυτό το πάρκο έχει ως στόχο να αυξήσει την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή στην ανακύκλωση μεταξύ των νέων και των οικογενειών. Το αεροδρόμιο μπορεί να υποστηρίξει αυτή την πρωτοβουλία χρηματοδοτώντας την εγκατάσταση αυτόματων μηχανημάτων ανακύκλωσης εντός του πάρκου και παρέχοντας πόρους για το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και το Καλλιτεχνικό Εργαστήριο Περιβαλλοντικής

Εκπαίδευσης. Επιπλέον, το αεροδρόμιο μπορεί να ενθαρρύνει τη χρήση του χώρου περιβαλλοντικών παιχνιδιών και του αμφιθεάτρου του πάρκου για εκπαιδευτικές εκδηλώσεις και παραστάσεις. Για την περαιτέρω προώθηση της βιωσιμότητας, το αεροδρόμιο μπορεί επίσης να συμβάλει στον Βοτανικό Κήπο του πάρκου, ο οποίος διαθέτει πάνω από 100 είδη ελληνικών φυτών και μια οικολογική λίμνη, καθώς και στον Κοινωνικό Κήπο, ο οποίος ενθαρρύνει τους κατοίκους της περιοχής να καλλιεργούν τα δικά τους βιολογικά προϊόντα.

MediATM	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	3, 10,11,17

Ο πρωταρχικός στόχος του έργου αυτού είναι η βελτίωση της προσβασιμότητας στην υγειονομική περίθαλψη σε απομακρυσμένες περιοχές με την αξιοποίηση της τεχνολογίας και την ελαχιστοποίηση της ανάγκης για φυσική μετακίνηση. Για να το επιτύχουμε αυτό, στοχεύουμε να δημιουργήσουμε ATM εξοπλισμένα με εγκαταστάσεις τηλεϊατρικής, επιτρέποντας σε άτομα να λαμβάνουν εικονικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης που διαφορετικά δεν θα είχαν πρόσβαση. Αυτά τα ATM θα είναι εξοπλισμένα με κάμερες, οθόνες και άλλα απαραίτητα εργαλεία για εξ αποστάσεως διαβουλεύσεις με γιατρούς. Επιπλέον, θα έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν φάρμακα για κοινές ασθένειες και παθήσεις, καθιστώντας την υγειονομική περίθαλψη πιο προσιτή σε όσους την έχουν ανάγκη.

Για να βοηθήσουμε τα άτομα που χρειάζονται ιατρικές συμβουλές ή βοήθεια, θα δημιουργήσουμε μια ειδική τηλεφωνική γραμμή. Με τη χρήση της τεχνολογίας, το έργο αυτό στοχεύει στην άρση των εμποδίων στην υγειονομική περίθαλψη σε απομακρυσμένες περιοχές, παρέχοντας στα άτομα αυξημένη πρόσβαση στην ιατρική περίθαλψη. Το όραμά μας είναι να καταστήσουμε την υγειονομική περίθαλψη πιο προσιτή και οικονομικά προσιτή, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής των ατόμων σε απομακρυσμένες περιοχές.

Something to 'bee' happy about (v.1)	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	SDG 3, 10,11,17

Η δημιουργία κάπων ή ενδιαιτημάτων επικονιαστών είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να αναγνωριστεί ο κρίσιμος ρόλος που διαδραματίζουν οι μέλισσες στη διατήρηση της τοπικής βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος. Φυτεύοντας φυτά φιλικά προς τις μέλισσες σε περιοχές αεροδρομίων, οι επισκέπτες μπορούν να απολαμβάνουν ζωντανά και πολύχρωμα τοπία, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι επικονιαστές έχουν μια πηγή τροφής καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Επιπλέον, οι κυψέλες παρατήρησης που βρίσκονται στους χώρους αναμονής του αεροδρομίου επιτρέπουν στους επισκέπτες να παρακολουθούν τις μέλισσες στη δουλειά τους πίσω από το γυαλί, διαδίδοντας την ευαισθητοποίηση και την εκτίμηση για αυτά τα σημαντικά έντομα από στόμα σε στόμα. Επιπλέον, ένας αυτοφυής κάποιος θα μπορούσε να παρέχει τα μέσα για την εκπαίδευση σχετικά με τα τοπικά μπαχαρικά και την ευαισθητοποίηση για τη βιοποικιλότητα.

Παγκόσμια Ημέρα Μελισσών (20th Μαΐου)

Αναγνωρίζοντας τις διαστάσεις της κρίσης της επικονίασης και τους δεσμούς της με τη βιοποικιλότητα και τα ανθρώπινα μέσα διαβίωσης, η Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα κατέστησε τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση των επικονιαστών προτεραιότητα.

Δράση- Θα θέλαμε να προτείνουμε τη διοργάνωση μιας εκδήλωσης με επίκεντρο τη βιωσιμότητα με τη βοήθεια μιας ΜΚΟ που δίνει προτεραιότητα στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στις μέλισσες και τους επικονιαστές. Η εκδήλωση αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση της συμμετοχής της κοινότητας, ενώ παράλληλα εκπαιδεύει άτομα όλων των ηλικιών σχετικά με τη σημασία της βιωσιμότητας μέσω μιας σειράς δραστηριοτήτων, όπως παιχνίδια, παρουσιάσεις μελισσοκομίας, γευσιγνωσία μελιού και δημιουργικά εργαστήρια. Συνεργαζόμενοι, μπορούμε να εργαστούμε από κοινού για να δημιουργήσουμε ένα καλύτερο μέλλον που θα είναι άφθονο σε επικονιαστές και θα συμβάλλει στη μείωση της απώλειας της βιοποικιλότητας.

Σχήμα: Στιγμιότυπο της ποικιλίας των άγριων επικονιαστών

Something to 'bee' happy about (v.2)

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον/Κοινωνία	3, 10, 11, 17

"Τα μελισσοκομεία του αεροδρομίου βοηθούν τις αποικίες μελισσών να πετάξουν"

Η μελισσοκομία έχει μακρά ιστορία στην Ελλάδα και η Κρήτη δεν αποτελεί εξαίρεση. Οι μελισσοκομικές αποικίες στην Κρήτη είναι γνωστές για την παραγωγή μελιού υψηλής ποιότητας, το οποίο είναι ένα δημοφιλές εξαγωγικό προϊόν (και με τη σειρά του θα μπορούσε να ενισχύσει την οικονομική δραστηριότητα). Η μελισσοκομία μπορεί επίσης να προσφέρει σημαντικά οφέλη τόσο για το περιβάλλον όσο και για την οικονομία. Η μελισσοκομία μπορεί να αυξήσει τις αποδόσεις των καλλιεργειών και να βελτιώσει την ποιότητα των καλλιεργειών παρέχοντας πρόσθετες υπηρεσίες επικονίασης. Το μέλι, το κερί των μελισσών και άλλα προϊόντα της κυψέλης είναι επίσης πολύτιμα προϊόντα που μπορούν να προσφέρουν πρόσθετο εισόδημα στους μελισσοκόμους.

Κατά την τελευταία δεκαετία, οι μελισσοκόμοι έχουν βιώσει σημαντικές απώλειες αποικιών-ορισμένοι πληθυσμοί άγριων μελισσών έχουν επίσης μειωθεί. Αυτές οι μειώσεις μπορούν να αποδοθούν σε μυριάδες αλληλεπιδρώντες παράγοντες πίεσης, συμπεριλαμβανομένων των ασθενειών, των φυτοφαρμάκων και της απώλειας ενδιαιτημάτων. Καθώς μαθαίνουμε περισσότερα για τις απειλές που αντιμετωπίζουν οι μέλισσες και άλλοι επικονιαστές, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη εξεύρεσης νέων λύσεων για την ανάκαμψη και τη διατήρηση αυτών των εξαιρετικά σημαντικών ειδών. Κατά συνέπεια, τα αεροδρόμια έχουν αρχίσει να ενσωματώνουν **προγράμματα φιλικά προς τους επικονιαστές στις πρωτοβουλίες τους** για τη βιωσιμότητα. Αυτά περιλαμβάνουν προγράμματα μελισσοκομίας καθώς και **ανάπτυξην διαιτημάτων**.

Τα μελισσοκομεία του αεροδρομίου διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην **αναβίωση των μελισσοσμηνών**, με τη βοήθεια **εξωτερικών μελισσοκόμων** και την περιστασιακή συμμετοχή του προσωπικού του αεροδρομίου. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν τη φιλοξενία αποικιών μελισσών σε αεροδρόμια που διαχειρίζονται κυρίως εξωτερικοί μελισσοκόμοι, αν και το προσωπικό του αεροδρομίου μπορεί επίσης να έχει κάποια συμμετοχή. Τα προγράμματα μελισσοκομίας προσφέρουν μια **σειρά από οφέλη**, όπως η βελτίωση των δημόσιων σχέσεων, η ενίσχυση της δέσμευσης της κοινότητας, η διεύρυνση του προφίλ βιωσιμότητας και η παροχή εκπαιδευτικών ευκαιριών για το προσωπικό και τους χρήστες του αεροδρομίου. Η

συνεργασία με μια ΜΚΟ μπορεί να είναι ένας πολύ καλός τρόπος για την υλοποίηση ενός τέτοιου προγράμματος. Είναι δυνατόν η εταιρεία να είναι ιδιοκτήτρια και να τοποθετεί κυψέλες, αλλά η διαχείρισή τους να γίνεται εξωτερικά από τη ΜΚΟ. Στη συνέχεια, η εταιρεία μπορεί να **επωνυμοποιήσει και να πουλήσει το παραγόμενο μέλι για δικό της όφελος**, ενώ μπορεί να πωλείται στον χώρο του αεροδρομίου ή να δωρίζεται ως δώρο.

Εκτός από τα προγράμματα μελισσοκομίας, τα αεροδρόμια μπορούν να δημιουργήσουν προγράμματα για την **προστασία και βελτίωση του τοπίου** γύρω από το αεροδρόμιο και να παρέχουν τροφή και ενδιαιτήματα για επικονιαστές όπως οι μέλισσες. Αυτό το είδος προγράμματος όχι μόνο παρέχει **θετικές ευκαιρίες για δημόσιες σχέσεις**, αλλά και καθιερώνει το αεροδρόμιο ως περιβαλλοντικά υπεύθυνο διαχειριστή γης. Επιπλέον, τα προγράμματα αυτά έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν το κόστος συντήρησης. Η βελτίωση των ενδιαιτημάτων και της τροφής ωφελεί τόσο τα άγρια επικονιαστικά είδη όσο και τις διαχειριζόμενες κυψέλες μελισσών, καθιστώντας το πρόγραμμα αυτό συμπληρωματικό της μελισσοκομίας.

1. Ο κύριος λόγος που γίνεται αυτό είναι για να αναγνωριστεί η συμβολή των μελισσών στην τοπική βιοποικιλότητα και στο περιβάλλον γενικότερα.
2. Ο λόγος είναι η εκπαίδευση που μπορεί να λάβει το προσωπικό του αεροδρομίου και την τοπική κοινότητα σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης. Επίσης, τα μελισσοκομεία στα αεροδρόμια μπορούν, με τις κατάλληλες προϋποθέσεις, να χρησιμοποιηθούν ως κέντρα κατάρτισης και για διάφορες κοινωνικές ομάδες της τοπικής κοινωνίας που αναζητούν μια δεύτερη επαγγελματική ευκαιρία. (Συνταξιούχοι, άνεργοι κ.λπ.)
3. Οι κυψέλες που τοποθετούνται στα αεροδρόμια μπορούν να μας δώσουν συνεχή **δεδομένα για την καταμέτρηση των εκπομπών αερίων** και βαρέων μετάλλων στην ατμόσφαιρα. Με την πάροδο του χρόνου θα έχουμε δεδομένα για την πορεία του τοπικού περιβάλλοντος. Η ανάλυση του DNA του μελιού μας δίνει επίσης πληροφορίες για τη βιοποικιλότητα της περιοχής.
4. Οι κυψέλες μας παρέχουν μέλι σε αντάλλαγμα, το οποίο μπορεί να συσκευαστεί σε βάζα με τα λογότυπα των αεροδρομίων για την αφήγηση αυτών των δράσεων.
5. Η φύτευση μελισσοκομικών φυτών στα αεροδρόμια μπορεί να προσφέρει όμορφες πολύχρωμες εικόνες στους επισκέπτες και ταυτόχρονα να εξασφαλίσει τροφή για τους επικονιαστές όλο το χρόνο,

6. Στους χώρους αναμονής του αεροδρομίου, οι επισκέπτες μπορούν να δουν τις μέλισσες να εργάζονται σε κυψέλες παρατήρησης μέσα από γυαλί και η ιστορία της επιχείρησης διαδίδεται από στόμα σε στόμα.

Free Wifi for all	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	9, 11, 17

Μια πιθανή δράση βιωσιμότητας που θα μπορούσε να αναλάβει η Εταιρεία Αεροδρομίου Ηρακλείου είναι να εγκαταστήσει δωρεάν Wi-Fi hotspots σε διάφορους δημόσιους χώρους της πόλης, όπως πάρκα, στάσεις λεωφορείων και κοινωνικά κέντρα. Παρέχοντας δωρεάν **πρόσβαση Wi-Fi στους κατοίκους και τους επισκέπτες**, η Εταιρεία Αεροδρομίου θα μπορούσε να συμβάλει στη **συνολική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της πόλης**, ενώ παράλληλα θα βελτίωνε την ποιότητα ζωής των πολιτών της.

Για την υλοποίηση αυτής της δράσης, η Εταιρεία Αεροδρομίου θα μπορούσε να συνεργαστεί με τοπικούς παρόχους υπηρεσιών διαδικτύου ή εταιρίες τεχνολογίας για την εγκατάσταση και τη συντήρηση της υποδομής Wi-Fi. Η εταιρεία θα μπορούσε επίσης να συνεργαστεί με κοινωνικές οργανώσεις για τον εντοπισμό των περιοχών της πόλης όπου το δωρεάν Wi-Fi θα ήταν πιο επιωφελές και να δώσει προτεραιότητα στην εγκατάσταση hotspots σε αυτές τις περιοχές. Επιπλέον, η εταιρεία αεροδρομίου θα μπορούσε να προωθήσει τη διαθεσιμότητα του δωρεάν Wi-Fi στο κοινό μέσω διαφημιστικών και ενημερωτικών εκστρατειών, ενθαρρύνοντας τους κατοίκους και τους επισκέπτες να επωφεληθούν από αυτόν τον **πολύτιμο πόρο**. Τέλος, ένα ενδιαφέρον σημείο θα ήταν η εγκατάσταση σταθερών συσκευών σε διάφορα σημεία ελέγχου, όπου οι άνθρωποι θα μπορούσαν να συνδεθούν στο διαδίκτυο χωρίς να χρειάζεται να μεταφέρουν τη δική τους πλεκτρονική συσκευή (κινητό τηλέφωνο, tablet κ.λπ.) .

Electronic Revive

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	12,13,17

Η Εταιρεία Αεροδρομίου έχει τη δυνατότητα να έχει θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, ξεκινώντας μια εκστρατεία **συλλογής παλαιών πλεκτρονικών υπολογιστών και άλλων πλεκτρονικών συσκευών για ανακύκλωση**. Τα πλεκτρονικά απόβλητα, ή είναι ένα αυξανόμενο πρόβλημα παγκοσμίως, και η ανακύκλωση πλεκτρονικών συσκευών μπορεί να συμβάλει στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των πλεκτρονικών αποβλήτων και στη διατήρηση πολύτιμων φυσικών πόρων.

Για να τεθεί σε εφαρμογή αυτό το σχέδιο, η Εταιρεία Αεροδρομίου θα μπορούσε να συνεργαστεί με τοπικές εταιρείες ανακύκλωσης ή μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που ειδικεύονται στη διαχείριση πλεκτρονικών αποβλήτων. Θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σημεία συλλογής στο αεροδρόμιο και σε άλλα δημόσια σημεία σε όλη την πόλη και να ενθαρρύνουν τους κατοίκους και τους επισκέπτες να δωρίσουν τις παλιές πλεκτρονικές συσκευές τους για ανακύκλωση. Για τη διάδοση αυτής της εκστρατείας, η Εταιρεία Αεροδρομίου θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει διάφορα κανάλια επικοινωνίας, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενημερωτικά δελτία πλεκτρονικού ταχυδρομείου και αφίσες στο αεροδρόμιο και σε δημόσιους χώρους. Επιπλέον, η εταιρεία θα μπορούσε να συνεργαστεί με σχολεία, πανεπιστήμια και άλλους οργανισμούς για την **ευαισθητοποίηση** σχετικά με τη σημασία της ανακύκλωσης πλεκτρονικών αποβλήτων.

Waterwise Farming Initiative

Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία, Περιβάλλον	2, 6,8,12,15, 17

Η Εταιρεία Αεροδρομίου έχει τη δυνατότητα να έχει θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και στις τοπικές κοινότητες με την υλοποίηση ενός έργου βιωσιμότητας για την **επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού λυμάτων για σκοπούς άρδευσης**. Το έργο αυτό όχι μόνο βελτιώνει τον ρυθμό ανάπτυξης των φυτών, αλλά και μειώνει το κόστος των χημικών λιπασμάτων, ενώ παράλληλα προωθεί τη βιώσιμη γεωργία. Το έργο θα περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός συστήματος άρδευσης που θα διανέμει επεξεργασμένο νερό λυμάτων σε καθορισμένες περιοχές εντός της ιδιοκτησίας του

αεροδρομίου και σε κοντινές γεωργικές επιχειρήσεις με ιδιαίτερη έμφαση στους οικισμούς: **Θράψανο, Αρχάγγελος, Γαληνιανό, Σκλαβοχώρι, Ευαγγελισμός, Λιλιάνων, Αγία Παρασκευή, Ρουσσοχώρια, Καστέλι.** Η Εταιρεία Αεροδρομίου θα μπορούσε να συνεργαστεί με τις τοπικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας νερού για να λάβει επεξεργασμένο νερό λυμάτων που πληροί τα απαιτούμενα πρότυπα ποιότητας για άρδευση. Η Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων του Αεροδρομίου θα δέχεται εισροές από δεκατρείς γύρω οικισμούς, υποστηρίζοντας έτσι τις τοπικές κοινότητες, παρέχοντάς τους μια βιώσιμη διέξοδο για τα λύματά τους.

Επιπλέον, θα ήταν δυνατόν να πρωτοστατήσουμε στη βιωσιμότητα με την εφαρμογή μιας γεωργικής δραστηριότητας στους χώρους του αεροδρομίου. Η πρωτοβουλία αυτή περιλαμβάνει την επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων για την επιτόπια γεωργία και τη συνεργασία με πανεπιστήμια για βιώσιμες γεωργικές πρακτικές. Τα προϊόντα που καλλιεργούνται στους χώρους του αεροδρομίου μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν στην τροφοδοσία του αεροδρομίου.

Για να διασφαλιστεί η επιτυχία αυτού του έργου, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με τοπικά πανεπιστήμια και εμπειρογνώμονες σε θέματα γεωργίας για την ανάπτυξη ενός σχεδίου βιώσιμης γεωργίας. Το σχέδιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση ανακυκλωμένων λυμάτων για άρδευση και την υιοθέτηση βιώσιμων γεωργικών πρακτικών που μειώνουν την ανάγκη για χημικά λιπάσματα και άλλες επιβλαβείς ουσίες.

Εκτός από τη μείωση της **κατανάλωσης γλυκού νερού** και τη μείωση του κόστους των χημικών λιπασμάτων, το έργο αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει πρόσθετες πηγές εσόδων για την Εταιρεία Αεροδρομίου με την πώληση επεξεργασμένων λυμάτων σε γεωργικές επιχειρήσεις στη γύρω περιοχή. Αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει οικονομικές ευκαιρίες τόσο για την Εταιρεία Αεροδρομίου όσο και για τους τοπικούς αγρότες, προωθώντας παράλληλα βιώσιμες γεωργικές πρακτικές.

Για την προώθηση αυτού του έργου και την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα οφέλη της επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένου νερού λυμάτων για άρδευση, η Εταιρεία Αεροδρομίου θα μπορούσε να συνεργαστεί **με την τοπική κοινότητα** μέσω διαφόρων καναλιών, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ενημερωτικών φυλλαδίων. Επιπλέον, η εταιρεία θα μπορούσε να φιλοξενήσει δημόσιες εκδηλώσεις και εργαστήρια για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της εξοικονόμησης νερού και της βιώσιμης γεωργίας.

Airport Autism Access Program (VR Tour)	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	3, 4, 10

Για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της προσβασιμότητας, η Εταιρεία Αεροδρομίου θα μπορούσε να καθιερώσει ένα πρόγραμμα που θα παρέχει στα άτομα με αυτισμό, καθώς και στα μέλη της οικογένειάς τους και τους φροντιστές τους, **την ευκαιρία να ξεναγηθούν στο αεροδρόμιο και να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες του πριν από το ταξίδι τους.**

Για την υλοποίηση αυτού του έργου, η Εταιρεία Αεροδρομίου θα μπορούσε να συνεργαστεί με οργανώσεις **υπεράσπισης του αυτισμού** και τοπικές ομάδες υποστήριξης για την ανάπτυξη ενός εξειδικευμένου προγράμματος ξενάγησης στο αεροδρόμιο που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ατόμων που ανήκουν στο φάσμα του αυτισμού. Το πρόγραμμα αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει **ξενάγηση στις εγκαταστάσεις του αεροδρομίου**, ένα εικονικό σημείο ελέγχου ασφαλείας και **μια περιήγηση στις διαδικασίες επιβίβασης και αποβίβασης**.

Το πρόγραμμα θα μπορούσε επίσης να περιλαμβάνει εκπαίδευση του **προσωπικού**

των αεροδρομίων για την καλύτερη κατανόηση των αναγκών των ατόμων που ανήκουν στο φάσμα του αυτισμού και τον τρόπο παροχής της κατάλληλης βοήθειας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους. Αυτό θα βοηθούσε στη δημιουργία ενός

φιλόξενου και εξυπηρετικού περιβάλλοντος για τα άτομα στο φάσμα του αυτισμού και τις οικογένειές τους.

Προσφέροντας αυτό το πρόγραμμα, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να μειώσει το άγχος και την ανησυχία των ατόμων με αυτιστικό φάσμα και των οικογενειών τους, να προωθήσει μια πιο περιεκτική και προσβάσιμη ταξιδιωτική εμπειρία και να ενισχύσει τη φήμη του αεροδρομίου ως κοινωνικά υπεύθυνου και προσανατολισμένου στην κοινότητα οργανισμού.

Accessible Relaxation Areas (Airport site)	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	3,8, 10

Η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να προωθήσει την κοινωνική ένταξη και την

προσβασιμότητα
δημιουργώντας μια
αισθητηριακή αίθουσα ή μια γωνιά φροντίδας στο χώρο του αεροδρομίου για να παρέχει ένα χαλαρωτικό και άνετο περιβάλλον

για τους επιβάτες με αναπορίες και παθήσεις.

Για την υλοποίηση αυτού του έργου, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με οργανώσεις **υπεράσπισης ατόμων με αναπορία** και τοπικές ομάδες υποστήριξης για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη ενός χώρου που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες ατόμων με διαταραχές αισθητηριακής επεξεργασίας, αυτισμό, άγχος και άλλες παθήσεις.

Η **αίθουσα αισθητηριακών οργάνων** ή **η γωνιά φροντίδας** μπορεί να είναι εξοπλισμένη με άνετα καθίσματα, ηρεμιστικό φωτισμό και αισθητηριακά βοηθήματα, όπως κουβέρτες με βάρον, ακουστικά ακύρωσης θορύβου και παιχνίδια αφής. Το αεροδρόμιο μπορεί επίσης να προσφέρει μια σειρά από δραστηριότητες, όπως βιβλία ζωγραφικής, παζλ και παιχνίδια, για να βοηθήσει **τους επιβάτες να χαλαρώσουν και να περάσει η ώρα τους**.

Παρέχοντας έναν ασφαλή και φιλόξενο χώρο, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να συμβάλει στη μείωση του άγχους και του στρες των επιβατών με αναπορίες και παθήσεις και να δημιουργήσει μια πιο θετική ταξιδιωτική εμπειρία. Αυτό μπορεί επίσης να καταδείξει **τη δέσμευση του αεροδρομίου στην κοινωνική ευθύνη και τη δέσμευση της κοινότητας**.

Για την προώθηση του προγράμματος, η εταιρεία αεροδρομίου μπορεί να χρησιμοποιήσει διάφορα κανάλια επικοινωνίας, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τα ενημερωτικά δελτία πλεκτρονικού ταχυδρομείου, για να ενημερώσει τους επιβάτες σχετικά με την αίθουσα αισθητηριακών οργάνων ή τη γωνιά φροντίδας. Η εταιρεία μπορεί επίσης να συνεργαστεί με οργανώσεις υπεράσπισης των ατόμων με αναπορία για να διαδώσει το μήνυμα και να ενθαρρύνει τους επιβάτες να επωφεληθούν από αυτή την υπηρεσία.

Energy-efficient Upgrades for Public Buildings	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Περιβάλλον	7,9 11,13

Η εταιρεία αεροδρομίου μπορεί να προωθήσει την **ενεργειακή απόδοση** με την υλοποίηση ενός έργου ενεργειακής αναβάθμισης των δημόσιων κτιρίων. Το έργο αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού, όπως πλιακούς συλλέκτες, αντλίες θερμότητας και έξυπνα συστήματα κτιρίων, καθώς και τη μετασκευή των υφιστάμενων κτιρίων με καλύτερη μόνωση και φωτισμό.

Για να διασφαλιστεί η επιτυχία αυτού του έργου, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να συνεργαστεί με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και εμπειρογνώμονες σε θέματα ενεργειακής απόδοσης για τη διενέργεια ενδελεχούς ενεργειακού ελέγχου των δημόσιων κτιρίων. Με βάση τα ευρήματα του ελέγχου, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να ιεραρχήσει τα **κτίρια που απαιτούν τη μεγαλύτερη προσοχή** και να αναπτύξει ένα λεπτομερές σχέδιο για την ενεργειακή τους αναβάθμιση.

Εκτός από τα δημόσια κτίρια, η Εταιρεία Αεροδρομίου μπορεί να επεκτείνει το **έργο** αυτό **σε σχολεία**, γηροκομεία και νοσοκομεία παρέχοντας εξοπλισμό χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας, όπως φωτισμό LED και ενεργειακά αποδοτικές συσκευές. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην **μείωση της κατανάλωσης ενέργειας** και στην εξοικονόμηση κόστους μακροπρόθεσμα, ενώ παράλληλα προωθεί μια βιώσιμη και περιβαλλοντικά υπεύθυνη κουλτούρα.

Digital Empowerment for Schools	
Πυλώνας βιωσιμότητας	SDGs
Κοινωνία	4,11

Το πρόγραμμα "Ψηφιακή ενδυνάμωση για σχολεία" έχει ως στόχο να παρέχει στα σχολεία, ιδίως στα πειραματικά και τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας, **ψηφιακό εξοπλισμό** για να **βελτιώσουν τη διδασκαλία και τη μάθηση**. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή ψηφιακών εργαλείων όπως τρισδιάστατοι εκτυπωτές και άλλος τεχνικός εξοπλισμός για τη **βελτίωση του ψηφιακού αποτυπώματος** των σχολείων και τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα.

Το έργο θα περιλαμβάνει επίσης προγράμματα κατάρτισης για τους εκπαιδευτικούς ώστε να ενσωματώσουν αποτελεσματικά τα εργαλεία αυτά στις **μεθόδους διδασκαλίας τους** και να διασφαλίσουν ότι οι μαθητές θα είναι εφοδιασμένοι με τις **απαραίτητες δεξιότητες για να επιτύχουν σε έναν ψηφιακά προπονένο κόσμο**.

Με την παροχή ψηφιακού εξοπλισμού και κατάρτισης, το έργο θα βελτιώσει την εκπαιδευτική εμπειρία των μαθητών, θα αυξήσει την έκθεσή τους στην τεχνολογία και θα **προωθήσει βιώσιμες πρακτικές με τη μείωση του χαρτιού και άλλων μη ψηφιακών πόρων**.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προτεινόμενα ISO προς υιοθέτηση από τη ΔΑΗΚ

Διεθνή πρότυπα που συνδέονται με τους SDGs και τους πυλώνες του ETHOS

Διεθνές πρότυπο	SDG's	Πυλώνας ETHOS
Πρότυπο SA 8000:2014, Αρχές των διεθνών κανόνων για τα ανθρώπινα δικαιώματα	5,8,10,16	1,2,3,6
ISO 26000:2010, Πρότυπο για την εταιρική κοινωνική ευθύνη	1-17	1-7
ISO 9001:2015, Σύστημα ΔιαχείρισηςΠοιότητας	1,9,12,14	1,4
ISO 14001:2015, Σύστημα ΔιαχείρισηςΠεριβάλλοντος	1-4,6-9,12-15	5,
ISO 45001:2018, Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία	3,5,8-11, 16	3,1,5,7
ISO 50001:2018, Σύστημα ΔιαχείρισηςΕνέργειας	7,11-13	5
ISO 27001:2022, Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών	16	1, 6
ISO 37001:2016, Σύστημα διαχείρισης κατά της δωροδοκίας	1,8	6
ISO 19600:2014, Σύστημα διαχείρισης της συμμόρφωσης	8,11,16	6
ΕΛΟΤ 1439:2013, Οργάνωση φιλική προς τους πολίτες με αναπηρία	10,11	1,4
ISO 28000:2022, Διαχείριση ασφάλειας εφοδιαστικής αλυσίδας	11,12,16,17	1,2,5,6,7
ISO 37301:2021, Συστήματα διαχείρισηςυμμόρφωσης	8,16,11	6
ISO 20400, Βιώσιμες προμήθειες - Καθοδήγηση	1,2,12	1,6
ISO 37101:2016, Αειφόρος ανάπτυξη στις κοινότητες	3	7
ISO 44001, συνεργατικά συστήματα διαχείρισης επιχειρηματικών σχέσεων	17,11	7
ISO 15392, Αειφορία στην κατασκευή κτιρίων	7,9,10,12,13	1,4,5
ISO 37000:2021, Καθοδήγηση για τη Διακυβέρνηση των οργανισμών	8,11,16	1,2,6,7
ISO 14064-1: 2018, Αέρια θερμοκηπίου	9,13	
Διαπίστευσησηνθρακα αεροδρομίου (ACA)	9, 13	

*Μπλε χρώμα υποδεικνύει πιστοποιητικά που έχουν ήδη αποκτηθεί/ή βρίσκονται υπό εφαρμογή από την ΔΑΗΚ.

ISO 26000:2010, Πρότυπο για την εταιρική κοινωνική ευθύνη

Ένα από τα γενικότερα πρότυπα που αποσκοπούν στο να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη είναι το ISO 26000, Καθοδήγηση για την κοινωνική ευθύνη. Το ISO 26000 παρέχει καθοδήγηση για το πώς οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί μπορούν να λειτουργούν με ηθικό και διαφανή τρόπο που συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών, τους ισχύοντες νόμους και τους διεθνείς κανόνες συμπεριφοράς. Το κατά πόσο ένας οργανισμός συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη και τις επιπτώσεις του στην κοινωνία και το Περιβάλλον είναι γνωστό ως "κοινωνική ευθύνη" και γίνεται ένα κρίσιμο μέτρο απόδοσης.

ETHOS

Το ETHOS είναι ένα πρωτοποριακό ελληνικό πρότυπο διαχείρισης και EKE που περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών παραμέτρων που σχετίζονται με την εφαρμογή διεθνών αρχών και βέλτιστων πρακτικών. Το πρότυπο εστιάζει σε τρεις βασικούς τομείς της βιωσιμότητας και της υπευθυνότητας, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής Διακυβέρνησης, του αντίκτυπου στους ανθρώπους και την κοινωνία και των ανησυχιών του Περιβάλλοντος.

Η τήρηση αυτού του προτύπου αξιολογείται μέσω ανεξάρτητου ελέγχου και η συμμόρφωση μπορεί να οδηγήσει σε πιστοποίηση. Η πιστοποίηση αυτή πιστοποιεί τη δέσμευση της εταιρείας για ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές και τις προσπάθειές της για την προώθηση της βιωσιμότητας και της υπευθυνότητας. Συνοπτικά, το πρότυπο ETHOS παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τις επιχειρήσεις ώστε να βελτιώσουν τον κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπό τους, ενισχύοντας παράλληλα τη φήμη τους και τις σχέσεις τους με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

ISO 9001:2015, Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας

Το ISO 9001 ορίζεται ως το διεθνές πρότυπο που καθορίζει τις απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ). Οι οργανισμοί χρησιμοποιούν το πρότυπο για να αποδείξουν την ικανότητά τους να παρέχουν με συνέπεια προϊόντα και υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των πελατών και των κανονισμών. Είναι το πιο δημοφιλές πρότυπο της σειράς ISO 9000 και το μόνο πρότυπο της σειράς στο οποίο μπορούν να πιστοποιούνται οι οργανισμοί.

Πρότυπο SA 8000:2014, Αρχές των διεθνών κανόνων για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Το SA8000 μετρά την κοινωνική επίδοση σε οκτώ τομείς σημαντικούς για την κοινωνική λογοδοσία στους χώρους εργασίας, με βάση ένα στοιχείο του συστήματος διαχείρισης που οδηγεί στη συνεχή βελτίωση σε όλους τους τομείς του Προτύπου. Εκτιμάται από τις μάρκες και τους ηγέτες του κλάδου για την αυστηρή προσέγγισή του για τη διασφάλιση της υψηλότερης ποιότητας κοινωνικής συμμόρφωσης στις αλυσίδες εφοδιασμού τους, χωρίς να θυσιάζονται τα επιχειρηματικά συμφέροντα. Το Πρότυπο αντικατοπτρίζει τις εργασιακές διατάξεις που περιέχονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ). Επίσης, σέβεται, συμπληρώνει και υποστηρίζει την εθνική εργατική νομοθεσία σε όλο τον κόσμο και επί του παρόντος συμβάλλει στην εξασφάλιση ηθικών συνθηκών εργασίας.

ISO 14001:2015, Σύστημα Διαχείρισης Περιβάλλοντος

Το πρότυπο ISO 14001:2015 καθορίζει τις απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης του Περιβάλλοντος που μπορεί να χρησιμοποιήσει ένας οργανισμός για να βελτιώσει την απόδοση του Περιβάλλοντος. Το ISO 14001:2015 προορίζεται για χρήση από έναν οργανισμό που επιδιώκει να διαχειριστεί τις ευθύνες του για το Περιβάλλον με συστηματικό τρόπο που συμβάλλει στον πυλώνα του Περιβάλλοντος για τη βιωσιμότητα. Το ISO 14001:2015 βοηθά έναν οργανισμό να επιτύχει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του συστήματος διαχείρισης του Περιβάλλοντος, τα οποία παρέχουν αξία για το Περιβάλλον, τον ίδιο τον οργανισμό και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Σύμφωνα με την πολιτική του οργανισμού για το Περιβάλλον al, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα ενός συστήματος διαχείρισης του Περιβάλλον al περιλαμβάνουν:

- ενίσχυση της απόδοσης του Περιβάλλοντος,
- εκπλήρωση των υποχρεώσεων συμμόρφωσης,
- επίτευξη των στόχων του Περιβάλλοντος.

ISO 45001:2018, Σύστημα διαχείρισης της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας

Μειώστε τον οργανωτικό σας κίνδυνο και προωθήστε την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια (OHS) Ένα Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΣΔΑΥΕ) αποτελεί θεμελιώδες μέρος της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων ενός οργανισμού. Η εφαρμογή ενός OHSMS επιτρέπει σε έναν οργανισμό να:

- Προστατεύει το εργατικό δυναμικό της και τους άλλους που βρίσκονται υπό τον έλεγχό της.
- Συμμόρφωση με τις νομικές απαιτήσεις

- Διευκόλυνση της συνεχούς βελτίωσης

Το ISO 45001 είναι το διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο για ένα ΣΔΑΥ. Αν και μοιράζεται κάποιο περιεχόμενο και απαιτήσεις με τον προκάτοχό του, το OHSAS 18001, το πρότυπο ISO 45001 υιοθετεί το πλαίσιο ανώτατου επιπέδου του παραρτήματος SL όλων των νέων και αναθεωρημένων προτύπων συστημάτων διαχείρισης ISO. Το ISO 45001 μπορεί να ευθυγραμμιστεί με άλλα πρότυπα συστημάτων διαχείρισης, όπως το ISO 9001:2015 και το ISO 14001:2015. ISO 45001.

ISO 50001:2018, Σύστημα Διαχείρισης Ενέργειας

Όπως και άλλα πρότυπα συστημάτων διαχείρισης ISO, η πιστοποίηση κατά ISO 50001 είναι δυνατή αλλά όχι υποχρεωτική. Το ISO 50001 βασίζεται στο μοντέλο του συστήματος διαχείρισης της συνεχούς βελτίωσης που χρησιμοποιείται και για άλλα γνωστά πρότυπα, όπως το ISO 9001 ή το ISO 14001. Αυτό διευκολύνει τους οργανισμούς να ενσωματώσουν τη διαχείριση της ενέργειας στις συνολικές τους προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας και της διαχείρισης του Περιβάλλοντος. Το ISO 50001 παρέχει ένα πλαίσιο απαιτήσεων για τους οργανισμούς για να:

- Ανάπτυξη πολιτικής για αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας
- Καθορισμός στόχων και σκοπών για την επίτευξη της πολιτικής
- Χρήση δεδομένων για την καλύτερη κατανόηση και λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρήση ενέργειας
- Μετρήστε τα αποτελέσματα
- να επανεξετάσει πόσο καλά λειτουργεί η πολιτική, και
- Συνεχής βελτίωση της διαχείρισης της ενέργειας.

ISO 27001:2013, Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών

Αυτό το ISO υποστηρίζει τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις στις προσπάθειές τους να οικοδομήσουν ακεραιότητα και να καταπολεμήσουν τη δωροδοκία. Με την εμπέδωση μιας κουλτούρας κατά της δωροδοκίας στους οργανισμούς, συμβάλλει στη μείωση των μεγάλων διαφορών στον πλούτο που αποτελούν κύρια αιτία της φτώχειας σε πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο.

Το πρότυπο ISO/IEC 27001:2013 καθορίζει τις απαιτήσεις για την καθιέρωση, την εφαρμογή, τη διατήρηση και τη συνεχή βελτίωση ενός συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των πληροφοριών στο πλαίσιο του οργανισμού. Περιλαμβάνει επίσης απαιτήσεις για την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των κινδύνων ασφάλειας πληροφοριών προσαρμοσμένες στις ανάγκες του οργανισμού.

ISO 37001:2016, Σύστημα διαχείρισης κατά της δωροδοκίας

Η διαφάνεια και η εμπιστοσύνη είναι τα δομικά στοιχεία της αξιοπιστίας κάθε οργανισμού. Τίποτα δεν υπονομεύει περισσότερο τους αποτελεσματικούς θεσμούς και τις δίκαιες επιχειρήσεις από τη δωροδοκία, γι' αυτό και υπάρχει το ISO 37001.

ISO 19600:2014, Σύστημα διαχείρισης της συμμόρφωσης

Το πρότυπο ISO 19600:2014 παρέχει καθοδήγηση για την καθιέρωση, ανάπτυξη, εφαρμογή, αξιολόγηση, διατήρηση και βελτίωση ενός αποτελεσματικού και ευέλικτου συστήματος διαχείρισης της συμμόρφωσης σε έναν οργανισμό.

ISO 28000:2022, Διαχείριση ασφάλειας εφοδιαστικής αλυσίδας

Το πρότυπο ISO 28000:2007 καθορίζει τις απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών που είναι κρίσιμες για τη διασφάλιση της ασφάλειας της αλυσίδας εφοδιασμού. Η διαχείριση της ασφάλειας συνδέεται με πολλές άλλες πτυχές της διαχείρισης των επιχειρήσεων. Οι πτυχές περιλαμβάνουν όλες τις δραστηριότητες που ελέγχονται ή επηρεάζονται από τους οργανισμούς και έχουν αντίκτυπο στην ασφάλεια της εφοδιαστικής αλυσίδας. Αυτές οι άλλες πτυχές θα πρέπει να εξετάζονται άμεσα, όπου και όταν έχουν αντίκτυπο στη διαχείριση της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς των εν λόγω αγαθών κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού.

Το πρότυπο ISO 28000:2007 εφαρμόζεται σε όλα τα μεγέθυντα οργανισμών, από μικρούς έως πολυεθνικούς, που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής, της παροχής υπηρεσιών, της αποθήκευσης ή της μεταφοράς σε οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας παραγωγής ή εφοδιασμού που επιθυμεί:

- a) καθιερώνει, εφαρμόζει, διατηρεί και βελτιώνει ένα σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας,
- b) διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τη δηλωμένη πολιτική διαχείρισης της ασφάλειας,
- c) να επιδεικνύει αυτή τη συμμόρφωση σε άλλους,
- d) επιδιώκει την πιστοποίηση/εγγραφή του συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας από διαπιστευμένο τρίτο φορέα πιστοποίησης- ή
- e) να προβεί σε αυτοπροσδιορισμό και αυτοδήλωση συμμόρφωσης με το πρότυπο ISO 28000:2007.

ΕΛΟΤ 1439:2013, Οργάνωση φιλική προς τους πολίτες με αναπηρία

ISO 37301:2021, Συστήματα διαχείρισης της συμμόρφωσης

Το πρότυπο ISO 37301 είναι ένα πρότυπο συστήματος διαχείρισης τύπου A, το οποίο καθορίζει τις απαιτήσεις και παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για την καθιέρωση, την ανάπτυξη, την εφαρμογή, την αξιολόγηση, τη διατήρηση και τη συνεχή βελτίωση ενός συστήματος διαχείρισης της συμμόρφωσης (CMS).

ISO 20400, Βιώσιμες προμήθειες - Καθοδήγηση

Βοηθά τους οργανισμούς να αναπτύξουν βιώσιμες και ιθικές πρακτικές αγορών που ωφελούν επίσης τις κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιούνται. Περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή ηθικών διαδικασιών σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού.

ISO 37101:2016, Αειφόρος ανάπτυξη στις κοινότητες

Το πρότυπο ISO 37101:2016 θεσπίζει απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των πόλεων, με τη χρήση μιας ολιστικής προσέγγισης, με σκοπό τη διασφάλιση της συνέπειας με την πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης των κοινοτήτων.

Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα ενός συστήματος διαχείρισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις κοινότητες περιλαμβάνουν:

- τη διαχείριση της βιωσιμότητας και την προώθηση της εξυπνάδας και της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα εδαφικά όρια στα οποία εφαρμόζεται,
- βελτίωση της συμβολής των κοινοτήτων στα αποτελέσματα της βιώσιμης ανάπτυξης,
- αξιολόγηση των επιδόσεων των κοινοτήτων όσον αφορά την πρόοδο προς τα αποτελέσματα της βιώσιμης ανάπτυξης και το επίπεδο εξυπνάδας και ανθεκτικότητας που έχουν επιτύχει,
- εκπλήρωση των υποχρεώσεων συμμόρφωσης.

Το πρότυπο ISO 37101:2016 έχει ως στόχο να βοηθήσει τις κοινότητες να γίνουν πιο ανθεκτικές, έξυπνες και βιώσιμες, μέσω της εφαρμογής στρατηγικών, προγραμμάτων, έργων, σχεδίων και υπηρεσιών, και να καταδείξουν και να επικοινωνήσουν τα επιτεύγματά τους.

ISO 44001, συνεργατικά συστήματα διαχείρισης επιχειρηματικών σχέσεων

Παρέχει μια κοινή πλατφόρμα για τη μεγιστοποίηση των πλεονεκτημάτων της συνεργατικής εργασίας και την παροχή βοήθειας στις εταιρείες για τη δημιουργία υγιών επιχειρηματικών σχέσεων, τόσο εντός όσο και μεταξύ οργανισμών.

ISO 15392, Αειφορία στην κατασκευή κτιρίων

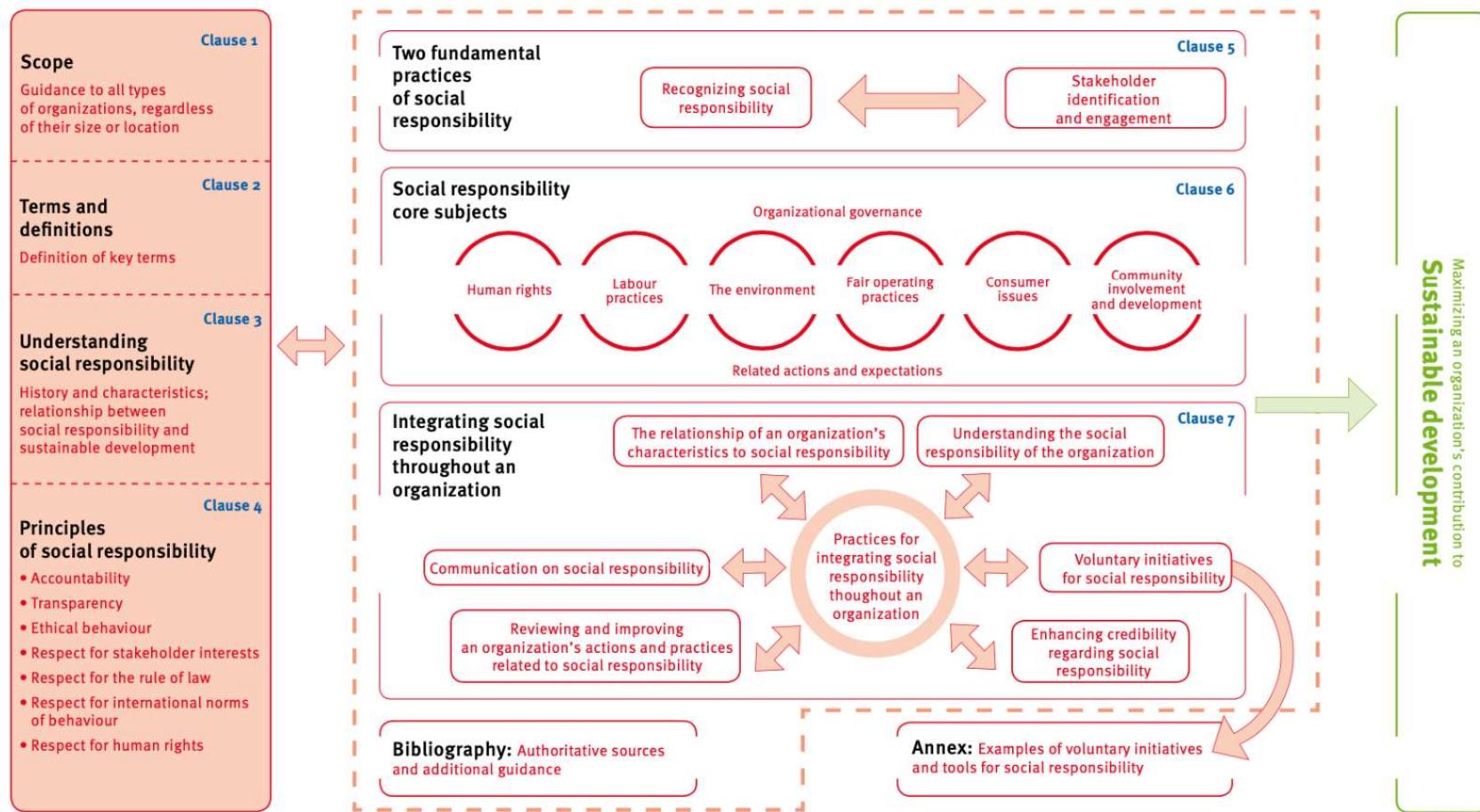
Γενικές αρχές, προσδιορίζει και καθορίζει γενικές αρχές για την αειφορία των κτιρίων και άλλων κατασκευαστικών έργων σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους, από την έναρξη έως το τέλος της ζωής τους.

ISO 37000, Καθοδήγηση για τη Διακυβέρνηση των οργανισμών (υπό ανάπτυξη),

Οι οποίες ενθαρρύνουν την καλή διεύθυνση και τον έλεγχο των οργανισμών όλων των τύπων και μεγεθών.

Schematic overview of ISO 26000

Μητρώο Ενδιαφερόμενων Μερών

Το ακόλουθο μητρώο ενδιαφερομένων είναι ενδεικτικό. Θα καταρτιστεί λεπτομερέστερη καταγραφή των κύριων ενδιαφερόμενων μερών της ΔΑΗΚ και το παρόν έγγραφο θα επικαιροποιηθεί αναλόγως.

Τοπική Αυτοδιοίκηση

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ			
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ			
ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ, ΧΑΝΙΑ, ΛΑΣΙΘΙ, ΡΕΘΥΜΝΟ		
ΔΗΜΟΙ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	Αρχάνες-Αστερούσια, Φαιστός, Γόρτυνα, Ηράκλειο, Χερσόνησος, Μαλεβίζι, Μινώα Πεδιάδα	
	ΛΑΣΙΘΙ	Άγιος Νικόλαος, Ιεράπετρα, Ίτανος, Λεύκη, Οροπέδιο Λασιθίου, Σητεία, Σητεία	
	ΡΕΘΥΜΝΟ	Άγιος Βασίλειος, Αμάρι, Ανώγεια, Μυλοπόταμος, Ρέθυμνο	
	ΧΑΝΙΑ	Αποκόρωνας, Χανιά, Γαύδος, Κίσσαμος, Πλατανιάς, Σφακιά	
ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ	Θραψανό, Αρχάγγελος, Γαληνιανό, Σκλαβοχώρι, Ευαγγελισμός, Λιλιάνων, Αγία Παρασκευή, Ρουσσοχώρια, Καστέλι		
	<p>*Αυτοί οι ενδιαφερόμενοι φορείς έχουν ήδη προσεγγιστεί από την εταιρεία ΔΑΗΚ, καθώς θα εξυπηρετούνται από τη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων του αεροδρομίου.</p>		

Κεντρική Κυβέρνηση

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ			
Υπουργείο Εσωτερικών	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευτικών Υποθέσεων	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού	Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Υπουργείο Οικονομικών	Υπουργείο Υγείας	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
Υπουργείο Εξωτερικών	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων	Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών και της Κυβέρνησης
Υπουργείο Δικαιοσύνης	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Υπουργείο Τουρισμού	

Εκπαίδευση & Επιστήμη

Εκπαιδευτικές Διευθύνσεις

- Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης
- Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ηρακλείου
- Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου

Ακαδημαϊκά & ερευνητικά ιδρύματα

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	
RETHYMNO	Σχολή Φιλοσοφίας Σχολή Εκπαίδευσης Σχολή Κοινωνικών Επιστημών
ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ	Σχολή Επιστημών & Μηχανικών Ιατρική Σχολή
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	
Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης Σχολή Μηχανικών Ορυκτών Πόρων Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	
Σχολή Μηχανικών Σχολή Διοίκησης και Οικονομικών Επιστημών Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών Σχολή Γεωπονικών Επιστημών Σχολή Μουσικής και Οπτικοακουστικών Τεχνολογιών	
ΆΛΛΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	
'Ιδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας - Hellas (ITE) Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης (ΑΣΤΕΚ) Ινστιτούτο Θαλάσσιας Βιολογίας, Βιοτεχνολογίας και Υδατοκαλλιέργειας (ΙΜΒΒC) Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Καλλιεργειών και Αμπελουργίας	

Περιβάλλον

Περιβάλλονal Association of Crete
Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Κρήτης (ΕΣΔΑΚ)

Πολιτισμός & Τουρισμός

Σύνδεσμος Κρητικών Τουριστικών & Ταξιδιωτικών Γραφείων (ACTTA)

Σύλλογος Επαγγελματιών Ξεναγών Κρήτης & Θήρας

Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κρήτης

Σύνδεσμος τουριστικών λεωφορείων

Πολιτιστικός Σύλλογος Κρήτης

Επαγγελματίες της τουριστικής βιομηχανίας

Μουσεία της Κρήτην

ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΛΑΣΙΘΙ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΧΑΝΙΑ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΗΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΙΣΑΜΟΥ
ΛΥΧΝΟΣΤΑΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΡΚΑΔΙΟΥ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ "ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΟΥ ΣΙΝΑ"	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΣΗΤΕΙΑΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΠΡΕΒΕΛΗ	ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΑΒΑΛΟΧΩΡΙΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΠΛΟΥ	ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓ. TRIADA TZAGAROLON
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ		ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ST. ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΤΟΥ ΣΙΝΑ			

Συγκοινωνίες

ΚΤΕΛ
Αστικό ΚΤΕΛ Ηρακλείου Α.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΛΑΣΙΘΙ Α.Ε. Δημόσια ΚΤΕΛ Χανίων-Ρεθύμνου Α.Ε.

ΤΑΞΙ

Πανελλήνια Ομοσπονδία Οδηγών Ταξί (ΠΟΕΙΑΤΑ) - Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης

HORECA

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

Ομοσπονδία Ξενοδόχων Ελλάδος (ΟΞΕ)
Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ)
Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)
Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Εστιατορίων (ΠΟΕΣΕ)

Γεωργία

Αγροτική Ένωση Ηρακλείου
Ομάδα Κτηνοτρόφων Κρήτης "Κρητικά Μητάτα"
Σύνδεσμος Επαγγελματιών Κτηνοτρόφων Νομού Ηρακλείου (ΣΕΚΝΗ)

MKO

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΚΟ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Περιφερειακό Τμήμα Ηρακλείου - Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
Ένωση Γυναικείων Σωματείων Νομού Ηρακλείου
Κρήτη για τη ζωή
Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ)
Κρητική Συμφωνία Ποιότητας (CQA)

Επιχειρηματικότητα

Σύνδεσμος Εξαγωγέων Κρήτης

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Χανίων
Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ρεθύμνου
Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ηρακλείου
Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λασιθίου

Πολιτικές και κοινωνικές οργανώσεις

Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ)
Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Αεροπορικές Μεταφορές
Υπάλληλοι ξένων αεροπορικών εταιρειών
Ένωση εργαζομένων στην πολιτική αεροπορία
Εργατικό Κέντρο Ηρακλείου
Συνδικάτο Υπαλλήλων Ιδιωτικού Τομέα